

STJÓRNARTÍÐINDI B 52 – 1990

17. júlí 1990

919

Nr. 344

REGLUGERÐ um skírteini gefin út af Flugmálastjórn.

Efnisyfirlit:

- I. ORÐASKÝRINGAR OG ALMENN ÁKVÆÐI
 - 1.1 Orðaskýringar
 - 1.2 Almenn ákvæði
- II. REGLUR UM SKÍRTEINI OG ÁRITANIR FLUGMANNA
 - 2.1 Almennar reglur um skírteini flugmanna og áritanir
 - 2.2 Flugnemi/flugvél og flugnemi/þyrla
 - 2.3 Einkaflugmannsskírteini/flugvél
 - 2.4 Atvinnuflugmannsskírteini/flugvél
 - 2.5 Atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/flugvél
 - 2.6 Blindflugsáritun/flugvél
 - 2.7 Einkaflugmannsskírteini/þyrla
 - 2.8 Atvinnuflugmannsskírteini/þyrla
 - 2.9 Atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/þyrla
 - 2.10 Blindflugsáritun/þyrla
 - 2.11 Flugkennsluáritun/flugvél og flugkennsluáritun/þyrla
 - 2.12 Skírteini svifflugmanns
 - 2.13 Skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs
- III. SKÍRTEINI FLUGLIÐA ANNARRA EN FLUGMANNA
 - 3.1 Almennar reglur er varða skírteini flugvélstjóra
 - 3.2 Flugleiðsögumaður
 - 3.3 Flugvélstjóri
- IV. SKÍRTEINI OG ÁRITANIR ANNARRA EN FLUGLIÐA
 - 4.1 Flugvéltæknir - II. flokkur
 - 4.2 Flugvéltæknir - I. flokkur
 - 4.3 Flugumferðarstjóri
 - 4.4 Áritanir í skírteini flugumferðarstjóra
 - 4.5 Flugumsjónarmaður
- V. GERÐ SKÍRTEINA
 - 5.1 Skírteini útgefin af Flugmálastjórn

VI. ÁKVÆÐI UM HEILBRIGÐI VEGNA ÚTGÁFU SKÍRTEINA

- 6.1 Heilbrigðisvottorð - almennt
- 6.2 Skilyrði fyrir heilbrigðisvottorði
- 6.3 1. flokks heilbrigðisvottorð
- 6.4 2. flokks heilbrigðisvottorð
- 6.5 3. flokks heilbrigðisvottorð

VII. VIÐBÓTARÁKVÆÐI

- 7.1 Umsókn um veitingu skírteinis
- 7.2 Almenn ákvæði um próf
- 7.3 Framlenging og endurnýjun skírteinis
- 7.4 Gildisaukning skírteinis
- 7.5 Skráning fartíma
- 7.6 Svipting eða ógilding skírteinis

VIII. GILDISTAKA O.FL.

- 8.1 Undanþágur
- 8.2 Ágreiningur
- 8.3 Refsiákvæði
- 8.4 Gildistaka

I. KAFLI

ORÐASKÝRINGAR OG ALMENN ÁKVÆÐI

1.1

Orðaskýringar.

Pegar eftirfarandi orð og orðasambönd eru notuð í þessari reglugerð hafa þau merkingu þá sem hér segir:

Aðstoðarflugmaður (Co-pilot): Flugmaður, sem er handhafi flugskírteinis og hefur hvers konar flugmannsstarf í loftfari, annað en starf flugstjóra, þó ekki flugmaður sem er í loftfarinu eingöngu til að njóta flugþjálfunar.

Afkastageta flugvélar (Aeroplane performance): Útreiknaðir og prófaðir eiginleikar flugvélar, að því er varðar getu og takmörk hennar á öllum stigum flugs, við aðstæður sem hún kann að vera starfrækt við.

AIC (Aeronautical Information Circular): Upplýsingabréf um flugmál.

AIP (Aeronautical Information Publication): Flugmálaláhandbók.

Akstur loftfara (Taxiing): Hreyfingar loftfars með eigin afli um flugvöll, að undanskildu flugtaki og lendingu, en að meðtöldu flugi þyrlna rétt yfir yfirborði flugvallar innan áhrifa frá jörðu og með aksturshraða loftfara, þ.e. flugakstur.

Áritun (Rating): Heimild rituð á skírteini eða fylgiblað sem telst hluti þess og segir til um sérstök skilyrði, réttindi eða takmarkanir, tengd skírteininu.

Atvinnuflutningar (Air transport operations for remuneration or hire): Flutningar með loftförum gegn endurgjaldi í reglubundnu eða óreglubundnu flugi.

Blindflug (IFR-flight): Flug samkvæmt blindflugsglum (IFR).

Blindflugsskilyrði (Instrument meteorological conditions, IMC): Veðurskilyrði neðan við lágmark sjónflugsskilyrða, tilgreind sem skyggni, fjarlægð frá skýjum og skýjahæð.

- Blindflugstími** (Instrument flight time): Tími sá sem flugmaður stjórnar loftfari eingöngu eftir mælitækjum án viðmiðunar utan stjórnklefans.
- Blindflugspjálfi** (Basic instrument flight trainer): Sjá nánara flugbjálfi.
- Blindflugsæfingatími á jörðu** (Instrument ground time): Tími sá sem flugmaður æfir blindflug á jörðu niðri í flugbjálfa sem viðurkenndur hefur verið af Flugmálastjórn til slíkrar þjálfunar.
- Eftirlitsflugmaður** (Check-pilot): Flugmaður sem falið er það verkefni að kenna, hafa eftirlit með og prófa færni flugmanna til viðhalds eða til aukningar réttinda þeirra. Eftirlitsflugmaðurinn er tilnefndur af Flugmálastjórn eða af flugrekanda og samþykktur af Flugmálastjórn.
- Einflugstími** (Solo flight time): Fartími sá sem flugnemi er einn í loftfarinu.
- Einkaflug** (Private aviation): Flugstarfsemi sem stunduð er fyrst og fremst ánægjunnar vegna, eða til öflunar frekari réttinda, og ekkert endurgjald kemur fyrir. Það telst jafnframt einkaflug ef maður flýgur í tengslum við starf sitt og hefur ekki hagnað af rekstri loftfarsins né fær sérstaklega greitt fyrir að stjórna því. Það telst ekki endurgjald þótt aðiljar skipti með sér beinum kostnaði vegna loftfarsins.
- Fartími** (Flight time): Allur tíminn frá því að loftfar hreyfist af stað fyrir eigin afli í því skyni að hefja flugtak þar til það stöðvast að afloknu flugi.
- Aths.: Fartími, eins og hann er skilgreindur hér, er reiknaður frá því að loftfarið fer af hlaði brottfararstaðar þar til það stöðvast á hlaði ákvörðunarstaðar.
- Fartími í svifflugi** (Glider flight time): Allur fartíminn, hvort sem sviffluga er í togi eða ekki, frá því að hún hreyfist af stað í flugtaki þar til hún stöðvast að afloknu flugi.
- Fartími með kennara** (Dual instruction time): Fartími sá sem einhver nýtur flugkennslu í loftfari hjá flugmanni með tilskilin réttindi.
- Fjarleiðsaga** (Radio navigation): Öll notkun þráðlausra fjarskipta til að ákvarða staðsetningu, fá upplýsingar um stefnu og til að vara við hindrunum eða hættum.
- Flugaðferðapjálfi** (Flight procedures trainer): Sjá nánara flugbjálfi.
- Flugáætlun** (Flight plan): Tilteknar upplýsingar um fyrirhugað flug eða hluta þess, látnar flugumferðarþjónustudeild í té.
- Flugbraut** (Runway): Afmarkað rétthyrnt svæði á flugvelli, gert til flugtaks og landingar loftfara.
- Flugbrautarskyggni** (Runway visual range): Fjarlægð þaðan sem flugmaður loftfars á miðlínu flugbrautar getur séð yfirborðsmerkingar flugbrautarinnar eða ljós þau sem afmarka hana eða sýna miðlínu hennar.
- Flughandbók loftfars** (Aircraft Flight Manual): Handbók sem tengd er lofthæfiskírteininu, þar sem tilgreint er innan hvaða marka loftfarið er talið lofthæft og þar sem gefnar eru nauðsynlegar leiðbeiningar og upplýsingar fyrir Flugliða um örugga starfrækslu loftfarsins.
- Flughermir** (Flight simulator): **Sjá nánara flugbjálfi.**
- Flughæð** (Altitude): Lóðrétt fjarlægð láréttis lags, punkts eða hlutar, sem litið er á sem punkt, mæld frá meðalsjávarmáli (MSL).
- Fluglag** (Flight level): Flötur með jöfnum loftþrýstingi sem miðaður er við ákveðið loftþrýstimið, 1013.2 Hektopasköl (hPa) (1013.2 mb) og aðgreindur er frá öðrum slíkum flötum af tilteknum loftþrýstingsmun.

- Flugliði** (Flight crew member): Ahafnarliði sem er handhafi fullgilds skírteinis og falið er starf sem nauðsynlegt er við stjórn og starfrækslu loftfars meðan á fartíma stendur.
- Flugmálahandbók** - AIP (Aeronautical Information Publication - AIP): Bók, sem gefin er út af Flugmálastjórn ríkis eða á hennar vegum og í eru varanlegar upplýsingar um flug, nauðsynlegar fyrir flugleiðsögu.
- Flugrekandi** (Operator): Einstaklingur, fyrirtæki eða stofnun sem stundar eða býðst til að stunda rekstur loftfara. Flugrekandi þarf tilskilin leyfi samgönguráðuneytis og Flugmálastjórnar til þess að stunda atvinnuflug.
- Flugstjóri** (Pilot-in-command): Flugmaður sem ber ábyrgð á ferðum og öryggi loftfars meðan á fartíma stendur.
- Flugtími** (Time in service): Sá hluti fartíma sem liður frá þeirri stundu að loftfar lyftist frá yfirborði jarðar þar til það snertir hana aftur á næsta landingarstað.
- Flugturn** (Aerodrome control tower): Deild sem veitir flugvallarumferð flugstjórnarþjónustu.
- Flugumferðarstjóri** með tilskilin réttindi (Rated air traffic controller): Flugumferðarstjóri sem er handhafi skírteinis með gildri áritun fyrir viðeigandi störf.
- Flugumferðarþjónustudeild** (Air traffic services unit): Almenn hugtak sem táknar ýmist flugstjórnardeild, flugupplýsingamiðstöð eða flugvarðstofu.
- Flugvél** (Aeroplane): Vélknúid loftfar þyngra en loft sem helst á flugi aðallega vegna verkana loftsins á vængfleti sem eru óhreyfanlegir meðan á tilteknum þætti flugs stendur.
- Flugverji** (Crew member): Áhafnarliði sem gegnir starfi um borð í loftfari meðan á fartíma stendur enda telst starf hans nauðsynlegt fyrir örugga starfrækslu loftfarsins eða fyrir öryggi farþeganna.
- Flugþjálfari** (Synthetic flight trainer): Sameiginlegt nafn á eftirtöldum þremur gerðum tækja á jörðu þar sem líkt er eftir flugaðstæðum:
- Blindflugspjálfi** (Basic instrument flight trainer) sem búinn er viðeigandi mælitækjum til að líkja eftir aðstæðum í stjórnrymi loftfars á flugi í blindflugsskilyrðum.
 - Flugaðferðarþjálfari** (Flight procedures trainer) sem gefur raunhæfa mynd af stjórnrymi þar sem líkja má eftir viðbrögðum mælitækja og stjórn á vélrænum kerfum, rafmagns- og rafeindakerfum, svo og öðrum kerfum, ásamt getumörkum og flugeiginleikum loftfars af tilteknum flokki.
 - Flughermir** (Flight simulator) sem gefur svo nákvæma mynd af stjórnrymi tiltekinnar tegundar loftfars að stjórn vélrænna kerfa, rafmagns- og rafeindakerfa, svo og annarra kerfa, líkist í raun réttir því sem er í þessari tegund loftfars. Enn fremur líkjast umhverfi flugliða, getumörk loftfarsins og flugeiginleikar á sama hátt.
- Flugþjónustuleið** (ATS route): Tiltekin leið sem flugumferð er beint eftir, svo sem nauðsynlegt þykir þegar flugumferðarþjónusta er veitt.
- Fullgilding skírteinis** (Rendering a licence valid): Gildistaka skírteinis, sem gefið hefur verið út af öðru aðildarríki, í stað útgáfu sérstaks íslensks skírteinis.
- Gildandi flugáætlun** (Current flight plan): Flugáætlun með þeim breytingum sem á henni kunna að hafa verið gerðar með flugheimildum.

- Grannskoðun** (Overhaul): Prófanir og/eða framkvæmdir á loftförum eða hlutum til þeirra í samræmi við gildandi fyrirmæli og leiðbeiningar sem fela í sér endurnýjun, að nokkru eða öllu leyti, og hafa í för með sér að talning flugtíma hlutaðeigandi loftfara eða hluta til þeirra hefst að nýju frá byrjun.
- Heilbrigðisvottorð** (Medical Assessment): Staðfesting útgefin af Flugmálastjórn þess efnis að skírteinishafi fullnægi tilgreindum heilbrigðiskröfum. Það er gefið út eftir að Flugmálastjórn hefur metið skýrslu trúnaðarlæknis sem skoðaði umsækjanda.
- Hæð** (Height): Lóðrétt fjarlægð láréttis lags, punkts eða hlutar, sem litið er á sem punkt, mæld frá tiltekinni viðmiðun.
- ICAO** (International Civil Aviation Organization): Alþjóðaflugmálastofnunin.
- IFR** (Instrument flight rules): Alþjóðleg skammstöfun sem notuð er um blindflugsreglur.
- ILS** (Instrument landing system): Blindlendingarkerfi.
- IMC** (Instrument meteorological conditions): Alþjóðleg skammstöfun sem notuð er um blindflugsskilyrði.
- Kennsluflug** (Instructional flying): Kennsluflug er það þegar loftfar er notað við formlega flugkennslu með flugkennara um borð eða þegar flugnemi flýgur einn undir eftirliti flugkennara.
- Landflug** (Cross-country flight): Flug til fyrirfram ákveðins staðar, þar sem hugsanlega er lent, og farið er einkum til þess að afla reynslu í flugleiðsögu.
- Leiðarflug** (En-route flight): Sá hluti flugs milli áfangastaða sem ekki telst til brottflugs eða aðflugs.
- Leiðarflugáætlun** (Operational flight plan): Áætlun flugrekanda um öruggan framgang flugsins, gerð með hliðsjón af getumörkum loftfarsins, öðrum rekstrartakmörkunum og þeim skilyrðum sem skipta máli og búast má við á leið þeirri, sem fara á, og á hlutaðeigandi flugvöllum.
- Leiguflug** (Charter flight): Með leiguflugi er átt við óreglubundið flug til flutnings á farþegum og vörum í loftförum sem hafa hámarks massa 5700 kg eða meira eða sem viðurkennd eru til flutnings á 10 farþegum eða fleiri.
- Loftbelgur** (Balloon): Loftfar sem er léttara en loft, og ekki er vélknúið. Aths.: Í þessari reglugerð á loftbelgur aðeins við um frjálsan loftbelg.
- Loftbraut** (Airway): Flugstjórnarsvæði eða hluti þess í gervi loftganga sem markað er flugvitum.
- Loftfar** (Aircraft): Sérhvert það tæki sem haldist getur á flugi vegna verkana loftsins, annarra en loftpúðaáhrifa við yfirborð jarðar.
- Loftfar léttara en loft** (Lighter-than-air aircraft): Sérhvert loftfar sem helst uppi aðallega fyrir tilverknad flotkrafta sinna í lofti.
- Loftfarsgerð** (Aircraft - category): Flokkun loftfara eftir grundvallareiginleikum, svo sem flugvél, sviffluga, þyrta, frjáls loftbelgur o.s.frv.
- Loftfar skráð fyrir starfrækslu eins flugmanns** (Aircraft certificated for single-pilot operation): Tegund loftfars sem Flugmálastjórn hefur viðurkennt að hægt sé að starfrækja af öryggi með einum flugmanni.
- Loftfarstegund** (Aircraft - type of): Öll loftför, hönnuð á sama hátt í grundvallaratriðum, með þeim breytingum sem á þeim kunna að hafa verið gerðar svo fremi að þær hafi ekki haft í för með sér breytta flugeiginleika.

- Lofftar þyngra en loft** (Heavier-than-air aircraft): Sérhvert lofftar sem fær lyftikraft sinn á flugi aðallega frá loftkröftum.
- Meðalloft** (Standard atmosphere): Alþjóðlega skilgreint meðalástand lofthjúps jarðar.
- NOTAM** (Notices to airmen): Tilkynning sem nauðsynlegt er að berist sem fyrst til þeirra aðilja, sem flugstörf stunda, og hefur að geyma upplýsingar um uppsetningu, ástand eða breytingu á hvers konar flugbúnaði, þjónustu eða starfsháttum, svo og um hættur eða hindranir.
- Nótt** (Night): Sá tími sem miðpunktur sólar er 6° eða meira fyrir neðan sjóndeildarhring.
- Óreglubundið flug** (Non-Scheduled Flights): Með óreglubundnu flugi er átt við leiguflug, þjónustuflug og kennsluflug.
- PAR** (Precision approach radar): Nákvæmnisratsjá.
- PFT** (Proficiency flight test/training): Hæfniflugpróf/þjálfun sem Flugmálastjórn hefur viðurkennt til þess að viðhalda eða öðlast á ný viss réttindi tengd skírteinum samkvæmt þessari reglugerð.
- PPI** (Plan position indicator): Hringjá.
- PT** (Proficiency test/training): Hæfnipróf/þjálfun, sem Flugmálastjórn hefur viðurkennt, til þess að viðhalda eða öðlast á ný viss réttindi tengd skírteinum samkvæmt þessari reglugerð.
- Rafeindabúnaður loftfara** (Aircraft avionics): Sérhvert rafeindatæki, sem notað er í loftförum, að meðtöldum rafmagnsbúnaði þess. Þar er meðtalin fjarskiptabúnaður, einnig sjálfstýribúnaður og mælakerfi sem raf-eindatækni er notuð við.
- Ríki flugrekanda** (State of Operator): Ríki þar sem flugrekandinn hefur aðaladsetur flugrekstrar síns, eða ef slíkur staður er ekki til, þá fast heimilisfang.
- RVR** (Runway visual range): Flugbrautarskyggni.
- Sjónflug** (VFR-flight): Flug samkvæmt sjónflugsreglum (VFR).
- Skírteinishafi** (Licenced airman): Handhafi skírteinis sem Flugmálastjórn hefur gefið út eða viðurkennt og veitir honum réttindi til þess að starfa í loftfari eða við það, eða við störf sem tengjast starfrækslu þess.
- Skírteinisstjórnvald** (Licensing authority): Það stjórnvald sem aðildarríki hefur tilnefnt til útgáfu skírteina. Hér á landi Flugmálastjórn/loftferðaeftirlit. Í þessari reglugerð er litið svo á að aðildarríki hafi falið skírteinisstjórnvaldi ábyrgð á eftirfarandi:
- mat á hæfni umsækjanda til að fá í hendur skírteini eða áritun
 - útgáfu skírteina og áritana
 - tilnefningu og leyfisveitingu viðurkenndra einstaklinga
 - viðurkenningu námskeiða
 - viðurkenningu á notkun flugþjálfara og veitingu leyfa til að nota þá til að öðlast reynslu og sýna þá hæfni sem krafist er vegna útgáfu skírteinis eða áritunar, og
 - fullgildingu skírteina sem gefin eru út af öðru aðildarríki ICAO
- Skráð flugáætlun** (Filed flight plan): Flugáætlun sem flugmaður eða tilnefndur fulltrúi hans hefur skráð hjá flugumferðarþjónustudeild án breytinga sem seinna kunna að hafa verið gerðar á henni.
- Skráningarríki** (State of Registry): Ríkið sem hefur loftfarið á loftfaraskrá sinni.

- Skyggni** (Visibility): Skilyrði til að sjá og greina áberandi óupplýsta hluti að degi til og áberandi upplýsta hluti að næturlagi. Skilyrðin markast af ástandi andrúmsloftsins og eru tilgreind í fjarlægðareiningum.
- Skýjahæð** (Ceiling): Sú hæð frá yfirborði jarðar upp að neðra borði lægsta skýjalags, neðan við 20000 fet (6000 m), sem þekur meira en helming himinhvolfins.
- SRE** (Surveillance radar element): Stefningarratsjá.
- Staðfesta lofthæfi** (Certify as airworthy): Að staðfesta það að loftfar, eða hluti þess, fullnægi gildandi skilyrðum um lofthæfi eftir grannskoðun, viðgerð, breytingu eða ísetningu.
- Stefna** (Heading): Stefna sú, sem langás loftfars vísar í, venjulega tilgreind í gráðum frá norðri (réttstefna, segulstefna, kompásstefna eða netstefna).
- Stjórnað flug** (Controlled flight): Flug sérhvers loftfars sem veitt er flugstjórnarþjónusta.
- Stjórnað sjónflug** (Controlled VFR flight): Stjórnað flug í samræmi við sjónflugsreglur.
- Stýra loftfari** (Pilot): Að handfjalla stjórnun loftfars meðan á fartíma stendur.
- Sviffluga** (Glider): Loftfar, sem ekki er vélknúð, þyngra en loft, og haldist getur á flugi aðallega vegna verkana loftkrafta á fleti sem eru óhreyfanlegir meðan á tilteknum þætti flugs stendur.
- Undirrita viðhaldsvottorð** (Sign a maintenance release): Að votta að eftirlit og viðhald hafi verið framkvæmt á fullnægjandi hátt og samkvæmt aðferðum þeim, sem viðhaldshandbókin mælir fyrir um, með því að gefa út viðhaldsvottorð.
- Vallarskyggni** (Ground visibility): Skyggni á flugvelli tilkynnt af viðurkenndum athuganda.
- Verkflug** (Aerial work): Sérstök flugstarfsemi framkvæmd með loftförum í atvinnuskyni, aðallega í landbúnaði, byggingarvinnu, við ljósmyndun og ýmiss konar kannanir úr lofti. Hér er þó ekki átt við atvinnuflutninga eins og þeir eru skilgreindir í „reglugerð um flugrekstur“ og viðbæti 6, I. hluta, við stofnskrá Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, ICAO Annex 6, Part I.
- VFR** (Visual flight rules): Alþjóðleg skammstöfun sem notuð er um sjónflugsreglur.
- VHF** (Very high frequency): Örtíðni.
- Viðurkennd viðhaldsstofnun** (Approved maintenance organization): Stofnun sem fengið hefur samþykki Flugmálastjórnar til að skoða, grannskoða, viðhalda, gera við og/eða breyta loftförum eða hluta þeirra undir umsjón sem viðurkennd er af Flugmálastjórn og/eða flugmálastjórn hlutaðeigandi lands.
- Viðurkennd þjálfun** (Approved training): Þjálfun samkvæmt ákveðinni námsskrá og undir umsjón sem samþykkt er af Flugmálastjórn.
- Viðurkennt lækni-fræðilegt mat** (Accredited medical conclusion): Niðurstaða sem einn eða fleiri sérfræðilæknar, viðurkenndir af Flugmálastjórn, hafa komist að í tilteknu tilviki. Samráð má hafa, þegar þurfa þykir í slíku máli, við sérfræðinga í flugrekstri eða á öðrum sviðum.
- Voka** (Hover): Að fljúga (venjulega í lítilli hæð yfir jörðu) þannig, að loftfarið sé í kyrrstöðu miðað við yfirborð jarðar.

Þjónustufflug: Hvers konar flug í atvinnuskyni sem ekki verður skilgreint sem reglubundið áætlunarflug, leiguflug eða kennsluflug, svo sem flug með farþega og vörur í loftförum sem gerð eru fyrir 9 farþega eða færri, fræsáningar- og áburðarflug, mælinga- og könnunarflug, sjúkra- og neyðarflug, leitar- og björgunarflug, ljósmyndaflug og auglýsingaflug.

Þyrilvængja (Rotorcraft): Loftfar, þyngra en loft, sem helst á flugi aðallega vegna lyftikrafts sem einn eða fleiri þyrllar framleiða.

Þyrlla (Helicopter): Þyrilvængja sem heldur láréttu flugi aðallega fyrir tilverkn- að hreyfilknúinna þyrlla.

1.2

Almenn ákvæði.

Reglugerð þessi er sett um veitingu skírteina til aðilja sem hér eru taldir:

- a) Fluglíðar
 - flugnemaskírteini/flugvél og flugnemaskírteini/þyrlla
 - einkaflugmannskírteini/flugvél
 - atvinnuflugmannsskírteini/flugvél
 - atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/flugvél
 - einkaflugmannskírteini/þyrlla
 - atvinnuflugmannsskírteini/þyrlla
 - atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/þyrlla
 - skírteini svifflugmanns
 - skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs
 - skírteini flugvélstjóra
- b) Aðrir en fluglíðar
 - skírteini flugvéltæknis – II. flokkur
 - skírteini flugvéltæknis – I. flokkur
 - skírteini flugumferðarstjóra
 - skírteini flugumsjónarmanns

1.2.1

Starfsréttindi.

Ekki mega aðrir takast á hendur þau störf í íslenskum loftförum eða hér á landi og um getur í þessari reglugerð en handhafar gilds skírteinis samkvæmt henni.

1.2.2

Hvernig fullgilda skal skírteini.

1.2.2.1

Þegar skírteini, sem er gefið út af öðru aðildarríki ICAO, er tekið gilt í stað þess að gefa út íslenskt skírteini skal það fullgilt með sérstakri staðfestingu sem fylgja skal skírteininu. Slík fullgilding skal aldrei gilda lengur en skírteinið sjálft.

1.2.2.2

Flugmannsskírteini, sem gefið er út af aðildarríki ICAO, samkvæmt ICAO viðbæti 1, gildir innan sinna marka til einkaflugs í loftförum skráðum á Íslandi.

1.2.2.3

Skírteini svifflugmanns, einkaflugmannsskírteini, atvinnuflugmannsskírteini, atvinnuflugmannsskírteini I. flokks, skírteini flugvélstjóra og skírteini flugvéltæknis, sem gefið er út í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, gildir innan sinna marka að því er varðar loftför skráð á Íslandi.

1.2.3

Réttindi skírteinishafa.

Skírteinishafa er ekki heimilt að neyta annarra réttinda en þeirra sem skírteinið veitir.

1.2.4 Heilbrigðisskilyrði.

Til þess að fullnægja kröfum um heilbrigði, sem gerðar eru vegna útgáfu mismunandi skírteina, verður umsækjandi að standast tilteknar víðeigandi heilbrigðiskröfur sem eru greindar í þrjá flokka heilbrigðisvottorða. Nánari skilgreining er gefin í gr. 6.2, 6.3, 6.4 og 6.5. Til staðfestingar því að fullnægt sé kröfum í gr. 1.2.4.1 gefur Flugmálastjórn út til handhafa skírteinis heilbrigðisvottorð 1. flokks, 2. flokks eða 3. flokks, eftir því sem við á.

1.2.4.1 Umsækjandi um skírteini skal, þegar þess er krafist samkvæmt þessari reglugerð, vera handhafi heilbrigðisvottorðs sem er gefið út í samræmi við ákvæði þau sem tilgreind eru í VI. kafla.

1.2.4.2 Gildistími heilbrigðisvottorðs skal hefjast daginn sem það er gefið út og vera í samræmi við ákvæði greinar 1.2.5 þannig að það gildi til enda almanaksmánaðar.

1.2.4.3 Með þeirri undantekningu, sem getur í gr. 1.2.5.2.3, skulu flugliðar eða flugumferðarstjórar ekki neyta réttinda skírteina sinna nema þeir séu handhafar heilbrigðisvottorðs sem er í gildi og á við skírteini þeirra, réttindi og áritanir.

1.2.4.4 Flugmálastjórn tilnefnir hæfa trúnaðarlækna til að kanna heilsufar umsækjenda vegna útgáfu eða endurnýjunar á skírteinum eða áritunum sem tilgreind eru í II. og III. kafla og á víðeigandi skírteinum í IV. kafla. Skrá um trúnaðarlækna Flugmálastjórnar er að finna í AIC og upplýsingar fást einnig hjá Flugmálastjórn/loftferðaeftirliti.

1.2.4.4.1 Trúnaðarlækna skulu hafa fengið eða skulu fá þjálfun í fluglæknisfræði.

1.2.4.4.2 Trúnaðarlækna skulu afla sér þekkingar á og reynslu af því umhverfi þar sem handhafar atvinnuskírteina og áritana þeirra vinna störf sín.

1.2.4.5 Umsækjendur um skírteini eða áritanir, þar sem fyrirmæli eru um líkams-hreysti, skulu láta trúnaðarlækni í té undirritaða yfirlýsingu um hvort þeir hafi áður gengið undir þess konar skoðun og þá hver niðurstaðan hafi orðið.

1.2.4.5.1 Nú reynist yfirlýsing, sem umsækjandi hefur látið trúnaðarlækni í té, röng og skal það þá tilkynnt Flugmálastjórn og skírteinisstjórnvaldi því sem gaf út viðkomandi skírteini, ef það er ekki íslenskt, þannig að hægt verði að gera víðeigandi ráðstafanir.

1.2.4.6 Þegar trúnaðarlæknir hefur lokið læknisskoðun á umsækjanda í samræmi við VI. kafla skal hann senda Flugmálastjórn undirritaða skýrslu sína, í samræmi við kröfur hennar, þar sem gerð er nákvæm grein fyrir niðurstöðum skoðunar hans.

1.2.4.6.1 Ef skoðunin er framkvæmd af tilkvöddum hópi lækna skal Flugmálastjórn tilnefna formann, sem ábyrgur er fyrir samræmingu á niðurstöðum skoðunarinnar, og skrifar hann undir skýrsluna.

1.2.4.7 Flugmálastjórn skal leita ráða hjá trúnaðarlæknum sínum þegar nauðsynlegt er að meta skýrslur sem Flugmálastjórn berast frá öðrum læknum.

1.2.4.8 Ef heilbrigðiskröfum, sem lýst er í VI. kafla, að því er varðar tiltekið skírteini, er ekki fullnægt skal víðeigandi heilbrigðisvottorð ekki gefið út né endurnýjað nema eftirfarandi skilyrðum sé fullnægt:

a) Viðurkennt læknisfræðilegt mat feli í sér að við sérstakar aðstæður geti umsækjandi neytt réttinda sinna, þó að hann standist ekki kröfur, hvort sem þær eru tilgreindar í tölum eða á annan hátt, enda sé ekki líklegt að flugöryggi sé stefnt í hættu;

b) höfð hafi verið full hliðsjón af starfsumhverfi, hæfni, færni og reynslu umsækjanda sem máli skipta, og

- c) skírteinið skal áritað með sérstakri takmörkun eða takmörkunum þegar öruggr framkvæmd skyldustarfa skírteinishafa er háð slíkum takmörkunum.
- 1.2.4.9 Ef trúnaðarlæknir telur sig ekki geta metið heilsufar umsækjanda nema aflað sé frekari upplýsinga er umsækjanda skylt að gangast undir þá viðbótarrannsókn sem trúnaðarlæknir telur nauðsynlega.
- 1.2.4.10 Sætti umsækjandi sig ekki við niðurstöður læknisskoðunar getur hann, áður en 14 dagar eru liðnir, leitað úrskurðar þriggja manna nefndar sem í eiga sæti trúnaðarlæknir samgönguráðuneytis, trúnaðarlæknir hagsmunafélags umsækjanda, eða læknir tilnefndur af honum, ef téður umsækjandi er ófélagsbundinn, og læknir tilnefndur af landlækni.
- 1.2.5 **Gildi skírteina.**
- 1.2.5.1 Þegar ákvæðum VII. kafla er fullnægt gefur Flugmálastjórn út eða endurnýjar skírteini til allt að fimm ára í senn, miðað við lok þess mánaðar þegar útgáfa eða endurnýjun á sér stað. Handhafa skírteinis er eigi heimilt að neyta réttinda þeirra, sem skírteinið og/eða áritanir þess veita, nema hann hafi haldið við hæfni sinni og fullnægt sé ákvæðum laga og reglugerða er varða heilbrigðis-kröfur, nýlega reynslu og hæfnipróf, enda er skírteinið og áritanir þess eigi í gildi ef þess er ekki gætt.
- 1.2.5.1.1 Sannreyna má áframhaldandi hæfni flugliða sem starfa í atvinnuflutningum með því að þeir sýni hæfni sína í samræmi við ákvæði reglugerðar um flugrekstur nr. 381/1989 með áorðnum breytingum og/eða viðbæti 6 við stofnskrá Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, ICAO Annex 6. Staðfesta má áframhaldandi hæfni flugliða í skrár flugrekanda eða flugdagbók flugliðans. Prófa má áframhaldandi hæfni flugliða í flugþjálfva viðurkenndum af Flugmálastjórn, að því marki sem Flugmálastjórn samþykkir.
- 1.2.5.1.1.1 Skírteini sem gefið hefur verið út samkvæmt fyrri reglugerð um sama efni, en ekki er lengur gert ráð fyrir samkvæmt þessari reglugerð, verður ekki endurnýjað og gildir eigi lengur en til 15. nóvember 1994. Skírteini þau og áritanir, sem hér er um að ræða, eru:
- Skírteini atvinnuflugmanns II. flokks/flugvél.
 - Skírteini flugradíómanns.
 - Áritun fyrir stjórnað sjónflug.
 - Flugkennsluáritun fyrir sviffflugur og frjálsa loftbelgi.
- 1.2.5.1.1.2 Skírteini atvinnuflugmanns III. flokks/flugvél eða þyrlla, sem gefið hefur verið út samkvæmt fyrri reglugerð um sama efni, en ekki er lengur gert ráð fyrir samkvæmt þessari reglugerð, gildir áfram innan sinna marka í samræmi við ákvæði fyrri reglugerðar en þó eigi lengur en til 15. nóvember 1994.
- 1.2.5.2 Með þeim undantekningum, sem um getur í gr. 1.2.5.2.1, 1.2.5.2.2 og 1.2.5.2.3, skal heilbrigðisvottorð endurnýjað samkvæmt gr. 1.2.4.5 og 1.2.4.6 á ekki lengri fresti en hér segir:
- 24 mánaða fyrir skírteini flugnema/flugvél
 - 24 mánaða fyrir skírteini einkaflugmanns/flugvél
 - 12 mánaða fyrir skírteini atvinnuflugmanns/flugvél
 - 12 mánaða fyrir skírteini atvinnuflugmanns I. flokks/flugvél
 - 24 mánaða fyrir skírteini flugnema/þyrlla
 - 24 mánaða fyrir skírteini einkaflugmanns/þyrlla
 - 12 mánaða fyrir skírteini atvinnuflugmanns/þyrlla
 - 12 mánaða fyrir skírteini atvinnuflugmanns I. flokks/þyrlla

24 mánaða fyrir skírteini sviffflugmanns
 24 mánaða fyrir skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs
 12 mánaða fyrir skírteini flugvélstjóra
 24 mánaða fyrir skírteini flugumferðarstjóra

1.2.5.2.1 Þegar handhafar atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél og handhafar atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrla hafa náð 40 ára aldri styttist 12 mánaða tímabil það, sem greinir í gr. 1.2.5.2, í 6 mánuði.

1.2.5.2.2 Þegar handhafar hafa náð 40 ára aldri styttist 24 mánaða tímabil það, er greinir í gr. 1.2.5.2, sem gildir fyrir handhafa flugnemaskírteinis/flugvél og flugnemas-kírteinis/þyrla, einkaflugmannsskírteinis/flugvél, einkaflugmannsskírteinis/þyrla, skírteini sviffflugmanns, skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs og skírteinis flugumferðarstjóra, í 12 mánuði og 12 mánaða tímabil það, er greinir í gr. 1.2.5.2, sem gildir fyrir skírteini handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél og atvinnuflugmannsskírteinis/þyrla, styttist í 6 mánuði.

1.2.5.2.3 **Hvenær fresta má læknisskoðun.**

Með sérstakri undanþágu Flugmálastjórnar hverju sinni og samkvæmt skriflegri umsókn skírteinishafa má fresta endurnýjun læknisskoðunar skírteinishafa sem er að störfum fjarri aðsetri trúnaðarlæknis Flugmálastjórnar. Slíkan frest skal þó ekki veita nema sérstaklega standi á. Fyrir eftirtalda skírteinishafa skal hún ekki vera lengri en:

- Eitt sex mánaða tímabil ef um er að ræða flugliða loftfars sem ekki starfar í atvinnuflugi.
- Tvö þriggja mánaða tímabil samfleytt ef um flugliða í atvinnuflugi er að ræða, að því tilskildu að fyrir bæði tímabilin fái skírteinishafi fullnægjandi vottorð frá lækni sem tilnefndur er, samkvæmt gr. 1.2.4.4, af því ríki innan ICAO þar sem umsækjandi er staddur, eða ef slíkur læknir er ekki tiltækur, lækni með lækningaleyfi sem starfar á því svæði. Skýrsla um læknisskoðunina skal send Flugmálastjórn.
- Eitt tímabil, ekki lengra en 24 mánuðir, þegar skoðunin er gerð af lækni sem tilnefndur er, samkvæmt gr. 1.2.4.4, af því ríki innan ICAO þar sem umsækjandi er staddur. Þetta á þó aðeins við ef einkaflugmaður á í hlut. Skýrsla um læknisskoðunina skal send Flugmálastjórn.

1.2.6 **Heilsubrestur um stundarsakir.**

1.2.6.1 Skírteinishafar skulu ekki neyta réttinda þeirra, sem skírteinið og áritanir í það veita, ef þeir verða þess varir að heilsu þeirra hafi hrakað svo að óvíst sé að þeir geti neytt réttinda skírteinisins á öruggan hátt, sbr. einnig gr. 7.6.4.

1.2.7 **Viðurkennd þjálfun.**

1.2.7.1 Hæfni umsækjanda, sem hlotið hefur viðurkennda þjálfun, skal eigi vera minni en hæfni sú sem hann hefði náð með því að fullnægja kröfum um lágmarksreynslu. Kröfum, sem gerðar eru til skírteinishafa, er unnt að fullnægja auðveldar og skjótar af þeim umsækjendum sem taka þátt í vel stjórnudum, skipulögðum, samfelldum þjálfunarnámskeiðum samkvæmt fyrirfram ákveðnum námskrám (AB INITIO þjálfunarnámskeið, sbr. ICAO Doc 9401-AN/921 „Manual on Establishment and Operation of Aviation Training Centers“). Því hefur verið gert ráð fyrir minnkun krafna um reynslu til útgáfu vissra skírteina og áritana í þessari reglugerð fyrir umsækjanda sem hefur á fullnægjandi hátt lokið slíku námskeiði.

- 1.2.8 **Almennt.**
- 1.2.8.1 Handhafi skírteinis skal alltaf hafa það í sinni vörslu þegar hann er að störfum og sýna hlutaðeigandi yfirvöldum þegar þess er krafist.
- 1.2.8.2 Til þess að mega nota talstöðvar skulu skírteinishafar enn fremur afla sér sérstakra skírteina sem Póst- og símamálastofnun gefur út í því skyni.
- 1.2.8.3 Handhafa skírteinis flugmanns er skylt að vera áskrifandi að Flugmálahandbók „AIP Iceland“ eða hafa aðgang að henni hjá atvinnurekanda sínum.

II. KAFLI

REGLUR UM SKÍRTEINI OG ÁRITANIR FLUGMANNA

2.1 Almennar reglur um skírteini flugmanna og áritanir.

- 2.1.1 **Almenn lýsing skírteinis.**
- 2.1.1.1 Enginn má starfa sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður í eftirfarandi gerðum loftfara nema hann sé handhafi flugmannsskírteinis, sem gefið er út í samræmi við ákvæði þessarrar reglugerðar, fyrir:
- flugvél,
 - þyrlu,
 - sviffluglu,
 - frjálstan loftbelg.
- 2.1.1.2 Gerð loftfars skal koma fram í skírteinistitlinum eða skráð sem gerðaráritun í skírteinið.
- 2.1.1.2.1 Þegar handhafi flugskírteinis sækir um skírteini fyrir loftfarsgerð til viðbótar skal Flugmálastjórn annaðhvort:
- a) gefa út viðbótarskírteini til handa skírteinishafanum fyrir þessa gerð loftfara, eða
 - b) skrá í upphaflega skírteinið nýju gerðaráritunina, miðað við skilyrði í gr. 2.1.2.
- 2.1.1.3 Áður en umsækjanda er veitt flugskírteini eða áritun skal hann standast þær kröfur um aldur, þekkingu, reynslu, flugnám, færni, heilbrigði, reglusemi og ríkisfang sem tilgreindar eru fyrir viðeigandi skírteini eða áritun.
- 2.1.1.3.1 Umsækjandi flugskírteinis eða áritunar skal sýna fram á hæfni sína og þekkingu eins og tilgreint er fyrir viðeigandi skírteini eða áritun. Er það gert með prófum, bóklegum og/eða verklegum, þ.m.t. hæfniprófum (PFT) hjá prófdómurum Flugmálastjórnar eða hjá aðiljum sem tilnefndir hafa verið eða samþykktir af Flugmálastjórn.
- 2.1.2 **Gerðaráritanir.**
- 2.1.2.1 Gerðaráritanir skulu vera fyrir þær gerðir loftfara sem taldar eru í gr. 2.1.1.1.
- 2.1.2.2 Gerðaráritun skal ekki skrá í skírteini ef gerðin er skráð í fyrirsögn skírteinisins.
- 2.1.2.3 Þegar viðbótargerðaráritun er skráð í skírteini flugmanns skal koma fram hvaða réttindi gerðaráritunin veitir skírteinishafanum.
- 2.1.2.4 Handhafi flugskírteinis, sem sækir um viðbótargerðaráritun, skal fullnægja skilyrðum þessarar reglugerðar í samræmi við réttindi sem gerðaráritunin veitir.

2.1.3 Flokks- og tegundaráritanir.

2.1.3.1 Flokksáritanir skulu gilda fyrir flugvélar sem skráðar eru til starfrækslu með einum flugmanni. Þær eru:

- a) einshreyfils landflugvél,
- b) einshreyfils sjóflugvél,
- c) fjölhreyfla landflugvél,
- d) fjölhreyfla sjóflugvél,

en ekkert er því til fyrirstöðu að gefa út annars konar flokksáritanir á svipaðan hátt og að ofan greinir.

2.1.3.1.1 Fyrir fyrstu flokksáritun skal umsækjandi sanna kunnáttu sína í ensku að því marki að hann geti lesið og skilið sér til gagns flughandbækur hlutaðeigandi flugvéla.

2.1.3.2 Tegundaráritanir gilda fyrir:

- a) hverja tegund loftfars sem skráð er til starfrækslu með áhöfn sem í eru a.m.k. tveir flugmenn,
- b) hverja tegund þyrлу, og
- c) hverja tegund loftfars sem Flugmálastjórn telur nauðsynlegt.

2.1.3.3 Þegar umsækjandi hefur sannað hæfni sína til þess að hljóta flugskírteini skulu þær áritanir, sem eiga við gerð, flokk og tegund loftfarsins sem notað var við prófið, skráðar í flugskírteini hans.

2.1.4 Hvenær krefjast skal flokks- og tegundaráritana.

2.1.4.1 Handhafa flugskírteinis er eigi heimilt að starfa án áritunar sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður í flugvél né þyrлу nema hann hafi fengið staðfestingu á eftirfarandi réttindum:

- a) flokksáritun þá sem við á hverju sinni samkvæmt gr. 2.1.3.1, eða
- b) tegundaráritun þegar þess er krafist eins og gr. 2.1.3.2 kveður á um.

2.1.4.1.1 Þegar gefin er út tegundaráritun, sem takmarkar réttindi handhafa við störf aðstoðarflugmanns, skulu slíkar takmarkanir tilgreindar í árituninni.

2.1.4.2 Ef um sérstakt þjálfunar- eða prófunarflug er að ræða, eða einstakt flug sem ekki er farið í hagnaðarskyni og ekki með farþega, getur Flugmálastjórn gefið skírteinishafa skriflega sérstakt leyfi í stað þess að gefa út flokks- eða tegundaráritun eins og lýst er í gr. 2.1.4.1. Gildistími þessa leyfis skal ekki vera lengri en hlutaðeigandi flugi nemur.

2.1.5 Kröfur sem gerðar eru til útgáfu flokks- og tegundaráritunar.**2.1.5.1 Flokksáritun.**

Umsækjandi skal sanna hæfni að því marki sem krafist er til útgáfu skírteinis í þeirri gerð loftfars sem áritunin skal ná til.

2.1.5.2 Tegundaráritun sem krafist er í gr. 2.1.3.2 a).

Umsækjandi skal hafa:

- a) hlotið viðurkennda þjálfun á hlutaðeigandi tegund loftfars, sem feli í sér samhæfða þjálfun á tækni- og flugrekstrarsviði, svo og verklega þjálfun. Fyrir flugstjóra sem sækir um fyrstu réttindi á loftfarstegund, þar sem krafist er tveggja flugmanna, skal sú þjálfun fela í sér stjórnun flugverja, að skipuleggja starfssvið flugverja, svo og skyldur og ábyrgð flugstjóra. Þetta gildir einnig, eftir því sem við á, þótt aðeins sé sótt um tegundaráritun sem aðstoðarflugmaður. Hann skal hafa öðlast reynslu, undir viðeigandi eftir-

liti, í þeirri tegund loftfars og/eða flughermis sem áritun skal ná til á tilteknum sviðum. Sviðin eru þessi:

- edlilegar og hefðbundnar flugaðferðir á öllum stigum flugs,
- neyðarráðstafanir og aðgerðir við óedlilegar aðstæður og ef um bilun eða truflun í tækjabúnaði, svo sem í hreyfli, kerfum eða skrokk er að ræða,
- þar sem við á, blindflugaðferðir, þ.m.t. blindaðflug, fráhrarfsflug og landingaraðgerðir við edlilegar og óedlilegar aðstæður og í neyðartilvikum, þ.m.t. sviðsett hreyfilbilun,
- hvernig bregðast skal við ef einn eða fleiri flugverjar verða óstarfhæfir og að skipuleggja starfssvið flugverja, þ.m.t. hlutverkaskipting flugmanna. Samvinna flugverja og notkun gátlista,

- b) sýnt þá færni og þekkingu sem krafist er til öruggrar starfrækslu hlutaðeigandi tegundar loftfars að því er varðar skyldustörf flugstjóra eða aðstoðarflugmanns eftir því sem við á, og
- c) sýnt, áður en þjálfun á nýja loftfarstegund hefst, þekkingu svo sem krafist er af handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks samkvæmt gr. 2.5.1.2 eða 2.9.1.2, eftir því sem við á. Þetta á einnig við þótt aðeins sé sótt um tegundaráritun sem aðstoðarflugmaður.

2.1.5.3 Tegundaráritun eins og lýst er í gr. 2.1.3.2 b) og c).

Umsækjandi skal hafa sýnt þá færni og þekkingu, sem krafist er til öruggrar starfrækslu hlutaðeigandi tegundar loftfars, með hliðsjón af skilyrðum fyrir skírteininu og flugmannsstörfum umsækjanda.

2.1.6 **Notkun flugþjálfna til kennslu/þjálfunar og til að sýna færni.**

Samþykki Flugmálastjórnar þarf til notkunar flugþjálfna til kennslu/þjálfunar og til að framkvæma hverja þá aðgerð sem krafist er meðan á prófun færni til útgáfu skírteinis eða áritunar stendur. Þeir, sem kenna/þjálfna eða prófa færni í flugþjálfna, skulu hafa hlotið viðurkenningu Flugmálastjórnar til þess. Þannig skal það tryggt að flugþjálfni sá, sem notaður er og notendur hans, hæfi hlutaðeigandi aðgerð.

2.1.7 **Hvenær krefjast skal blindflugsáritunar.**

Handhafa flugmannsskírteinis er hvorki heimilt að sinna störfum flugstjóra né störfum aðstoðarflugmanns loftfars samkvæmt blindflugsreglum nema Flugmálastjórn hafi staðfest réttindi hlutaðeigandi skírteinishafa á réttmætan hátt. Með réttmætri staðfestingu er átt við blindflugsáritun sem gefin er út fyrir þá loftfarsgerð sem flogið er.

2.1.7.1 **Hvenær krefjast skal áritunar til flugs að nóttu til.**

Handhafa flugmannsskírteinis er hvorki heimilt að sinna störfum flugstjóra né störfum aðstoðarflugmanns loftfars í flugi að nóttu til nema Flugmálastjórn hafi staðfest réttindi hlutaðeigandi skírteinishafa á réttmætan hátt. Með réttmætri staðfestingu er átt við áritun til flugs að nóttu sem gefin er út fyrir þá loftfarsgerð sem flogið er.

2.1.8 **Hvenær krefjast skal leyfis til að sinna flugkennslu.**

2.1.8.1 Handhafa flugskírteinis er eigi heimilt að veita flugkennslu, sem krafist er til að fá skírteini einkaflugmanns/flugvél, einkaflugmanns/þyrlla, atvinnuflugmanns/flugvél, atvinnuflugmanns/þyrlla, blindflugsáritun/flugvél, blindflugsáritun/

þyrlla, flugkennsluáritun, fyrir flugvélar og þyrllur eða áritun til flugs að nóttu nema Flugmálastjórn hafi á réttmætan hátt staðfest slík réttindi. Réttmæt staðfesting er fölgín í:

- a) flugkennaraáritun í skírteinið og heimild til að starfa fyrir viðurkennda stofnun sem Flugmálastjórn hefur heimilað að stunda flugkennslu, eða
- b) sérstakri heimild frá Flugmálastjórn.

2.1.8.2 Handhafa flugskírteinis er eigi heimilt að veita flugkennslu sem krafist er til að fá hvers konar önnur skírteini eða áritanir en um getur í gr. 2.1.8.1 nema með sérstakri heimild frá Flugmálastjórn.

2.1.9 **Viðurkenning á fartíma.**

2.1.9.1 Viðurkenna skal að fullu allan fartíma flugnema eða handhafa flugmannsskírteinis í einflugi, fartíma með kennara og fartíma sem flugstjóri til þess að fullnægja kröfum um fartíma fyrir fyrstu útgáfu flugmannsskírteinis eða til útgáfu flugmannsskírteinis af hærri gráðu.

2.1.9.2 Til þess að fullnægja kröfum um fartíma fyrir flugmannsskírteini af hærri gráðu skal ekki viðurkenna meira en helming þess fartíma sem handhafi flugmannsskírteinis sinnir störfum aðstoðarflugmanns í loftfari þar sem krafist er aðstoðarflugmanns.

2.1.9.3 Viðurkenna skal að fullu allan þann fartíma fyrir skírteini af hærri gráðu sem handhafi flugmannsskírteinis starfar sem aðstoðarflugmaður, en sinnir skyldustörfum flugstjóra undir umsjón flugstjóra hlutaðeigandi loftfars. Þetta skal háð þeim skilyrðum að Flugmálastjórn viðurkenni framkvæmd eftirlitsins.

2.1.10 **Réttindamissir flugmanna sem náð hafa 60 ára aldri.**

2.1.10.1 Skírteinishafa er eigi rétt að starfa sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður í loftfari, sem rekið er í atvinnuflutningum, eftir að hann hefur náð 60 ára aldri.

2.1.10.2 Heimilt er þó að framlengja hámarksaldur þann sem um getur í gr. 2.1.10.1 um allt að 3 ár enda gangist hlutaðeigandi flugmaður undir skoðun trúnaðarlækna Flugmálastjórnar og uppfylli heilbrigðisskilyrði, sbr. gr. 1.2.4, ekki sjaldnar en á fjögurra mánaða fresti eftir að hann hefur náð 60 ára aldri.

2.1.10.3 Þrátt fyrir ákvæði gr. 2.1.10.1 getur skírteinishafi starfað áfram sem flugmaður eftir að ofangreindum hámarksaldri er náð í m.a. einkaflugi, kennsluflugi og ýmis konar þjónustuflugi þar sem ekki er um að ræða flutninga á farþegum eða vörum gegn endurgjaldi, svo sem fræsáningar- og áburðarflugi, mælinga- og könnunarflugi, leitar- og björgunarflugi, ljósmyndaflugi, auglýsingaflugi, prófflugi og verkflugi, enda fullnægi hann þeim skilyrðum sem um slík flug gilda.

2.2 **Skírteini flugnema/flugvél og flugnema/þyrlla.**

2.2.1 **Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**

Umsækjandi um skírteini flugnema/flugvél eða flugnema/þyrlla skal fullnægja tilteknum skilyrðum um aldur, þekkingu, reynslu, færni, heilbrigði, reglusemi og ríkisfang. Skilyrðin eru þessi:

2.2.1.1 **Aldur.**

Hann skal ekki vera yngri en 17 ára.

2.2.1.2

Þekking.

Hann skal, skriflega og munnlega, sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- flugreglum og fyrirmælum um einkaflug á flugvélum eða þyrlum, eftir því sem við á,
- hagnýtum atriðum um landflug og gerð flugáætlaða fyrir sjónflug,
- viðeigandi öryggisreglum og neyðarráðstöfunum, þar á meðal hvernig ber að forðast hættuleg veðurskilyrði.

2.2.1.3

Reynsla.

Hann skal hafa lokið að minnsta kosti 12 klst. fartíma á hlutaðeigandi gerð loftfars með kennara, þó með þeim fyrirvara að Flugmálastjórn getur lækkað kröfur þessar í samræmi við hæfni hans og reynslu ef hann er handhafi skírteinis flugmanns á annarri gerð loftfars.

2.2.1.4

Færni.

Hann skal í reynsluflugi með flugkennara sanna að hann sé fær um að fljúga tilgreindri tegund flugvéla eða þyrlna einn síns liðs á öruggan hátt.

2.2.1.5

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 2. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.2.1.6

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.2.1.7

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- íslenskur ríkisborgari, eða
- eiga lögheimili á Íslandi, eða
- hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.2.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, hefur handhafi skírteinis flugnema/flugvél eða flugnema/þyrla rétt til, undir eftirliti og með leyfi flugkennara með tilskilin réttindi, að fljúga flugvél eða þyrlu af tiltekinni tegund einn síns liðs að degi til. Honum er heimilt undir slíku eftirliti að fljúga landflug. Flugnemi skal ekki fljúga einflug erlendis eða milli landa nema með sérstöku leyfi flugmálastjórna hlutaðeigandi ríkja.

2.2.3

Gildi.

Skírteinið er gefið út eftir að skrifleg ósk um það hefur borist frá viðurkenndum flugskóla en flugkennara, sem réttindi hefur til þess, er þó heimilt að senda nemann í fyrsta einflug áður en skírteinið er gefið út. Skírteinið er því aðeins í gildi að flugkennari nemans hafi áritað það fyrir hvert einstakt flug, sama dag og flugið fer fram, og getið um hvað æfa skuli og um lengd æfingartímans. Flugkennari skal í flugi kynna sér hæfni nemans áður en hann áritar skírteinið ef neminn hefur ekki flogið síðustu 30 dagana.

2.3 Einkaflugmannsskírteini/flugvél.**2.3.1 Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.****2.3.1.1 Aldur.**

Umsækjandi skal ekki vera yngri en 17 ára.

2.3.1.2 Þekking.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmála-
stjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki
sem réttindi handhafa einkaflugmannsskírteinis/flugvél segja til um. Sviðin
skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa einkaflugmannsskírteinis/
flugvél. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu
sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

b) Undirstöðuatriði sem varða starfrækslu hreyfla flugvéla, kerfi og mælitæki.
c) Getumörk flugvéla og hreyfla. Upplýsingar sem skipta máli um starfrækslu
úr flughandbók eða öðrum gögnum sem við eiga.

Afkastageta og áætlanagerð

d) Áhrif hleðslu og dreifingar massa á flugeiginleika. Útreikningar massa og
jafnvægis.
e) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst í flugtaki, lendingu og við
aðrar aðstæður.
f) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur með tilliti til
einkaflugs samkvæmt reglum um sjónflug. Gerð og skráning flugáætlana.
Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu eftir því sem við á. Að
tilkynna staðarákvörðun. Stilling flughæðarmæla. Flug á svæðum með
mikilli flugumferð.

Mannleg geta og takmörk

g) Mannleg geta og takmörk svo og undirstöðuatriði heilbrigðisfræði er varða
handhafa skírteinis einkaflugmanns/flugvél.

Veðurfræði

h) Beiting undirstöðuatriða flugveðurfræði. Notkun upplýsinga um veður og
hvernig skal afla þeirra. Flughæðarmælingar.

Leiðsaga

i) Hagnýt atriði flugleiðsögu og staðarákvörðun eftir leiðarreikningi og
áttavita. Notkun flugkorta.

Venjur og starfshættir

j) Notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknerki og
skammstafanir.

- k) Viðeigandi varúðar- og neyðarráðstafanir, þ.m.t. hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði, ókyrrð í slóð annars loftfars og aðrar hættur við stjórn loftfars.

Flugfræði

- l) Grundvallaratriði flugfræði er varða flugvélar.

Fjarskipti

- m) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

Pekking á landinu

- n) Almenn þekking á landinu, þjóðvegakerfinu, helstu fjallvegum, jökulum, ám og fjöllum. Algengar sjónflugsleiðir. Nöfn og staðsetning helstu kennileita sem notuð eru í sjónflugi á Íslandi.

2.3.1.3

Reynsla.

2.3.1.3.1

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 60 klst. fartíma sem flugmaður í flugvélum og þar af minnst 25 klst. með flugkennara með tilskilin réttindi á síðustu 24 mánuðum. Þessi fartími skal vera hluti viðurkenndrar þjálfunar. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla, sem umsækjandi hefur hlotið undir tilsögn sem flugmaður í flugþjálfu, viðurkenndum af Flugmálastjórn, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 60 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 5 klst.

2.3.1.3.1.1

Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður loftfara af öðrum gerðum, ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.3.1.3.1. Meta má slíka reynslu til allt að 20 klst. fyrir handhafa flugmannsskírteinis/þyrla eða skírteinis sviffflugmanns, þó að því tilskildu að umsækjandi hafi minnst 50 fartíma reynslu í þyrlum eða sviffflugum, eftir því sem við á.

2.3.1.3.2

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 15 klst. einflugstíma í flugvélum undir eftirliti flugkennara með tilskilin réttindi. Þar af skulu eigi færri en 10 klst. vera einflugstími í landflugi, og a.m.k. eitt landflug skal eigi vera styttra en 275 km (150 NM) þar sem framkvæmdar eru stöðvunarlendingar á tveimur ólíkum flugvöllum.

2.3.1.4

Flugnám.

2.3.1.4.1

Umsækjandi skal hafa hlotið kennslu í flugvél hjá flugkennara með tilskilin réttindi. Kennarinn skal ábyrgjast að umsækjandi hafi reynslu í stjórn flugvélar á tilskildum sviðum að því marki sem krafist er af einkaflugmanni. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:

- a) aðgerðir þær sem framkvæma þarf fyrir flug, þ.m.t. ákvörðun massa og jafnvægis, flugvélaraskoðun og umönnun,
- b) aðgerðir á flugvöllum og í umferðarhring flugvalla, varúðarráðstafanir til að forðast árekstra,
- c) stjórn flugvélar eftir sýnilegum kennileitum,
- d) flug á hættulega litlum hraða, að forðast ofris, að bera kennsl á og ná flugvél út úr frumofrisi og fullu ofrisi,

- e) flug á hættulega miklum hraða, að bera kennsl á og ná flugvél út úr gormdýfu,
- f) flugtak og landing í hliðarvindi og við venjuleg skilyrði,
- g) flugtak við aðstæður sem reyna á hámarksafkastagetu flugvélar (stutt flugbraut, hindranir nálægt flugbraut), landingar á stuttri flugbraut,
- h) flug þar sem aðeins er stuðst við tækjabúnað til leiðsagnar, þ.m.t. að ljúka láréttri 180° beygju. Blindflugstími þessi skal vera minnst 5 klst. Lækka má þessar tímakröfur í flugvél í 3 klst. ef a.m.k. 3 klst. eru áunnar í flugþjálfva viðurkenndum af Flugmálastjórn,
- i) landflug þar sem aðeins er stuðst við sýnileg kennileiti til leiðsagnar, ákvörðun hnattstöðu eftir leiðarreikningi og áttavita, svo og fjarleiðsögu-búnað þar sem hann er tiltækur,
- j) neyðarráðstafanir, þ.m.t. sviðsettar bilanir á tækjabúnaði flugvélar, og
- k) að stjórna loftfari að og frá flugvöllum og millilenda á flugvöllum þar sem er flugturnspjónusta, að haga störfum samkvæmt venjum og starfsháttum í flugumferðarþjónustu, að nota fjarskiptabúnað og kunna sérstakt orðaval þessu tengt.

2.3.1.4.2 Áður en umsækjandi neytir réttinda þeirra, sem skírteini hans veitir að nóttu til, skal hann hafa fengið áritun í skírteini sitt til flugs að nóttu og hlotið viðurkennda þjálfun, bæði bóklega og verklega, til þess.

2.3.1.5

Færni.

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmálastjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að sinna störfum flugstjóra flugvélar og að beita þeim aðgerðum og starfsháttum sem lýst er í gr. 2.3.1.4 að því marki sem krafist er af handhafa einkaflugmannsskírteinis/flugvél, og að :

- a) stjórna flugvélinni innan þeirra takmarka sem henni eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu í flugi, og
- e) hafa ætíð stjórn á flugvélinni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel.

2.3.1.6

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 2. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.3.1.7

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.3.1.8

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.3.2 **Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.**

2.3.2.1 Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, hefur handhafi einkaflugmannsskírteinis/flugvél rétt til þess að starfa án endurgjalds sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður í sérhverri flugvél í þeim flokki eða af þeirri tegund sem skírteini hans segir til um samkvæmt sjónflugsreglum (VFR) og ekki er flogið í ágóðaskyni. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar áritunar til flugs að nóttu. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt blindflugsreglum (IFR) og samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar blindflugsáritunar. Flytji hann farþega skal hann hafa framkvæmt minnst 5 flugtök og 5 landingar í flugvél af sömu tegund á síðustu 90 dögum.

2.3.2.2 Áður en handhafi skírteinis neytir réttinda sinna að nóttu til skal hann hafa fullnægt þeim skilyrðum sem lýst er í gr. 2.3.1.4.2, og :

- a) hann skal hafa framkvæmt sem flugstjóri flugvélar a.m.k. 5 flugtök og 5 landingar að nóttu á síðustu 12 mánuðum eða hlotið og fengið staðfesta í flugdagbók sína viðbótarþjálfun til flugs að nóttu til hjá fullgildum flugkennara.
- b) hann skal, ef hann flytur farþega, á síðustu 90 dögum hafa framkvæmt minnst 5 flugtök og 5 landingar að nóttu í flugvél í sama flokki.

2.3.2.3 Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi einkaflugmannsskírteinis/flugvél að hafa skráðan a.m.k. 10 klst. fartíma sem flugstjóri í flugvél á síðustu 12 mánuðum eða hafa á sama tíma staðist hæfnipróf (PFT) fyrir einkaflug/flugvél. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.3.1.5.

2.3.2.4 Hann skal sækja bóklegt upprifjunar-/síþjálfunarnámskeið, sem Flugmálastjórn hefur samþykkt, á því sem næst 30 mánaða fresti. Ekki mega þó líða meira en 36 mánuðir milli slíkra námskeiða. Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir einkaflug/flugvél ekki sjaldnar en á 24 mánaða fresti. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.3.1.5.

2.3.2.5 Ef skírteinishafi fullnægir ekki einhverjum ákvæðum í gr. 2.3.2.3 eða 2.3.2.4 í 42 mánuði eða lengur skal hann til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný sanna að hann fullnægi kröfum þeim sem um getur í gr. 2.3.1.2, 2.3.1.5, 2.3.1.6, 2.3.1.7 og 2.3.1.8.

2.3.2.5.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.

2.4 **Atvinnuflugmannsskírteini/flugvél.**

2.4.1 **Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**

2.4.1.1 **Aldur.**

Umsækjandi skal ekki vera yngri en 18 ára.

2.4.1.2 **Þekking og menntun.**

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki

sem réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Undirstöðuatriði sem varða starfrækslu og gangverk hreyfla flugvéla, kerfi og mælitæki.
 c) Getumörk hlutaðeigandi flugvéla og hreyfla. Upplýsingar sem máli skipta um starfrækslu úr flughandbók eða öðrum gögnum sem við eiga.
 d) Notkun og athugun á nothæfi tækjabúnaðar og kerfa hlutaðeigandi flugvéla.
 e) Starfshættir við viðhald á skrokki, kerfum og hreyflum hlutaðeigandi flugvéla.

Afkastageta og áætlanagerð

- f) Áhrif hleðslu og dreifingar massa á stjórn flugvélar, flugeiginleika og afkastagetu. Útreikningar massa og jafnvægis.
 g) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst í flugtaki, landingu og við aðrar aðstæður.
 h) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur samkvæmt reglum um sjónflug. Gerð og skráning flugáætlana. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu eftir því sem við á. Stilling flughæðarmæla.

Mannleg geta og takmörk

- i) Mannleg geta og takmörk sem varða handhafa skírteinis atvinnuflugmanns/flugvél.

Veðurfræði

- j) Túlkun og notkun flugveðurfrétta, korta og spáa. Notkun upplýsinga um veður og hvernig skal afla þeirra, bæði fyrir flug og meðan á flugi stendur. Flughæðarmælingar.
 k) Flugveðurfræði. Veðurfarsfræði viðeigandi svæða með hliðsjón af atriðum sem hafa áhrif á flug. Hreyfing loftþrýstikerfa, formgerð veðurskila, svo og upptök og eiginleikar mikilvægra fyrirbrigða í veðurfari sem hafa áhrif á flugtaks-, leiðar- og landingarskilyrði. Hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði.

Leiðsaga

- l) Flugleiðsaga, þ.m.t. notkun flugkorta, mælitækja og flugleiðsögubúnaðar. Skilningur á undirstöðuatriðum og einkennum hlutaðeigandi flugleiðsögukerfa. Starfræksla tækjabúnaðar í flugi.

Venjur og starfshættir

- m) Notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknmerki og skammstafanir.

- n) Viðeigandi varúðar- og neyðarráðstafanir.
- o) Venjur og starfshættir við farmflutninga. Hugsanlegar hættur tengdar flutningi á hættulegum efnum.
- p) Kröfur og venjur um að veita farþegum upplýsingar er varða öryggi þeirra, þ.m.t. varúð sem gæta ber þegar farið er um borð í loftfar og frá borði.

Flugfræði

- q) Grundvallaratriði flugfræði er varða flugvélar.

Fjarskipti

- r) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum, að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

Hjálp í viðlögum

- s) Undirstöðuatriði í fyrstu hjálpi á slyssstað.

Almenn menntun

- t) Umsækjandi skal hafa lokið stúdentsprófi eða hafa aðra sambærilega menntun og hafa gott vald á ensku og íslensku máli. Vafaatriðum um það, hvort þessum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

2.4.1.3

Reynsla.

2.4.1.3.1

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 200 klst. fartíma sem flugmaður í flugvélum og hafa hlotið viðurkennda þjálfun til atvinnuflugs. Af þessum 200 klst. fartíma skulu minnst 25 klst. vera með flugkennara með tilskilin réttindi á síðustu 12 mánuðum. Viðurkennd þjálfun skal fela í sér kennslu og þjálfun til flugs að nóttu til. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla, sem umsækjandi hefur hlotið undir tilsögn sem flugmaður í flugþjálfva, viðurkenndum af Flugmálastjórn, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 200 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 10 klst.

2.4.1.3.1.1

Umsækjandi skal hafa lokið í flugvélum a.m.k.:

- a) 100 klst. fartíma sem flugstjóri,
- b) 20 klst. fartíma sem flugstjóri í landflugi, þ.m.t. eitt landflug sem eigi skal vera styttra en 540 km (300 NM) þar sem framkvæmdar skulu stöðvunar- lendingar á tveimur ólíkum flugvöllum,
- c) 10 klst. blindflugstíma/blindflugsæfingatíma í kennslu þar sem eigi fleiri en 5 klst. skulu vera blindflugsæfingatími á jörðu, og
- d) 5 klst. fartíma að nóttu, þ.m.t. 5 flugtök og 5 lendingar sem flugstjóri.

2.4.1.3.1.2

Lækka má kröfurnar í gr. 2.4.1.3.1 um 200 klst. fartíma í 150 klst. og kröfurnar í gr. 2.4.1.3.1.1 um 100 klst. fartíma í 70 klst. ef umsækjandi hefur lokið þeim á viðurkenndu heildarþjálfunarnámskeiði (AB INITIO þjálfunarnámskeiði) þar sem fram fer samfelld heildarþjálfun til einka- og atvinnuflugmannsskírteinis.

2.4.1.3.2

Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður loftfara af öðrum gerðum ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.4.1.3.1.

2.4.1.3.2.1 Allt að 50% þess 200 klst. fartíma, sem um getur í gr. 2.4.1.3.1, og 100 klst. fartíma, sem um getur í gr. 2.4.1.3.1.1, má umsækjandi hafa lokið í þylum ef hann er handhafi flugmannsskírteinis/þyrla.

2.4.1.3.2.2 Allt að 50% þess 150 klst. og 70 klst. fartíma, sem um getur í gr. 2.4.1.3.1.2, má umsækjandi hafa lokið í þylum ef hann er handhafi gilds atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrla.

2.4.1.4 **Flugnám.**

2.4.1.4.1 Umsækjandi skal hafa hlotið kennslu í flugvél hjá flugkennara með tilskilin réttindi. Kennarinn skal ábyrgjast að umsækjandinn hafi reynslu í stjórn flugvélar á tilskildum sviðum að því marki sem krafist er af atvinnuflugmanni. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:

- a) aðgerðir þær sem framkvæma þarf fyrir flug, þ.m.t. ákvörðun massa og jafnvægis, flugvélarakoðun og umönnun,
- b) aðgerðir á flugvöllum og í umferðarhring flugvalla, varúðarráðstafanir til að forðast árekstra,
- c) stjórn flugvélar eftir sýnilegum kennileitum,
- d) flug á hættulega litlum hraða, að forðast ofris, að bera kennsl á og ná flugvél út úr frumofrisi og fullu ofrisi,
- e) flug á hættulega miklum hraða, að bera kennsl á og ná flugvél út úr gormdýfu,
- f) flugtök og landing í hliðarvindi og við eðlileg skilyrði,
- g) flugtök við aðstæður sem reyna á hámarksafkastagetu flugvélar (stutt flugbraut og hindranir nálægt flugbraut), landingar á stuttri flugbraut,
- h) undirstöðuatriði við stjórn loftfars og að endurheimta eðlilega stöðu loftfars eftir óvenjulega stellingu með því að styðjast eingöngu við undirstöðuflugmælitæki,
- i) landflug þar sem aðeins er stuðst við sýnileg kennileiti til leiðsagnar, ákvörðun hnattstöðu eftir leiðarreikningi og áttavita, fjarleiðsögubúnaður, hvernig farið skal að ef lenda þarf á öðrum flugvelli en áætlað var,
- j) aðgerðir og starfshættir við óeðlilegt ástand eða neyðarástand, og
- k) að stjórna loftfari að og frá flugvöllum og millilenda á flugvöllum þar sem er flugturnspjónusta, að haga störfum samkvæmt venjum og starfsháttum flugumferðarþjónustu, að nota fjarskiptabúnað og kunna sérstakt orðaval þessu tengt.

2.4.1.4.2 Áður en umsækjandi neytir réttinda þeirra, sem skírteini hans veitir að nóttu til, skal hann hafa fengið áritun í skírteini sitt til flugs að nóttu til og hlotið viðurkennda þjálfun, bæði bóklega og verklega, til þess.

2.4.1.5 **Færni.**

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmálastjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að sinna störfum flugstjóra flugvélar og til að beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 2.4.1.4, að því marki sem krafist er af handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél, og að:

- a) stjórna flugvél innan þeirra takmarka sem henni eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu í flugi,

- e) hafa ætíð stjórn á flugvélinni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutadeigandi aðgerð hafi heppnast vel,
- f) skilja og nota starfshætti og venjur við samhæfingu flugverja og kunna að bregðast við ef flugliði verður skyndilega vanhæfur, og
- g) hafa árangursrík og góð samskipti við aðra flugliða.

2.4.1.6

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.4.1.7

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.4.1.8

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.4.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

2.4.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, skulu réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél vera þessi:

- a) að neyta allra réttinda handhafa einkaflugmannsskírteinis/flugvél,
- b) að starfa sem flugstjóri í sérhverri flugvél sem ekki er rekin í atvinnuflutningum,
- c) að starfa sem flugstjóri í atvinnuflutningum í hverri þeirri flugvél þar sem aðeins er krafist eins flugmanns samkvæmt flughandbók, og
- d) að starfa sem aðstoðarflugmaður í atvinnuflutningum í flugvélum þar sem krafist er aðstoðarflugmanns,

Réttindi skírteinishafa samkvæmt liðum a) – d) gilda fyrir flug samkvæmt sjónflugsreglum (VFR) í sérhverri flugvél í þeim flokki eða af þeirri tegund sem skírteini hans segir til um. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar áritunar til flugs að nóttu til. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt blindflugsreglum (IFR) og samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar blindflugsáritunar. Ef hann flytur farþega skal hann hafa framkvæmt minnst 3 flugtök og 3 landingar eða hafa staðist hæfnipróf (PFT) innan síðustu 90 daga í flugvél af sömu tegund.

2.4.2.2

Áður en handhafi skírteinisins neytir réttindi sinna að nóttu til skal hann hafa fullnægt þeim skilyrðum, sem lýst er í gr. 2.4.1.3.1.1 d) og 2.4.1.4.2, og hann skal, ef hann flytur farþega samkvæmt sjónflugsreglum (VFR) að nóttu, á síðustu 90 dögum hafa framkvæmt minnst 5 flugtök og 5 landingar að nóttu í flugvél í sama flokki.

2.4.2.3

Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél að hafa skráðan a.m.k. 70 klst. fartíma sem flugmaður á síðustu 12 mánuðum eða hafa á sama tíma staðist próf samkvæmt gr. 2.4.1.5. Allt að 50% þessa fartíma má vera í þyrilum.

- 2.4.2.4 Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir atvinnuflugmannsskírteini/flugvél ekki sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.4.1.5. Sannreyna má áframhaldandi hæfni flugliða, sem starfa í atvinnuflutningum, með því að þeir sýni hæfni sína í samræmi við ákvæði reglugerðar um flugrekstur nr. 381/1989 með áorðnum breytingum og/eða viðbæti 6 við stofnskrá Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, ICAO Annex 6.
- 2.4.2.5 Ef skírteinishafi fullnægir ekki ákvæðum í gr. 2.4.2.3 í meira en 36 mánuði skal umsækjandi til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný sanna að hann fullnægi kröfum sem um getur í gr. 2.4.1.2, 2.4.1.5, 2.4.1.6, 2.4.1.7 og 2.4.1.8. Ef skírteinishafi fullnægir ekki kröfum sem gerðar eru til þess að halda óskertum réttindum, sem skírteinið veitir, heldur hann sjálfkrafa réttindum lægri réttindaflokks ef hann fullnægi kröfum sem þar eru gerðar.
- 2.4.2.5.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók eða réttilega skráð í samræmi við gr. 1.2.5.1.1.

2.5 Atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/flugvél

2.5.1 Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.

2.5.1.1 Aldur.

Umsækjandi skal eigi vera yngri en 21 árs.

2.5.1.2 Þekking og menntun.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Almenn einkenni og takmörk rafkerfa, vökvaprýstikerfa og loftprýstibúnaðar, svo og annarra kerfa flugvéla. Stjórnþæki, þ.m.t. sjálfstýribúnaður og búnaður til að auka stöðugleika.
- c) Undirstöðuatriði um starfrækslu, meðhöndlun og getumörk hreyfla flugvéla. Áhrif breytinga í andrúmslofti á afkastagetu hreyfils. Upplýsingar, sem máli skipta, um starfrækslu úr flughandbók eða öðrum gögnum sem við eiga.
- d) Starfshættir og venjur við starfrækslu hlutaðeigandi flugvéla og takmarkanir þeirra. Áhrif breytinga í andrúmslofti á afkastagetu flugvéla.
- e) Notkun og athugun á nothæfi tækjabúnaðar og kerfa hlutaðeigandi flugvéla.
- f) Flugmælitæki. Áttavitar, beygju- og hröðunarskekkjur þeirra. Snúðumælitæki, getumörk þeirra og áhrif pólveltu. Aðgerðir og starfshættir ef einhver flugmælitæki bila.
- g) Starfshættir við viðhald á skrokki, kerfum og hreyflum hlutaðeigandi flugvéla.

Afkastageta og áætlanagerð

- h) Áhrif hleðslu og dreifingar massa á stjórn flugvélar, flugeiginleika og afkastagetu. Útreikningar massa og jafnvægis.
- i) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst í flugtaki, lendingu og við aðrar aðstæður, þ.m.t. starfshættir við farflugsstjórn.
- j) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur. Gerð og skráning flugáætlana. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu eftir því sem við á. Stilling flughæðarmæla.

Mannleg geta og takmörk

- k) Mannleg geta og takmörk sem varða handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél.

Veðurfræði

- l) Túlkun og notkun flugveðurfrétta, korta og spáa. Táknmerki og skammstafanir. Notkun upplýsinga um veður og hvernig skal afla þeirra, bæði fyrir flug og meðan á flugi stendur. Flughæðarmælingar.
- m) Flugveðurfræði. Veðurfarsfræði viðeigandi svæða með hliðsjón af atriðum sem hafa áhrif á flug. Hreyfing loftþrýstikerfa, formgerð veðurskila, svo og upptök og eiginleikar mikilvægra fyrirbrigða í veðurfari sem hafa áhrif á flugtaks-, leiðar- og landingarskilyrði.
- n) Orsakir ísingar á hreyfil og skrokk, að bera kennsl á hana og áhrif hennar. Hvernig fljúga skal í gegnum veðurskil. Hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði.
- o) Hagnýt veðurfræði í háum loftlögum, þ.m.t. að túlka og nota veðurfréttir, kort og spár. Vindstrengir í háum loftlögum.

Leiðsaga

- p) Flugleiðsaga, þ.m.t. notkun flugkorta, fjarleiðsögubúnaðar og svæðisleiðsögubúnaðar. Tilteknar flugleiðsögukröfur fyrir langflug.
- q) Notkun, takmarkanir og nothæfi rafeindabúnaðar og flugmælitækja í flugi sem nauðsynleg eru fyrir stjórn og leiðsögu flugvéla.
- r) Notkun, nákvæmni og áreiðanleiki flugleiðsögukerfa þeirra sem notuð eru í flugtaki, leiðarflugi, aðflugi og lendingu. Bera kennsl á fjarleiðsögubúnað.
- s) Undirstöðuatriði og einkenni flugleiðsögukerfa, sem starfa sjálfstætt, og þeirra sem styðjast eingöngu við fjarleiðsögubúnað. Starfræksla tækjabúnaðar í flugi.

Venjur og starfshættir

- t) Túlkun og notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknmerki og skammstafanir, blindflugskort fyrir brottflug, leiðarflug, lækun flugs og aðflug.
- u) Varúðar- og neyðarráðstafanir. Öryggishættir í flugi samkvæmt blindflugsglum.
- v) Venjur og starfshættir við farmflutninga, þ.m.t. flutninga á hættulegum efnnum.
- w) Kröfur og venjur um að veita farþegum upplýsingar er varða öryggi þeirra, þ.m.t. varúð sem gæta ber þegar farið er um borð í loftfar og frá borði.

Flugfræði

- x) Grundvallaratriði flugfræði er varða flugvélar. Lofthreyfifræði, þegar flogið er undir hljóðhraða. Áhrif samþjöppunar loftis, takmarkanir á hreyfanleika, einkenni vængjahönnunar, áhrif aukabúnaðar sem eykur lyftikraft eða viðnám. Samband milli lyftikrafts, viðnáms og knýs við mismunandi flughraða og í ólíkum flugstillingum.

Fjarskipti

- y) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

Almenn menntun

- z) Umsækjandi skal hafa lokið stúdentsprófi eða hafa aðra sambærilega menntun og hafa gott vald á ensku og íslensku máli. Vafaatriðum um það, hvort þessum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

2.5.1.3**Reynsla.****2.5.1.3.1**

Umsækjandi skal vera handhafi gilds atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél og gildirar blindflugsáritunar/flugvél. Hann skal hafa lokið a.m.k. 1500 klst. fartíma sem flugmaður í flugvélum. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla, sem umsækjandi hefur hlotið undir tilsögn sem flugmaður í flugþjálfá, viðurkenndum af Flugmálastjórn, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 1500 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 100 klst. og þar af skulu eigi fleiri en 25 klst. vera í flugaðferðapjálfa eða blindflugspjálfa.

2.5.1.3.1.1

Umsækjandi skal hafa lokið í flugvélum a.m.k.:

- a) 250 klst. fartíma sem flugstjóri eða sama fartíma sem er samsettur af eigi færri en 100 klst. sem flugstjóri og þeim viðbótarstundum sem á vantar sem aðstoðarflugmaður í starfi flugstjóra undir umsjón flugstjóra hlutaðeigandi flugvélar. Þetta skal háð þeim skilyrðum að Flugmálastjórn viðurkenni framkvæmd eftirlitsins,
- b) 200 klst. fartíma í landflugi og þar af eigi færri en 100 klst. sem flugstjóri eða sem aðstoðarflugmaður í starfi flugstjóra undir umsjón flugstjóra hlutaðeigandi flugvélar. Þetta skal háð þeim skilyrðum að Flugmálastjórn viðurkenni framkvæmd eftirlitsins,
- c) 75 klst. blindflugstíma/blindflugsæfingatíma og þar af skulu eigi fleiri en 30 klst. vera blindflugsæfingatími á jörðu, og
- d) 100 klst. fartíma að nóttu sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður.

2.5.1.3.2

Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður loftfara af öðrum gerðum ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.5.1.3.1. Meta má fartíma, sem handhafi atvinnuflugmannsskírteinis/þyrila hefur áunnið sér í þyrlum, til allt að 50% af þessum fartímakröfum en að jafnaði verður ekki fartími í öðrum gerðum loftfara metinn.

2.5.1.4**Flugnám.**

Umsækjandi skal hafa stundað hjá kennara það flugnám sem krafist er til útgáfu atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél (grein 2.4.1.4) og til útgáfu blindflugsáritunar/ flugvél (gr. 2.6.1.3).

2.5.1.5

Færni.

2.5.1.5.1

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmála-stjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að framkvæma þessi störf sem flugstjóri flugvélar, þar sem krafist er aðstoðarflugmanns:

- a) starfshætti og hefðbundnar aðgerðir fyrir flug, þ.m.t. undirbúningur leiðarflugáætlunar og skráning flugáætlunar,
- b) hefðbundnar aðgerðir og starfshætti á öllum stigum flugs,
- c) starfshætti og aðgerðir samkvæmt blindflugsreglum við eðlilegar og óeðlilegar aðstæður og í neyðarástandi, þ.m.t. sviðsett bilun í hreyfli. Þessar aðgerðir skulu a.m.k. taka til eftirfarandi:
 - að skipta yfir í blindflug í flugtaki,
 - staðlaðra blindflugsbrottfara og koma,
 - blindflugsaðgerða í leiðarflugi og flugleiðsögu,
 - hefðbundinna starfshátta við biðflug,
 - aðflugs í blindflugi við tiltekin lágmörk,
 - hefðbundinna aðgerða við fráhrarfsflug,
 - lendingar eftir blindaðflug,
- d) ráðstafanir og aðgerðir við óeðlilegar aðstæður og í neyðartilvikum og aðgerðir sem tengjast bilunum og truflunum tækjabúnaðar, svo sem hreyfils, kerfa og skrokks, og
- e) rétt viðbrögð ef flugliði verður skyndilega vanhæfur og skipulagning og samhæfing flugverja, þ.m.t. að skipta niður störfum flugmanna, samvinna flugverja og notkun gátlista.

2.5.1.5.1.1

Umsækjandi skal sanna hæfni sína til að beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 2.5.1.5.1, að því marki sem krafist er af handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél, og að :

- a) stjórna flugvélinni innan þeirra takmarka sem henni eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu á flugi,
- e) hafa ætíð stjórn á flugvélinni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel,
- f) skilja og nota starfshætti og venjur við samhæfingu flugverja og kunna að bregðast við ef flugliði verður skyndilega vanhæfur, og
- g) hafa árangursrík og góð samskipti við aðra flugliða.

2.5.1.6

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.5.1.7

Reglusemi.

Synja skal áritunar þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með áritunina. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.5.1.8

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.5.2 Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

2.5.2.1 Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, skulu réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél vera sem hér segir:

a) að neyta allra réttinda handhafa einkaflugmannsskírteinis/flugvél, atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél og einnig réttinda handhafa áritunar fyrir blindflug og flug að nóttu til í flugvélum, og

b) að starfa sem flugstjóri og aðstoðarflugmaður flugvéla í loftflutningum. Ef hann flytur farþega skal hann hafa framkvæmt minnst 3 flugtök og 3 lendingar eða hafa staðist hæfnipróf (PFT) innan síðustu 90 daga í flugvél af sömu tegund.

2.5.2.2 Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/flugvél að hafa skráðan a.m.k. 70 klst. fartíma á síðustu 12 mánuðum eða hafa á sama tíma staðist próf samkvæmt gr. 2.5.1.5. Af þessum 70 klst. skulu vera minnst 20 klst. samkvæmt blindflugsreglum (IFR). Allt að 50% þessa fartíma má vera í þrylum.

2.5.2.3 Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/flugvél ekki sjaldnar en tvisvar á hverjum 12 mánuðum. Milli þessara hæfniprófa má ekki líða skemmra en 4 mánuðir og ekki lengra en 8 mánuðir. Sannreyna má áframhaldandi hæfni flugliða, sem starfa í atvinnuflutningum, með því að þeir sýni hæfni sína í samræmi við ákvæði „Reglugerðar um flugrekstur“ nr. 381/1989 með áorðnum breytingum og/eða viðbæti 6 við stofnskrá Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, ICAO Annex 6.

2.5.2.4 Ef skírteinishafi fullnægir ekki ákvæðum gr. 2.5.2.2 í meira en 36 mánuði skal umsækjandi til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný sanna að hann fullnægi kröfum sem um getur í gr. 2.5.1.2, 2.5.1.5, 2.5.1.6, 2.5.1.7 og 2.5.1.8. Ef skírteinishafi fullnægir ekki kröfum sem gerðar eru til þess að halda óskertum réttindum, sem skírteinið veitir, heldur hann sjálfkrafa réttindum lægri réttindaflokks ef hann fullnægir kröfum sem þar eru gerðar.

2.5.2.4.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók eða réttilega skráð í samræmi við gr. 1.2.5.1.1.

2.6 Blindflugsáritun/flugvél.**2.6.1 Skilyrði fyrir árituninni.****2.6.1.1 Þekking.**

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa blindflugsáritunar/flugvél segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

a) Reglur og reglugerðir sem varða blindflug. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem varða blindflug.

Almenn þekking á loftförum

- b) Notkun, takmarkanir og nothæfi nauðsynlegs rafeinda- og mælitækjabúnaðar við stjórn og flugleiðsögu flugvéla í blindflugi og í blindflugsskilyrðum. Notkun og takmarkanir sjálfstýribúnaðar.
- c) Áttavitar, skekkjur þeirra í beygju og hröðun. Snúðumælitæki, getumörk þeirra og áhrif pólveltu. Aðgerðir og starfshættir ef bilun verður í einhverjum flugmælitækjum.

Afkastageta og áætlanagerð

- d) Undirbúningur fyrir flug og athuganir sem eiga við flug samkvæmt blindflugsreglum.
- e) Gerð leiðarflugáætlana. Gerð og skráning blindflugsáætlana. Stilling flughæðarmæla.

Mannleg geta og takmörk

- f) Mannleg geta og takmörk er varða blindflug í flugvél.

Veðurfræði

- g) Beiting flugveðurfræði. Túlkun og notkun veðurfrétta, korta og spáa. Táknerki og skammstafanir. Notkun veðurupplýsinga og hvernig afla skal þeirra. Flughæðarmælingar.
- h) Orsakir ísingar á hreyfil og skrokk, að bera kennsl á hana og áhrif hennar. Hvernig fljúga skal í gegnum veðurskil. Hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði.

Leiðsaga

- i) Hagnýt flugleiðsaga þar sem notast er við fjarleiðsögubúnað.
- j) Notkun, nákvæmni og áreiðanleiki flugleiðsögugerfa þeirra sem notuð eru í flugtaki, leiðarflugi, aðflugi og lendingu. Bera kennsl á fjarleiðsögubúnað.

Venjur og starfshættir

- k) Túlkun og notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknerki og skammstafanir, blindflugskort fyrir brottflug, leiðarflug, lækkun flugs og aðflug.
- l) Varúðar- og neyðarráðstafanir. Öryggishættir í flugi samkvæmt blindflugsreglum.

Fjarskipti

- m) Starfshættir og orðaval á íslensku og ensku við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt blindflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

2.6.1.2

Reynsla.

2.6.1.2.1

Umsækjandi skal vera handhafi einka- eða atvinnuflugmannsskírteinis/flugvél.

2.6.1.2.2

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k.:

- a) 50 klst. fartíma í landflugi sem flugstjóri loftfara. Þar af skulu eigi færri en 25 klst. vera í flugvélum en 25 klst. mega vera í þyrlum, og

- b) 40 klst. blindflugstíma/blindflugsæfingatíma í flugvélum í viðurkenndri þjálfun. Viðurkenna má blindflugstíma/blindflugsæfingatíma í þyrlum ef umsækjandi er handhafi blindflugsáritunar/þyrla. Af þessum 40 klst. skulu eigi fleiri en 20 klst., eða 30 klst. þar sem notast er við flughermi, vera blindflugsæfingatími á jörðu. Blindflugsæfingatími á jörðu skal fara fram undir umsjón kennara með tilskilin réttindi.

2.6.1.3

Flugnám.

2.6.1.3.1

Af þeim blindflugstíma, sem krafist er í gr. 2.6.1.2.2 b), skulu eigi færri en 10 klst. vera kennslustundir í flugvél hjá flugkennara með tilskilin réttindi. Kennarinn skal ganga úr skugga um að umsækjandi hafi reynslu á tilteknum sviðum að því marki sem krafist er af handhafa blindflugsáritunar. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:

- a) venjulegar aðgerðir fyrir flug, þ.m.t. notkun flughandbókar eða jafngilds rits og þeirra rita um flugumferðarþjónustu sem ætluð eru til undirbúnings blindflugsáætlunar,
- b) skoðun fyrir flug, notkun gátlista, akstur flugvéla og prófun fyrir flugtak,
- c) aðgerðir og starfshættir fyrir blindflug við eðlilegar og óvenjulegar aðstæður og í neyðartilvikum, þar með talið a.m.k.:
 - að skipta yfir í blindflug í flugtaki,
 - staðlaðar blindflugsbrottfarir og komur,
 - venjur og aðgerðir í leiðarflugi samkvæmt blindflugsreglum,
 - venjur og aðgerðir við biðflug,
 - blindaðflug við tilgreind lágmörk,
 - hefðbundnar aðgerðir við fráhrarfsflug,
 - lendingar eftir blindaðflug,
- d) aðgerðir meðan á flugi stendur og sérstakir flugeiginleikar,
- e) kennsla og þjálfun til flugs að nóttu.

2.6.1.3.2

Ef neyta á réttinda blindflugsáritunar á fjölhreyfla flugvél skal umsækjandi hafa hlotið flugkennslu hjá kennara með tilskilin réttindi á þeirri gerð flugvélar sem fljúga á. Flugkennarinn skal ganga úr skugga um að umsækjandi hafi reynslu í stjórn flugvéla þar sem aðeins er stuðst við mælitæki og með einn hreyfil óvirkan eða sviðsettan sem óvirkan.

2.6.1.4

Færni.

2.6.1.4.1

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmála-stjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að framkvæma þau störf og þær aðgerðir, sem lýst er í gr. 2.6.1.3.1, með þeirri hæfni sem réttindi handhafa blindflugsáritunar/flugvél krefjast, og til að :

- a) stjórna flugvélinni innan þeirra takmarka sem slíku loftfari eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita almennri þekkingu á flugi, og
- e) hafa ætíð stjórn á flugvélinni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutadeigandi aðgerð hafi heppnast vel.

2.6.1.4.1.1

Umsækjandi skal sanna getu sína til að stjórna fjölhreyfla flugvélum þar sem aðeins er stuðst við mælitæki og með einn hreyfil óvirkan eða sviðsettan sem óvirkan ef neyta skal réttinda á slíkum flugvélum.

2.6.1.5

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.6.1.6

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.6.1.7

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.6.2

Réttindi handhafa áritunarinnar og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

2.6.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, skulu réttindi handhafa blindflugsáritunar/flugvél vera að stjórna flugvélum í flugi að nóttu til og samkvæmt blindflugsreglum.

2.6.2.2

Áður en neyta skal blindflugsréttindanna á fjölhreyfla flugvélum skal handhafi áritunarinnar hafa fullnægt þeim skilyrðum sem lýst er í gr. 2.6.1.4.1.1.

2.6.2.3

Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi blindflugsáritunar/flugvél að hafa skráðan a.m.k. 20 klst. blindflugtíma á síðustu 12 mánuðum eða hafa staðist hæfnipróf (PFT) fyrir blindflug á síðustu 6 mánuðum. Helmingur þessa fartíma má vera á þyrilu eða í flugþjálfu er Flugmálastjórn hefur samþykkt. Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir blindflug/flugvél ekki sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Í annað hvort skipti má taka slíkt hæfnipróf (PFT) í viðurkenndum flugþjálfu.

2.6.2.3.1

Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.

2.7**Einkaflugmannsskírteini/þyrila.**

2.7.1

Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.

2.7.1.1

Aldur.

Umsækjandi skal eigi vera yngri en 17 ára.

2.7.1.2

Þekking.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa einkaflugmannsskírteinis/þyrila segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa einkaflugmannsskírteinis/þyrila. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Undirstöðuatríði sem varða starfrækslu þyrulhreyfla, færsla átaks frá einum vélarhluta til annars, kerfi og mælitæki.
- c) Getumörk þyrlna og hreyfla. Upplýsingar sem máli skipta um starfrækslu úr flughandbók.

Afkastageta og áætlanagerð

- d) Áhrif hleðslu og dreifingar massa á flugeiginleika. Útreikningar massa og jafnvægis.
- e) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst í flugtaki, landingu og við aðrar aðstæður.
- f) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur með tilliti til einkaflugs samkvæmt reglum um sjónflug. Gerð og skráning flugáætlana. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu eftir því sem við á. Að tilkynna staðarákvörðun. Stilling flughæðarmæla. Flug á svæðum með mikilli flugumferð.

Mannleg geta og takmörk

- g) Mannleg geta og takmörk, svo og undirstöðuatríði heilbrigðisfræði er varða handhafa skírteinis einkaflugmanns/þyrlna.

Veðurfræði

- h) Beiting undirstöðuatríða flugveðurfræði. Notkun upplýsinga um veður og hvernig skal afla þeirra. Flughæðarmælingar.

Leiðsaga

- i) Hagnýt atriði flugleiðsögu og staðarákvörðun eftir leiðarreikningi og áttavita. Notkun flugkorta.

Venjur og starfshættir

- j) Notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknerki og skammstafanir.
- k) Viðeigandi varúðar- og neyðarráðstafanir, þ.m.t. hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði og ókyrrð í slóð annars loftfars. Að lenda í þyrilverri, vagg eða velta í jarðhrifum og aðrar hættur við stjórn loftfars.

Flugfræði

- l) Grundvallaratriði flugfræði er varða þyrlnur.

Fjarskipti

- m) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

Þekking á landinu

- n) Almenn þekking á landinu, þjóðvegakerfinu, helstu fjallvegum, jökklum, ám og fjöllum. Algengar sjónflugsleiðir. Nöfn og staðsetning helstu kennileita sem notuð eru í sjónflugi á Íslandi.

- 2.7.1.3 **Reynsla.**
- 2.7.1.3.1 Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 50 klst. fartíma sem flugmaður í þyrlum og þar af minnst 25 klst. með flugkennara með tilskilin réttindi á síðustu 24 mánuðum. Þessi fartími skal vera hluti viðurkenndrar þjálfunar. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla, sem umsækjandi hefur hlotið undir tilsögn sem flugmaður í flugþjálfva, viðurkenndum af Flugmálastjórn, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 50 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 5 klst.
- 2.7.1.3.1.1 Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður loftfara af öðrum gerðum ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.7.1.3.1. Meta má slíka reynslu til allt að 10 klst. fyrir handhafa flugmannsskírteinis/flugvél, þó að því tilskildu að umsækjandi hafi minnst 50 fartíma reynslu í flugvélum.
- 2.7.1.3.2 Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 10 klst. einflugstíma í þyrlum undir eftirliti flugkennara með tilskilin réttindi. Þar af skulu eigi færri en 5 klst. vera einflugstími í landflugi og a.m.k. eitt landflug skal eigi vera styttra en 185 km (100 NM) þar sem framkvæmdar eru lendingar á tveimur mismunandi stöðum.
- 2.7.1.4 **Flugnám.**
- 2.7.1.4.1 Umsækjandi skal hafa hlotið eigi færri en 25 klst. kennslutíma á þyrlu hjá flugkennara með tilskilin réttindi. Kennarinn skal ábyrgjast að umsækjandi hafi reynslu í stjórn þyrlu á tilskildum sviðum að því marki sem krafist er af einkaflugmanni. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:
- a) aðgerðir þær sem framkvæma þarf fyrir flug, þ.m.t. ákvörðun massa og jafnvægis, skoðun þyrlu og umönnun,
 - b) aðgerðir á flugvöllum og í umferðarhring flugvalla, varúðarráðstafanir til að forðast árekstra,
 - c) stjórn þyrlu eftir sýnilegum kennileitum,
 - d) að endurheimta eðlilegt ástand á byrjunarstigum þess að lenda í þyrliverri og hvernig skal endurheimta eðlilegan snúningshraða eftir mjög lágan snúningshraða þyrils innan eðlilegra hradamarka hreyfils,
 - e) stjórn þyrlu á jörðu niðri og að ganghæfa hreyfil, að voka, flugtök og lendingar við eðlilegar aðstæður, í logni og á hallandi svæði,
 - f) flugtök og lendingar með eins litlu afli og nauðsyn krefur, flugtaks- og lendingartækni þar sem nýtt er hámarksafkastageta, aðgerðir á afmörkuðu svæði, snöggstöðvanir,
 - g) landflug þar sem aðeins er stuðst við sýnileg kennileiti til leiðsagnar, ákvörðun hnattstöðu eftir leiðarreikningi og áttavita, svo og fjarleiðsögu-búnaður þar sem hann er tiltækur, þar með talið a.m.k. eitt einnar klst. flug,
 - h) neyðarráðstafanir, þ.m.t. sviðsettar bilanir á tækjabúnaði þyrlu, aðflug og lending með sjálfsnúningi,
 - i) að stjórna loftfari að og frá flugvöllum og millilenda á flugvöllum þar sem er flugturnsþjónusta, að haga störfum samkvæmt venjum og starfsháttum í flugumferðarþjónustu, að nota fjarskiptabúnað og kunna sérstakt orðaval þessu tengt, og
 - j) flug þar sem aðeins er stuðst við tækjabúnað til leiðsagnar, þ.m.t. að ljúka láréttri 180° beygju í þyrlu sem búin er tækjum sem til þess eru hæf.
- 2.7.1.4.2 Áður en umsækjandi neytir réttinda þeirra, sem skírteini hans veitir, að nóttu til skal hann hafa fengið áritun í skírteini sitt til flugs að nóttu og hlotið viðurkennda þjálfun, bæði bóklega og verklega, til þess.

2.7.1.5

Færni.

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmála-stjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að sinna störfum flugstjóra þyrlu og beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 2.7.1.4, að því marki sem krafist er af handhafa einkaflugmannsskírteinis/þyrla, og til að:

- a) stjórna þyrlunni innan þeirra takmarka sem henni eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu í flugi, og
- e) hafa ætíð stjórn á þyrlunni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel.

2.7.1.6

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 2. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.7.1.7

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.7.1.8

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.7.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

2.7.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, hefur handhafi einkaflugmannsskírteinis/þyrla rétt til að starfa án endurgjalds sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður í sérhverri þyrlu af þeirri tegund sem skírteini hans segir til um samkvæmt sjónflugsreglum (VFR) og ekki er flogið í ágóða skyni. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar áritunar til flugs að nóttu. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt blindflugsreglum (IFR) og samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar blindflugsáritunar/þyrla. Ef hann flytur farþega skal hann hafa framkvæmt minnst 5 flugtök og 5 landingar í þyrlu af sömu tegund á síðustu 90 dögum.

2.7.2.2

Áður en handhafi skírteinis neytir réttinda sinna að nóttu til skal hann hafa fullnægt þeim skilyrðum sem lýst er í gr. 2.7.1.4.2 og :

- a) hann skal hafa framkvæmt sem flugstjóri þyrlu a.m.k. 5 flugtök og 5 landingar að nóttu á síðustu 12 mánuðum eða hlotið og fengið staðfesta í flugdagbók sína viðbótarþjálfun til flugs að nóttu hjá fullgildum flugkennara.
- b) hann skal, ef hann flytur farþega, á síðustu 90 dögum hafa framkvæmt minnst 5 flugtök og 5 landingar að nóttu í þyrlu í sama flokki.

- 2.7.2.3 Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi einkaflugmannsskírteinis/þyrila að hafa skráðan a.m.k. 10 klst. fartíma sem flugstjóri þyrilu á síðustu 12 mánuðum eða hafa á sama tíma staðist hæfnipróf (PFT) fyrir einkaflug/þyrila. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.7.1.5.
- 2.7.2.4 Hann skal sækja bóklegt upprifjunar-/síþjálfunarnámskeið, sem Flugmálastjórn hefur samþykkt, á því sem næst 30 mánaða fresti. Ekki mega þó líða meira en 36 mánuðir milli slíkra námskeiða. Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir einkaflug/þyrila ekki sjaldnar en á 24 mánaða fresti. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.7.1.5.
- 2.7.2.5 Ef skírteinishafi fullnægir ekki einhverjum ákvæðum í gr. 2.7.2.3 eða 2.7.2.4 í 42 mánuði eða lengur skal hann, til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný, sanna að hann fullnægi kröfum þeim sem um getur í gr. 2.7.1.2, 2.7.1.5, 2.7.1.6, 2.7.1.7 og 2.7.1.8.
- 2.7.2.5.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.

2.8 Atvinnuflugmannsskírteini/þyrila.

2.8.1 Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.

2.8.1.1 Aldur

Umsækjandinn skal eigi vera yngri en 18 ára.

2.8.1.2 Þekking og menntun.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/þyrila segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/þyrila. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Undirstöðuatriði sem varða starfrækslu og gangverk þyriluhreyfla, færsla átaks frá einum vélarhluta til annars, kerfi og mælitæki.
- c) Getumörk hlutaðeigandi þyrilna og hreyfla. Upplýsingar, sem máli skipta, um starfrækslu úr flughandbók.
- d) Notkun og athugun á nothæfi tækjabúnaðar og kerfa hlutaðeigandi þyrilna.
- e) Starfshættir við viðhald á skrokki, kerfum og hreyflum hlutaðeigandi þyrilna.

Afkastageta og áætlanagerð

- f) Áhrif hleðslu og dreifingar massa, þ.m.t. áhrif utanborðsfarms, á stjórn þyrilu, flugeiginleika og afkastagetu. Útreikningar massa og jafnvægis.
- g) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst í flugtaki, lendingu og við aðrar aðstæður.

- h) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur samkvæmt reglum um sjónflug. Gerð og skráning flugáætlana. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu eftir því sem við á. Stilling flughæðarmæla.

Mannleg geta og takmörk

- i) Mannleg geta og takmörk sem varða handhafa skírteinis atvinnuflugmanns/þyrila.

Veðurfræði

- j) Túlkun og notkun flugveðurfrétta, korta og spáa. Notkun upplýsinga um veður og hvernig skal afla þeirra, bæði fyrir flug og meðan á flugi stendur. Flughæðarmælingar.
- k) Flugveðurfræði. Veðurfarsfræði viðeigandi svæða með hliðsjón af atriðum sem hafa áhrif á flug. Hreyfing loftþrýstikerfa, formgerð veðurskila og upptök og eiginleikar mikilvægra fyrirbrigða í veðurfari sem hafa áhrif á flugtaks-, leiðar- og landingarskilyrði. Hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði.

Leiðsaga

- l) Flugleiðsaga, þ.m.t. notkun flugkorta, mælitækja og flugleiðsögubúnaðar. Skilningur á undirstöðuatriðum og einkennum hlutaðeigandi flugleiðsögukerfa. Starfræksla tækjabúnaðar í flugi.

Venjur og starfshættir

- m) Notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknmerki og skammstafanir.
- n) Viðeigandi varúðar- og neyðarráðstafanir. Að lenda í þyrilverri, vagg eða velta í jarðhrifum og aðrar hættur við stjórn loftfars.
- o) Venjur og starfshættir við farmflutninga, þ.m.t. utanborðsfarm. Hugsanlegar hættur tengdar flutningi á hættulegum efnum.
- p) Kröfur og venjur um að veita farþegum upplýsingar er varða öryggi þeirra, þ.m.t. varúð sem gæta ber þegar farið er um borð í loftfar og frá borði.

Flugfræði

- q) Grundvallaratriði flugfræði er varða þyrilur.

Fjarskipti

- r) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

Hjálp í viðlögum

- s) Undirstöðuatriði í fyrstu hjálpi á slyssað.

Almenn menntun

- t) Umsækjandi skal hafa lokið stúdentsprófi eða hafa aðra sambærilega menntun og hafa gott vald á ensku og íslensku máli. Vafaatriðum um það, hvort þessum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

- 2.8.1.3 **Reynsla.**
- 2.8.1.3.1 Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 150 klst. fartíma sem flugmaður í þyrlum og hafa hlotið viðurkennda þjálfun til atvinnuflugs. Af þessum 150 klst. fartíma skulu minnst 25 klst. vera með flugkennara með tilskilin réttindi á síðustu 12 mánuðum. Viðurkennd þjálfun skal fela í sér kennslu og þjálfun til flugs að nóttu. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla, sem umsækjandi hefur hlotið undir tilsögn sem flugmaður í flugþjálfu, viðurkenndum af Flugmálastjórn, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 150 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 10 klst.
- 2.8.1.3.1.1 Umsækjandi skal hafa lokið í þyrlum a.m.k.:
- 35 klst. fartíma sem flugstjóri,
 - 10 klst. fartíma sem flugstjóri í landflugi, þ.m.t. eitt landflug þar sem framkvæmdar skulu landingar á tveimur ólíkum stöðum,
 - 10 klst. blindflugstíma/blindflugsæfingatíma í kennslu þar sem eigi fleiri en 5 klst. skulu vera blindflugsæfingatími á jörðu, og
 - 5 klst. fartíma að nóttu, þ.m.t. 5 flugtök og 5 aðflug til landingar sem flugstjóri.
 - 15 klst. fartíma við ýmsar aðstæður hér á landi undir leiðsögn reynds flugmanns, samþykktum af Flugmálastjórn.
- 2.8.1.3.1.2 Lækka má kröfurnar í gr. 2.8.1.3.1 úr 150 klst. fartíma í 100 klst., ef umsækjandi hefur lokið þeim á viðurkenndu heildarþjálfunarnámskeiði (AB INITIO þjálfunarnámskeiði) þar sem fram fer samfelld heildarþjálfun til einka- og atvinnuflugmannsskírteinis.
- 2.8.1.3.2 Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður loftfara af öðrum gerðum ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.8.1.3.1. Meta má fartíma sem handhafi flugmannsskírteinis/flugvél hefur áunnið sér í flugvélum til allt að 50 klst., en að jafnaði verður fartími í öðrum gerðum loftfara ekki metinn.
- 2.8.1.4 **Flugnám.**
- 2.8.1.4.1 Umsækjandi skal hafa hlotið kennslu á þyrlu hjá flugkennara með tilskilin réttindi. Kennarinn skal ábyrgjast að umsækjandi hafi reynslu í stjórn þyrlu á tilskildum sviðum að því marki sem krafist er af atvinnuflugmanni. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:
- aðgerðir þar sem framkvæma þarf fyrir flug, þ.m.t. ákvörðun massa og jafnvægis, skoðun þyrlu og umönnun,
 - aðgerðir á flugvöllum og í umferðarhring flugvalla, varúðarráðstafanir til að forðast árekstra,
 - stjórn þyrlu eftir sýnilegum kennileitum,
 - að endurheimta eðlilegt ástand á byrjunarstigum þess að lenda í þyrilverri og hvernig skal endurheimta eðlilegan snúningshraða eftir mjög lágan snúningshraða þyrils innan eðlilegra hraðamarka hreyfils,
 - stjórn þyrlu á jörðu niðri og að ganghæfa hreyfil, að voka, flugtök og landingar við eðlilegar aðstæður, í logni og á hallandi svæði, brött aðflug,
 - flugtök og landingar með eins litlu afli og nauðsyn krefur, flugtaks- og landingartækni þar sem nýtt er hámarksafkastageta, flug í aðþrengdu svæði, snöggstöðvanir,

- g) að voka utan jarðhrifa, aðgerðir með utanborðsfarm ef við á, flug í mikilli hæð,
- h) undirstöðuatriði við stjórn loftfars og að endurheimta eðlilega stöðu loftfars eftir óvenjulega flugstillingu með því að styðjast eingöngu við undirstöðuflugmælitæki,
- i) landflug þar sem aðeins er stuðst við sýnileg kennileiti til leiðsagnar, ákvörðun hnattstöðu eftir leiðarreikningi og áttavita og fjarleiðsögubúnaður, hvernig farið skal að ef lenda þarf annars staðar en áætlað var,
- j) aðgerðir og starfshættir við óeðlilegt ástand og neyðarástand, þ.m.t. sviðsett bilun í tækjabúnaði þyrilu, aðflug með sjálfsnúningi og landing, og
- k) að stjórna loftfari að og frá flugvöllum og millilenda á flugvöllum þar sem er flugturnsþjónusta, að haga störfum samkvæmt venjum og starfsháttum flugumferðarþjónustu, að nota fjarskiptabúnað og kunna sérstakt orðaval þessu tengt.

2.8.1.4.2 Áður en umsækjandi neytir réttinda þeirra, sem skírteini hans veitir að nóttu til, skal hann hafa fengið áritun í skírteini sitt til flugs að nóttu og hlotið viðurkennda þjálfun, bæði bóklega og verklega, til þess.

2.8.1.5

Færni.

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmála-stjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að sinna störfum flugstjóra þyrilu og til að beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 2.8.1.4, að því marki sem krafist er af handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/þyrila, og að :

- a) stjórna þyrilu innan þeirra takmarka sem henni eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu í flugi,
- e) hafa ætíð stjórn á þyrilunni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel,
- f) skilja og nota starfshætti og venjur við samhæfingu flugverja og kunna að bregðast við ef flugliði verður skyndilega vanhæfur, og
- g) hafa árangursrík og góð samskipti við aðra flugliða.

2.8.1.6

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.8.1.7

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.8.1.8

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.8.2 **Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.**

2.8.2.1 Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, skulu réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis/þyrla vera þessi :

- a) að neyta allra réttinda handhafa einkaflugmannsskírteinis/þyrla,
- b) að starfa sem flugstjóri í sérhverri þyrlu sem ekki er rekin í atvinnuflutningum,
- c) að starfa sem flugstjóri í atvinnuflutningum í hverri þeirri þyrlu sem aðeins krefst eins flugmanns samkvæmt flughandbók, og
- d) að starfa sem aðstoðarflugmaður í atvinnuflutningum í þyrlum þar sem krafist er aðstoðarflugmanns,

Réttindi skírteinishafa samkvæmt liðum a) - d) gilda fyrir flug samkvæmt sjónflugsreglum (VFR) í sérhverri þyrlu af þeirri tegund sem skírteini hans segir til um. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar áritunar til flugs að nóttu. Honum er heimilt að fljúga samkvæmt blindflugsreglum (IFR) og samkvæmt sjónflugsreglum að nóttu að því tilskildu að hann sé handhafi gildrar blindflugsáritunar. Ef hann flytur farþega skal hann hafa framkvæmt minnst 3 flugtök og 3 landingar eða hafa staðist hæfnipróf (PFT) innan síðustu 90 daga í þyrlu af sömu tegund.

2.8.2.2 Áður en handhafi skírteinisins neytir réttinda sinna að nóttu til skal hann hafa fullnægt þeim skilyrðum, sem lýst er í gr. 2.8.1.3.1.1 d) og 2.8.1.4.2, og hann skal, ef hann flytur farþega samkvæmt sjónflugsreglum (VFR) að nóttu, á síðustu 90 dögum hafa framkvæmt minnst 3 flugtök og 3 landingar að nóttu í þyrlu af sömu tegund.

2.8.2.3 Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi atvinnuflugmannsskírteinis/þyrla að hafa skráðan a.m.k. 70 klst. fartíma á síðustu 12 mánuðum eða hafa á sama tíma staðist próf samkvæmt gr. 2.8.1.5. Allt að 50% þessa fartíma má vera í flugvélum.

2.8.2.4 Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir atvinnuflugmannsskírteini/þyrla ekki sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.8.1.5.

2.8.2.5 Ef skírteinishafi fullnægir ekki ákvæðum í gr. 2.8.2.3 í meira en 36 mánuði skal umsækjandi til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný sanna að hann fullnægi kröfum sem um getur í gr. 2.8.1.2, 2.8.1.5, 2.8.1.6, 2.8.1.7 og 2.8.1.8. Ef skírteinishafi fullnægir ekki kröfum, sem gerðar eru til þess að halda óskertum réttindum sem skírteinið veitir, heldur hann sjálfkrafa réttindum lægri réttindaflokks ef hann fullnægir kröfum sem þar eru gerðar.

2.8.2.5.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók eða réttilega skráð í samræmi við gr. 1.2.5.1.1.

2.9 **Atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/þyrla**

2.9.1 **Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**

2.9.1.1 **Aldur.**

Umsækjandi skal eigi vera yngri en 21 árs.

2.9.1.2

Þekking og menntun.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmála-
stjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki
sem réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrlla segja til um.
Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa flugstjórnaskírteinis/þyrlla. Flug-
reglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Almenn einkenni og takmörk rafkerfa, vökvaprýstikerfa og annarra kerfa
þyrllna. Stjórn tæki, þ.m.t. sjálfstýribúnaður og búnaður til að auka stöðug-
leika.
- c) Undirstöðuatriði um starfrækslu, meðhöndlun og getumörk þyrlluhreyfla.
Færsla átaks frá einum vélarhluta til annars. Áhrif breytinga í andrúmslofti
á afkastagetu hreyfils. Upplýsingar, sem máli skipta, um starfrækslu úr
flughandbók.
- d) Starfshættir og venjur við starfrækslu hlutaðeigandi þyrllna og takmarkanir
þeirra. Áhrif breytinga í andrúmslofti á afkastagetu þyrllu. Upplýsingar,
sem máli skipta, um starfrækslu úr flughandbók.
- e) Notkun og athugun á nothæfi tækjabúnaðar og kerfa hlutaðeigandi þyrllna.
- f) Flugmælitæki. Áttavitar, beygju- og hröðunarskekkjur þeirra. Snúðumæli-
tæki, getumörk þeirra og áhrif pólveltu. Aðgerðir og starfshættir ef einhver
flugmælitæki bila.
- g) Starfshættir við viðhald á skrokki, kerfum og hreyflum hlutaðeigandi
þyrllna.

Afkastageta og áætlanagerð

- h) Áhrif hleðslu og dreifingar massa, þ.m.t. áhrif utanborðsfarms, á stjórn
þyrllu, flugeiginleika og afkastagetu. Útreikningar massa og jafnvægis.
- i) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst í flugtaki, lendingu og við
aðrar aðstæður, þ.m.t. starfshættir við farflugsstjórn.
- j) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur. Gerð og
skráning flugáætlana. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu eftir
því sem við á. Stilling flughæðarmæla.

Mannleg geta og takmörk

k) Mannleg geta og takmörk sem varða handhafa skírteinis flugstjóra/þyrlla.

Veðurfræði

- l) Túlkun og notkun flugveðurfrétta, korta og spáa. Táknmerki og skamm-
stafanir. Notkun upplýsinga um veður og hvernig skal afla þeirra, bæði fyrir
flug og meðan á flugi stendur. Flughæðarmælingar.
- m) Flugveðurfræði. Veðurfarsfræði viðeigandi svæða með hliðsjón af atriðum
sem hafa áhrif á flug. Hreyfing loftþrýstikerfa, formgerð veðurskila og
upptök og eiginleikar mikilvægra fyrirbrigða í veðurfari sem hafa áhrif á
flugtaks-, leiðar- og landingarskilyrði.
- n) Orsakir ísingar á hreyfil, skrokk og þyril, að bera kennsl á hana og áhrif
hennar. Hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði.

Leiðsaga

- o) Flugleiðsaga, þ.m.t. notkun flugkorta, fjarleiðsögubúnaðar og svæðisleiðsögubúnaðar. Tilteknar flugleiðsögukröfur fyrir langflug.
- p) Notkun, takmarkanir og nothæfi rafeindabúnaðar og flugmælitækja í flugi sem nauðsynleg eru fyrir stjórn og leiðsögu þyrlna.
- q) Notkun, nákvæmni og áreiðanleiki flugleiðsögukerfa. Bera kennsl á fjarleiðsögubúnað.
- r) Undirstöðuatriði og einkenni flugleiðsögukerfa, sem starfa sjálfstætt, og þeirra sem styðjast eingöngu við fjarleiðsögubúnað. Starfræksla tækjabúnaðar í flugi.

Venjur og starfshættir

- s) Túlkun og notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknmerki og skammstafanir.
- t) Varúðar- og neyðarráðstafanir. Að lenda í þyrilverri, vagg eða velta í jarðhrifum, ofris víkjandi þyrilblaðs, veltur vegna þenslu og aðrar hættur við stjórn loftfars. Öryggishættir tengdir flugi samkvæmt sjónflugsreglum.
- u) Venjur og starfshættir við farmflutninga, þ.m.t. utanborðsfarm, og flutning á hættulegum efnum.
- v) Kröfur og venjur um að veita farþegum upplýsingar er varða öryggi þeirra, þ.m.t. varúð sem gæta ber þegar farið er um borð í loftfar og frá borði.

Flugfræði

- w) Grundvallaratriði flugfræði er varða þyrnur.

Fjarskipti

- x) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

Almenn menntun

- y) Umsækjandi skal hafa lokið stúdentsprófi eða hafa aðra sambærilega menntun og hafa gott vald á ensku og íslensku máli. Vafaatriðum um það, hvort þessum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

2.9.1.3

Reynsla.

2.9.1.3.1

Umsækjandi skal vera handhafi gilds atvinnuflugmannsskírteinis/þyrlna. Hann skal hafa lokið a.m.k. 1000 klst. fartíma sem flugmaður í þyrnlum. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla, sem umsækjandi hefur hlotið undir tilsögn sem flugmaður í flugþjálfá, viðurkenndum af Flugmálastjórn, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 1000 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 100 klst. og þar af skulu eigi fleiri en 25 klst. vera í flugaðferðapjálfa eða blindflugspjálfa.

2.9.1.3.1.1

Umsækjandi skal hafa lokið í þyrnlum a.m.k.:

- a) 250 klst. fartíma sem flugstjóri eða sama fartíma sem er samsettur af eigi færri en 100 klst. sem flugstjóri og þeim viðbótarstundum sem á vantar sem aðstoðarflugmaður í starfi flugstjóra, undir umsjón flugstjóra hlutaðeigandi þyrlna. Þetta skal háð þeim skilyrðum að Flugmálastjórn viðurkenni framkvæmd eftirlitsins,

b) 200 klst. fartíma í landflugi og þar af eigi færri en 100 klst. sem flugstjóri eða sem aðstoðarflugmaður í starfi flugstjóra undir umsjón flugstjóra hlutaðeigandi þyrilu. Þetta skal háð þeim skilyrðum að Flugmálastjórn viðurkenni framkvæmd eftirlitsins,

c) 30 klst. blindflugstíma/blindflugsæfingatíma og þar af skulu eigi fleiri en 10 klst. vera blindflugsæfingatími á jörðu, og

d) 50 klst. fartíma í flugi að nóttu til sem flugstjóri eða aðstoðarflugmaður.

2.9.1.3.2

Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður loftfara af öðrum gerðum ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.9.1.3.1. Meta má fartíma sem handhafi flugmannsskírteinis/flugvél hefur áunnið sér í flugvélum, til allt að 50% af þessum fartímakröfum, en að jafnaði verður ekki fartími í öðrum gerðum loftfara metinn.

2.9.1.4

Flugnám.

Umsækjandi skal hafa hlotið þá flugkennslu sem krafist er til útgáfu atvinnuflugmannsskírteinis/þyrila (gr. 2.8.1.4).

2.9.1.5

Færni.

2.9.1.5.1

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmálastjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að framkvæma sem flugstjóri þyrilu, þar sem krafist er aðstoðarflugmanns, þessi störf:

a) starfshætti og hefðbundnar aðgerðir fyrir flug, þ.m.t. undirbúningur leiðarflugáætlunar og skráning flugáætlunar,

b) hefðbundnar aðgerðir og starfshætti á öllum stigum flugs,

c) ráðstafanir og aðgerðir við óeðlilegar aðstæður og í neyðartilvikum og aðgerðir, sem tengjast bilunum eða truflunum tækjabúnaðar, svo sem hreyfils, kerfa og skrokks, og

d) rétt viðbrögð ef flugliði verður skyndilega vanhæfur og skipulagning og samhæfing flugverja, þ.m.t. að skipta niður störfum flugmanna, samvinna flugverja og notkun gátlista.

2.9.1.5.1.1

Umsækjandi skal sanna hæfni sína til að beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 2.9.1.5.1, að því marki sem krafist er af handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrila, og að :

a) stjórna þyrilunni innan þeirra takmarka sem henni eru sett,

b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,

c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,

d) beita þekkingu í flugi,

e) hafa ætíð stjórn á þyrilunni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel,

f) skilja og nota starfshætti og venjur við samhæfingu flugverja og kunna að bregðast við ef flugliði verður skyndilega vanhæfur, og

g) hafa árangursrík og góð samskipti við aðra flugliða.

2.9.1.6

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.9.1.7

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.9.1.8

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.9.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

2.9.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, skulu réttindi handhafa atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrlla vera sem hér segir:

- a) að neyta allra réttinda handhafa einkaflugmannsskírteinis/þyrlla og atvinnuflugmannsskírteinis/þyrlla, réttinda til flugs að nóttu, og
- b) að starfa sem flugstjóri og aðstoðarflugmaður á þyrlum í loftflutningum. Ef hann flytur farþega skal hann hafa framkvæmt minnst 3 flugtök og 3 landingar eða hafa staðist hæfnipróf (PFT) innan síðustu 90 daga í þyrllu af sömu tegund.

2.9.2.2

Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrlla að hafa skráðan a.m.k. 70 klst. fartíma á síðustu 12 mánuðum eða hafa á sama tíma staðist próf samkvæmt gr. 2.9.1.5. Allt að 50% þessa fartíma má vera í flugvélum.

2.9.2.3

Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir atvinnuflugmannsskírteini I. flokks/þyrlla ekki sjaldnar en tvisvar á hverjum 12 mánuðum. Milli þessara hæfniprófa má ekki liða skemmra en 4 mánuðir og ekki lengra en 8 mánuðir.

2.9.2.4

Ef skírteinishafi fullnægir ekki ákvæðum í gr. 2.9.2.2 í meira en 36 mánuði skal umsækjandi, til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný, sanna að hann fullnægi kröfum sem um getur í gr. 2.9.1.2, 2.9.1.5, 2.9.1.6, 2.9.1.7 og 2.9.1.8. Ef skírteinishafi fullnægir ekki kröfum, sem gerðar eru til þess að halda óskertum réttindum sem skírteinið veitir, heldur hann sjálfkrafa réttindum lægri réttindaflokks ef hann fullnægir kröfum sem þar eru gerðar.

2.9.2.4.1

Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók eða réttilega skráð í samræmi við gr. 1.2.5.1.1.

2.10**Blindflugsáritun/þyrlla.**

2.10.1

Skilyrði fyrir árituninni.

2.10.1.1

Þekking.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa blindflugsáritunar/þyrlla segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða blindflug. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem varða blindflug.

Almenn þekking á loftförum

- b) Notkun, takmarkanir og nothæfi nauðsynlegs rafeinda- og mælitækjabúnaðar við stjórn og flugleiðsögu þyrlna í blindflugi og í blindflugsskilyrðum. Notkun og takmarkanir sjálfstýribúnaðar.
- c) Áttavitar, skekkjur þeirra í beygju og hröðun. Snúðumælitæki, getumörk þeirra og áhrif pólveltu. Aðgerðir og starfshættir ef bilun verður í einhverjum flugmælitækjum.

Afkastageta og áætlanagerð

- d) Undirbúningur fyrir flug og athuganir sem eiga við flug samkvæmt blindflugsreglum.
- e) Gerð leiðarflugáætlana. Gerð og skráning blindflugsáætlana. Stilling flughæðarmæla.

Mannleg geta og takmörk

- f) Mannleg geta og takmörk er varða blindflug í þyrllu.

Veðurfræði

- g) Beiting flugveðurfræði. Túlkun og notkun veðurfrétta, korta og spáa. Táknerki og skammstafanir. Notkun veðurupplýsinga og hvernig afla skal þeirra. Flughæðarmælingar.
- h) Orsakir ísingar á hreyfil, skrokk og þyril, að bera kennsl á hana og áhrif hennar. Hvernig fljúga skal í gegnum veðurskil. Hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði.

Leiðsaga

- i) Hagnýt flugleiðsaga þar sem notaður er fjarleiðsögubúnaður.
- j) Notkun, nákvæmni og áreiðanleiki flugleiðsögukerfa þeirra sem notuð eru í flugtaki, leiðarflugi, aðflugi og landingu. Bera kennsl á fjarleiðsögubúnað.

Venjur og starfshættir

- k) Túlkun og notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknmerki og skammstafanir, blindflugskort fyrir brottflug, leiðarflug, lækkun flugs og aðflug.
- l) Varúðar- og neyðarráðstafanir. Öryggishættir í flugi samkvæmt blindflugsreglum.

Fjarskipti

- m) Starfshættir og orðaval, á íslensku og ensku, við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt blindflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

2.10.1.2

Reynsla.

Umsækjandi skal vera handhafi einkaflugmanns-, atvinnuflugmanns- eða atvinnuflugmannsskírteinis I. flokks/þyrlla.

2.10.1.2.1

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k.:

- a) 50 klst. fartíma í landflugi sem flugstjóri loftfara. Þar af skulu eigi færri en 25 klst. vera í þyrlum, en 25 klst. mega vera í flugvélum, og
- b) 40 klst. blindflugstíma/blindflugsæfingatíma í þyrlum í viðurkenndri þjálfun. Viðurkenna má blindflugstíma/blindflugsæfingatíma í flugvélum ef umsækjandi er handhafi blindflugsáritunar/flugvél. Af þessum 40 klst. skulu eigi fleiri en 20 klst., eða 30 klst. þar sem notast er við flughermi, vera blindflugsæfingatími á jörðu. Blindflugsæfingatími á jörðu skal fara fram undir umsjón kennara með tilskilin réttindi.

2.10.1.3

Flugnám.

Af þeim blindflugstíma, sem krafist er í gr. 2.10.1.2.2 b), skulu eigi færri en 10 klst. vera kennslustundir í þyrlu hjá flugkennara með tilskilin réttindi. Flugkennarinn skal ganga úr skugga um að umsækjandi hafi reynslu á tilteknum sviðum og að því marki sem krafist er af handhafa blindflugsáritunar/þyrlla. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:

- a) venjulegar aðgerðir fyrir flug, þ.m.t. notkun flughandbókar eða jafngilds rits og þeirra rita um flugumferðarþjónustu sem ætluð eru til undirbúnings blindflugsáætlunar,
- b) skoðun fyrir flug, notkun gátlista, akstur loftfara og prófun fyrir flugtak,
- c) aðgerðir og starfshættir fyrir blindflug við eðlilegar og óvenjulegar aðstæður og í neyðartilvikum, þar með talið a.m.k.
 - skipta yfir í blindflug í flugtaki
 - staðlaðar blindflugsbrottfarir og komur
 - venjur og aðgerðir meðan á blindflugi stendur
 - venjur og aðgerðir við biðflug
 - blindaðflug við sérstaklega tilgreind lágmyrk
 - hefðbundnar aðgerðir við fráhrarfsflug
 - lendingar eftir blindaðflug
- d) aðgerðir meðan á flugi stendur og sérstakir flugeiginleikar,
- e) ef við á, stjórn fjölhreyfla þyrllu í blindflugi þegar einn hreyfill er óvirkur eða sviðsettur sem óvirkur, og
- f) kennsla og þjálfun til flugs að nóttu.

2.10.1.4

Færni.

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmála-stjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að framkvæma þau störf og þær aðgerðir, sem lýst er í gr. 2.10.1.3, með þeirri hæfni sem réttindi handhafa blindflugsáritunar/þyrlla krefjast og til að :

- a) stjórna þyrlu innan þeirra takmarka sem slíku loftfari eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita almennri þekkingu á flugi, og
- e) hafa ætíð stjórn á þyrlunni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel.

2.10.1.5 **Heilbrigði.**

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.10.1.6 **Reglusemi.**

Synja skal áritun þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með áritunina. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.10.1.7 **Ríkisfang.**

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.10.2 **Réttindi handhafa áritunarinnar og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.**

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, skulu réttindi handhafa blindflugsáritunar/þyrlla vera að stjórnna þyrlum samkvæmt blindflugsreglum og í flugi að nóttu.

2.10.2.1 **Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi blindflugsáritunar/þyrlla að hafa skráðan a.m.k. 20 klst. blindflugtíma á síðustu 12 mánuðum eða hafa staðist hæfnipróf (PFT) fyrir blindflug á síðustu 6 mánuðum. Helmingur þessa fartíma má vera á flugvél eða í flugþjálfara er Flugmálastjórn hefur samþykkt. Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir blindflug/þyrlla ekki sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Í annað hvort skipti má taka slíkt hæfnipróf (PFT) í viðurkenndum flugþjálfara.**2.10.2.1.1 **Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.**2.10.3 **Sameiginleg áritun blindflugsréttinda á flugvél og þyrllu.**

Réttindi þau, sem tilgreind eru í gr. 2.6.2. og 2.10.2., má sameina í eina áritun sem gildir jafnt fyrir flugvélar og þyrlur enda hafi skilyrðum þeim, sem tilgreind eru í gr. 2.6 og 2.10, verið fullnægt.

2.11 Flugkennsluáritun/flugvél og flugkennsluáritun/þyrlla.2.11.1 **Skilyrði fyrir veitingu áritunarinnar.**2.11.1.1 **Þekking.**

Umsækjandi skal fullnægja kröfum þeim um þekkingu sem gerðar eru til útgáfu atvinnuflugmannsskírteinis og blindflugsáritunar eins og lýst er í gr. 2.4.1.2 og 2.6.1.1 eða gr. 2.8.1.2 og 2.10.1.1, eftir því sem við á. Hann skal hafa hlotið viðurkennda bóklega og verklega kennslu hjá aðiljum sem sérstaklega hafa hlotið viðurkenningu Flugmálastjórnar til kennslu og þjálfunar flugkennara. Auk þess skal umsækjandi hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa flugkennsluáritunar segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

- a) aðferðir við hagnýta kennslu,

- b) að meta frammistöðu nemanda í þeim námsgreinum sem kenndar eru á jörðu niðri,
- c) lærdómsferlið,
- d) frumatriði árangursríkrar kennslu,
- e) að meta nemandann og prófa, svo og mismunandi viðhorf til þjálfunar,
- f) að móta þjálfunaráætlun,
- g) að skipuleggja kennslustund,
- h) kennsluáðferðir í skólastofu,
- i) notkun hjálpargagna við kennslu,
- j) að greina og leiðrétta mistök nemanda,
- k) mannleg geta og takmörk að því er varðar flugkennslu,
- l) hættur við að sviðsetja truflanir í kerfum og bilanir í loftförum.

2.11.1.2

Reynsla.

2.11.1.2.1

Umsækjandi um flugkennsluáritun „Flokkur I“ skal fullnægja þeim kröfum um reynslu sem gerðar eru til útgáfu atvinnuflugmannsskírteinis og blindflugsáritunar eins og lýst er í gr. 2.4.1.3 og 2.6.1.3 eða 2.8.1.3 og 2.10.1.3, eftir því sem við á.

2.11.1.2.2

Umsækjandi um flugkennsluáritun „Flokkur II“ skal vera handhafi flugkennsluáritunar „Flokkur I“ og auk þess hafa skráðan 500 klst. fartíma, þar af 200 klst. sem flugkennari.

2.11.1.2.3

Umsækjandi um flugkennsluáritun „Flokkur III“ skal vera handhafi flugkennsluáritunar „Flokkur II“ og auk þess hafa skráðan 900 klst. fartíma, þar af 300 klst. sem flugkennari.

2.11.1.2.4

Umsækjandi um flugkennsluáritun „Flokkur IV“ skal vera handhafi flugkennsluáritunar „Flokkur III“ og auk þess hafa skráðan 1200 klst. fartíma, þar af 150 klst. fartíma í flugi samkvæmt blindflugsreglum (IFR).

2.11.1.3

Flugnám.

Umsækjandi skal, undir umsjón flugkennara sem til þess er viðurkenndur af Flugmálastjórn :

- a) hafa hlotið kennslu í aðferðum við flugkennslu, þ.m.t. sýnikennsla, æfingakennsla, að bera kennsl á og leiðrétta almenn mistök nemenda, og
- b) hafa æft kennsluáðferðir í þeim flugæfinga- og starfsháttum sem kennsluþjálfun hans miðar að.

2.11.1.4

Færni.

Umsækjandi skal hafa sannað, með prófi hjá prófdómurum Flugmálastjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, á þeim gerðum loftfara sem sótt er um kennsluréttindi á, hæfni sína til að leiðbeina á þeim sviðum sem flugkennslan skal ná til, þ.m.t. kennsla fyrir flug, eftir flug og á jörðu niðri, eftir því sem við á.

2.11.1.5

Reglusemi.

Synja skal áritunar þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með áritunina. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.11.1.6

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.11.2

Réttindi handhafa flugkennsluáritunar og skilyrði þau sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

Réttindi handhafa flugkennsluáritunar flokkast svo sem um getur í gr. 2.11.2.1 – 2.11.2.4, að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5 og 2.1, og að því tilskildu að flugkennarinn:

1. sé a.m.k. handhafi skírteinis og/eða áritunar til þeirrar kennslu sem hann veitir,
2. sé handhafi skírteinis og áritunar sem nauðsynleg eru til að sinna störfum flugstjóra þess loftfars sem kennt er á,
3. hafi áunnin flugkennararéttindi skráð í skírteini sitt, og
4. stundi flugkennslu einungis við flugskóla sem viðurkenndur er af Flugmála-stjórn.

2.11.2.1

FLOKKUR I

Flugkennari, sem fullnægir þeim kröfum sem gerðar eru í gr. 2.11.2, hefur réttindi til:

- a) að leiðbeina í einflugi flugnema, hann má þó ekki úrskurða flugnema hæfan til fyrsta einflugs né fyrsta landflugs,
- b) að stunda flugkennslu til útgáfu einkaflugmannsskírteinis.

2.11.2.2

FLOKKUR II

Flugkennari, sem fullnægir þeim kröfum sem gerðar eru í gr. 2.11.2, hefur auk flugkennararéttinda „Flokkur I“ einnig réttindi til að úrskurða flugnema hæfan til fyrsta einflugs og fyrsta landflugs og prófa handhafa einkaflugmannsskírteinis í hæfniprófi.

2.11.2.3

FLOKKUR III

Flugkennari, sem fullnægir þeim kröfum sem gerðar eru í gr. 2.11.2, hefur auk flugkennararéttinda „Flokkur I og II“ einnig réttindi til að stunda flugkennslu til útgáfu atvinnuflugmannsskírteinis, til útgáfu fyrstu réttinda á fjölhreyfla loftför og að prófa handhafa atvinnuflugmannsskírteinis í hæfniprófi.

2.11.2.4

FLOKKUR IV

Flugkennari, sem fullnægir þeim kröfum sem gerðar eru í gr. 2.11.2, hefur auk flugkennararéttinda „Flokkur I, II og III“ einnig réttindi til :

- a) að stunda flugkennslu til útgáfu flugkennararéttinda,
- b) að stunda flugkennslu til útgáfu blindflugsréttinda, og
- c) að prófa handhafa blindflugsréttinda í hæfniprófi.

2.11.3

Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi flugkennsluáritunar að hafa skráðan a.m.k. 10 klst. fartíma sem flugstjóri á síðustu 12 mánuðum í þeim flokki loftfara sem hann hefur flugkennsluáritun fyrir eða, ef um er að ræða þylur eða fjölhreyfla flugvélar, þær tegundir loftfara sem hann hefur flugkennsluáritun fyrir.

- 2.11.4 Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir hlutaðeigandi flugkennsluáritun ekki sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 2.11.1.4.
- 2.11.5 Hann skal á síðustu 24 mánuðum hafa áunnið sér a.m.k. 70 klst. fartíma við að neyta réttinda flugkennsluáritunar sinnar eða hafa á sama tíma staðist próf samkvæmt gr. 2.11.1.4.
- 2.11.6 Ef handhafi áritunar fullnægir ekki ákvæðum í gr. 2.11.5 í meira en 36 mánuði skal umsækjandi, til þess að endurheimta réttindi áritunarinnar á ný, sanna að hann fullnægi kröfum sem um getur í gr. 2.11.1.1, 2.11.1.4, 2.11.1.5, og 2.11.1.6.
- 2.11.7 Flugmálastjórn getur veitt flugrekendum, flugskólum eða einstaklingum sérstaka heimild til að stunda flugþjálfun til útgáfu atvinnuflugmannsskírteinis og blindflugsréttinda, svo og til að prófa handhafa atvinnuflugmannsskírteinis og blindflugsáritunar í hæfniprófi, að fullnægðum þeim skilyrðum sem hún telur nauðsynleg hverju sinni.
- 2.11.7.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.

2.12 Skírteini sviffflugmanns.

2.12.1 Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.

2.12.1.1 Aldur.

Umsækjandi skal ekki vera yngri en 16 ára.

2.12.1.2 Þekking.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmálastjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa skírteinis sviffflugmanns segja til um. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa skírteinis sviffflugmanns. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjónustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Undirstöðuatriði um starfrækslu kerfa í sviffflugum og mælitæki þeirra.
c) Takmörk þau sem sett eru starfrækslu sviffflugna. Upplýsingar sem skipta máli um starfrækslu úr flughandbók eða öðrum gögnum sem við eiga.

Afkastageta og áætlanagerð

- d) Áhrif hleðslu og dreifingar massa á flugeiginleika, vandamál sem varða massa og jafnvægi.
e) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst við flugtak, landingu og við aðrar aðstæður.
f) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur samkvæmt reglum um sjónflug. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu, eftir því sem við á. Stilling flughæðarmæla. Flug á svæðum með mikilli flugumferð.

Mannleg geta og takmörk

- g) Mannleg geta og takmörk sem varða handhafa skírteinis sviffflugmanns.

Veðurfræði

- h) Beiting undirstöðuatriða flugveðurfræði. Notkun upplýsinga um veður og hvernig skal afla þeirra. Flughæðarmælingar.

Leiðsaga

- i) Hagnýt atriði flugleiðsögu og staðarákvörðun eftir leiðarreikningi og áttavita. Notkun flugkorta.

Venjur og starfshættir

- j) Notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknerki og skammstafanir.
 k) Mismunandi flugtaksaðferðir og starfshættir þar að lútandi.
 l) Viðeigandi varúðar- og neyðarráðstafanir, þ.m.t. hvernig forðast skal hættuleg veðurskilyrði, ókyrrð í slóð annars loftfars og aðrar hættur við stjórn loftfars.

Flugfræði

- m) Grundvallaratriði flugfræði er varða sviffflugur.

Fjarskipti

- n) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

2.12.1.3

Reynsla.

2.12.1.3.1

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 12 klst. fartíma sem flugmaður í sviffflugum, þ.m.t. 5 klst. einflugstími þar sem eigi færri en 20 flugtök og landingar skulu hafa verið framkvæmd. Heildarfjöldi flugferða skal vera minnst 45.

2.12.1.3.1.1

Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður flugvéla ákveður Flugmálastjórn hvort slík reynsla skuli talin fullnægjandi og, ef svo er, að hvaða marki megi slá af kröfum um fartíma sem mælt er fyrir um í gr. 2.12.1.3.1. Meta má slíka reynslu til allt að 50% af fartímakröfum.

2.12.1.3.2

Umsækjandi skal á tilteknum sviðum og undir viðeigandi umsjón hafa aflað sér reynslu við stjórn sviffflugna. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi :

- a) aðgerðir þær sem framkvæma þarf fyrir flug, þ.m.t. samsetning og skoðun sviffflugna,
- b) tækni og aðferðir við framkvæmd þeirrar flugtaksáðferðar sem beitt er hverju sinni, þ.m.t. viðeigandi flughraðatakmarkanir, neyðarráðstafanir og táknerki sem notuð eru,
- c) aðgerðir í umferðarhring flugvalla, varúðarráðstafanir til að forðast árekstra,
- d) stjórn sviffflugna eftir sýnilegum kennileitum,
- e) flug á öllu flugsviðinu,
- f) að bera kennsl á einkenni og ná sviffflugna út úr frumofrisi og fullu ofrisi, svo og gormdýfu,
- g) flugtak, aðflug og landing við eðlilegar aðstæður og í hliðarvindi,
- h) landflug þar sem aðeins er stuðst við sýnileg kennileiti og ákvörðun hnattstöðu eftir leiðarreikningi og áttavita,
- i) neyðarráðstafanir.

2.12.1.4

Færni.

Umsækjandi skal sanna hæfni sína, með prófi hjá prófdómurum Flugmála-stjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, til að sinna starfi flugstjóra sviffluglu og beita þeim aðgerðum og starfsháttum sem lýst er í gr. 2.12.1.3.2 að því marki sem krafist er af handhafa skírteinis svifflugmanns, og að :

- a) stjórna svifflugunni innan þeirra takmarka sem henni eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu í flugi, og
- e) hafa ætíð stjórn á svifflugunni á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel.

2.12.1.5

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 2. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.12.1.6

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

2.12.1.7

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

2.12.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

2.12.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, 1.2.6 og 2.1, hefur handhafi skírteinis svifflugmanns rétt til þess að annast flugstjórn á hvaða sviffluglu sem er, svo fremi sem skírteinishafi hefur reynslu í flugtaksaðferð þeirri sem beitt er hverju sinni.

2.12.2.2

Ef fljúga á með farþega skal skírteinishafi hafa lokið eigi færri en 10 stunda fartíma sem flugmaður svifflugna.

2.12.2.3

Handhafa skírteinis svifflugmanns er heimilt að fljúga vélsvifflugum samkvæmt nánari reglum er Flugmálastjórn setur um vélsvifflugur. Réttindi skulu staðfest með áritun á flugskírteinið.

2.12.2.4

Til þess að halda réttindum sínum þarf svifflugmaður að hafa flogið a.m.k. 12 flugferðir, sem samtals eru a.m.k. 3 klst., á síðusta 24 mánaða tímabili eða standast hæfnipróf (PFT) eftir nánari ákvörðun Flugmálastjórnar.

2.12.2.4.1

Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.

2.13**Skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs.**

Reglur þessar um skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs eiga við frjálsa loftbelgi sem í er notað heitt loft eða gas.

2.13.1

Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.

2.13.1.1

Aldur.

Umsækjandi skal ekki vera yngri en 16 ára.

2.13.1.2

Þekking.

Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína, með bóklegu prófi hjá Flugmála-
stjórn eða á annan hátt sem hún viðurkennir, á tilteknum sviðum að því marki
sem réttindi handhafa skírteinis stjórnanda frjáls loftbelgs segja til um. Sviðin
skulu a.m.k. vera þessi :

Lög um loftferðir

a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa skírteinis stjórnanda frjáls
loftbelgs. Flugreglur. Þær venjur og þeir starfshættir í flugumferðarþjón-
ustu sem við eiga.

Almenn þekking á loftförum

- b) Undirstöðuatriði um starfrækslu kerfa í frjálsum loftbelgjum og mælitækja
þeirra.
- c) Takmörk þau sem sett eru starfrækslu frjáls loftbelgs. Upplýsingar, sem
skipta máli, um starfrækslu úr flughandbók eða öðrum gögnum sem við
eiga.
- d) Eiginleikar og notkun gastegunda sem notaðar eru í frjálsum loftbelgjum.

Afkastageta og áætlanagerð

- e) Áhrif hleðslu á flugeiginleika. Útreikningar massa.
- f) Notkun og hagnýt beiting upplýsinga um afköst við flugtak, landingu og við
aðrar aðstæður, þ.m.t. áhrif lofthita.
- g) Gerð leiðarflugáætlana fyrir flug og meðan á flugi stendur samkvæmt
reglum um sjónflug. Starfshættir og venjur í flugumferðarþjónustu, eftir því
sem við á. Stilling flughæðarmæla. Flug á svæðum með mikilli flugumferð.

Mannleg geta og takmörk

- h) Mannleg geta og takmörk sem varða handhafa skírteinis stjórnanda frjáls
loftbelgs.

Veðurfræði

- i) Beiting undirstöðuatriða flugveðurfræði. Notkun upplýsinga um veður og
hvernig skal afla þeirra. Flughæðarmælingar.

Leiðsaga

- j) Hagnýt atriði flugleiðsögu og staðarákvörðun eftir leiðarreikningi og
áttavita. Notkun flugkorta.

Venjur og starfshættir

- k) Notkun gagna er flug varða, svo sem AIP, NOTAM, táknerki og
skammstafanir.
- l) Viðeigandi varúðar- og neyðarráðstafanir, þ.m.t. hvernig forðast skal
hættuleg veðurskilyrði, ókyrrð í slóð annars loftfars og aðrar hættur við
stjórn loftfars.

Flugfræði

m) Grundvallaratriði flugfræði er varða frjálsa loftbelgi.

Fjarskipti

n) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum að því er varðar flug samkvæmt sjónflugsreglum. Viðbrögð ef talstöðvarsamband rofnar.

2.13.1.3**Reynsla.**

Umsækjandi skal hafa lokið a.m.k. 16 klst. fartíma sem stjórnandi frjáls loftbelgs, þ.m.t. eigi færri en 8 flugtök og uppflug, þar af a.m.k. eitt einflug í loftbelg.

2.13.1.3.1

Umsækjandi skal hafa aflað sér reynslu, undir umsjón þar til hæfra aðilja, í stjórn frjáls loftbelgs á tilteknum sviðum. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:

- a) aðgerðir sem framkvæma þarf fyrir flug, þ.m.t. samsetning og uppsetning loftbelgs, að blása upp og binda niður loftbelg, svo og skoðun,
- b) aðferðir og venjur við flugtak og uppflug loftbelgs, þar með talið takmarkanir, neyðarráðstafanir og táknerki þau sem nota skal hverju sinni,
- c) ráðstafanir til að forðast árekstra,
- d) stjórn frjáls loftbelgs eftir sýnilegum kennileitum,
- e) að bera kennsl á skyndilega lækkingu og að endurheimta rétta hæð eftir hana,
- f) landflug eftir sýnilegum kennileitum og ákvörðun hnattstöðu eftir áttavita og leiðarreikningi,
- g) aðflug og landingar, þar með talin stjórn loftbelgs á jörðu niðri, og
- h) neyðarráðstafanir.

2.13.1.3.2

Ef umsækjandi neytir réttinda þeirra, sem skírteini hans veitir, að nóttu til, skal hann hafa aflað sér reynslu, undir eftirliti aðilja með tilskilin réttindi, í flugi frjáls loftbelgs að nóttu til.

2.13.1.4**Færni.**

Umsækjandi skal sanna, með prófi hjá prófdómurum Flugmálastjórnar eða á annan hátt sem Flugmálastjórn viðurkennir, hæfni sína til þess að sinna störfum stjórnanda frjáls loftbelgs og að beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 2.13.1.3.2, að því marki sem krafist er af handhafa skírteinis stjórnanda frjáls loftbelgs, og að:

- a) stjórna frjálsum loftbelgi innan þeirra takmarka sem honum eru sett,
- b) ljúka öllum aðgerðum af lipurð og nákvæmni,
- c) sýna góða dómgreind og flugmennsku,
- d) beita þekkingu í flugi, og
- e) hafa ætíð stjórn á frjálsa loftbelgnum á þann hátt að aldrei leiki vafi á að hlutaðeigandi aðgerð hafi heppnast vel.

2.13.1.5**Heilbrigði.**

Umsækjandi skal vera handhafi 2. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

2.13.1.6**Reglusemi.**

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

- 2.13.1.7 **Ríkisfang.**
Umsækjandi skal vera:
a) íslenskur ríkisborgari, eða
b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
c) hafa stundað flugnám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.
- 2.13.2 **Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.**
- 2.13.2.1 Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, er um getur í gr. 1.2.5., 1.2.6. og 2.1., skulu réttindi handhafa skírteinis stjórnanda frjáls loftbelgs vera að annast flugstjórn á hvaða frjálsum loftbelgi sem er, að því tilskildu að hann hafi reynslu í stjórn loftbelgja annaðhvort með heitu lofti eða gasi, eftir því sem við á.
- 2.13.2.2 Áður en handhafi skírteinis neytir réttinda sinna að nóttu til skal hann hafa fullnægt þeim skilyrðum, sem lýst er í gr. 2.13.1.3.3, og fengið réttindi til flugs að nóttu skráð í skírteini sitt.
- 2.13.2.3 Til þess að halda réttindum sínum þarf stjórnandi frjáls loftbelgs að hafa flogið a.m.k. 8 sinnum og leyst af hendi 4 tæmingar og fyllingar loftbelgs á síðustu 24 mánuðum eða standast hæfnipróf (PFT) eftir nánari ákvörðun Flugmála-stjórnar.
- 2.13.2.3.1 Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók.

III. KAFLI

SKÍRTEINI FLUGLIDA ANNARRA EN FLUGMANNA

- 3.1 Almennar reglur sem varða skírteini flugvélstjóra.**
- 3.1.1 Umsækjandi skal, áður en honum er veitt skírteini flugvélstjóra, fullnægja þeim skilyrðum sem kveða á um aldur, þekkingu, reynslu, færni, heilbrigði, reglusemi og ríkisfang eins og mælt er fyrir um slíkt skírteini.
- 3.1.1.1 Umsækjandi um skírteini flugvélstjóra skal sanna þekkingu sína og færni að því marki sem Flugmálastjórn krefst til útgáfu skírteinisins.
- 3.2 Flugleiðsögumaður.**
Skírteini flugleiðsögumanns er ekki gefið út lengur, né heldur eru eldri skírteini flugleiðsögumanna endurnýjuð.
- 3.3 Flugvélstjóri.**
Flugvirkjun er iðngrein á Íslandi. Skírteini flugvélstjóra veita því handhöfum ekki réttindi til þess að vinna flugvirkjastörf nema þeir séu einnig flugvirkjar.
- 3.3.1 **Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**
- 3.3.1.1 **Aldur.**
Umsækjandi skal ekki vera yngri en 18 ára.
- 3.3.1.2 **Þekking.**
Umsækjandi skal hafa sannað þekkingu sína á tilteknum sviðum að því marki sem réttindi handhafa skírteinis flugvélstjóra segja til um. Sviðin skulu vera a.m.k. þessi:

Lög um loftferðir

- a) Reglur og reglugerðir sem varða handhafa skírteinis flugvélstjóra. Reglur og reglugerðir um flugrekstur er varða skyldustörf flugvélstjóra.

Almenn þekking á loftförum

- b) Undirstöðuatriði varðandi hreyfla loftfara, gashverfla og/eða bulluhreyfla. Eiginleikar eldsneytis, eldsneytiskerfa, þ.m.t. stjórn og eftirlit með eldsneyti. Smurning og smurkerfi. Eftirbrennar og íspýtingarkerfi, eðli og gangverk kveikjuferils vélar og ræsingarkerfi.
- c) Undirstöðuatriði um starfrækslu, meðhöndlun og getumörk hreyfla loftfara. Áhrif breytinga í andrúmslofti á afkastagetu hreyfla.
- d) Skrokkar, stjórnæki, burðarvirki, hjólabúnaður, hemlar og skriðvarar, tæring og endingartími vegna málmlúa. Að bera kennsl á skemmdir og galla í burðarvirki.
- e) Ís- og regnvarnarkerfi.
- f) Jafnþrýsti- og loftbætikerfi, súrefniskerfi.
- g) Vökvaprýsti- og loftþrýstikerfi.
- h) Undirstöðuatriði raffræði, rafkerfi (rið- og rakstraums), rafleiðslukerfi flugvéla, tenging þeirra og skermun.
- i) Undirstöðuatriði um eðli og starfsemi mælitækja, áttavita, sjálfstýribúnaðar, talstöðvarbúnaðar, flugleiðsögutækja og ratsjár búnaðar til flugleiðsagnar, flugstjórnarkerfa, notkun birta og rafeindabúnaðar.
- j) Getumörk hlutaðeigandi loftfara.
- k) Brunavarnir, tæki og búnaður til að skynja, kæfa og slökkva eld.
- l) Notkun og eftirlit með endingu búnaðar og kerfa hlutaðeigandi loftfara.

Afkastageta og áætlanagerð

- m) Áhrif hleðslu og dreifingar massa á stjórn loftfars, flugeiginleika og afkastagetu. Útreikningur massa og jafnvægis.
- n) Notkun og hagnýt beiting gagna um afkastagetu, þar með taldir starfshættir við farflugstjórn.

Mannleg geta og takmörk

- o) Mannleg getumörk sem varða handhafa skírteinis flugvélstjóra.

Venjur og starfshættir

- p) Undirstöðuatriði um viðhald, aðferðir til viðhalds lofthæfi loftfars, bilana-tilkynningar, skoðun loftfars fyrir flug, varúðarráðstafanir við eldsneytis-töku og notkun utanaðkomandi orku. Búnaður og kerfi í farþegarými.
- q) Starfshættir og viðbrögð við eðlilegar og óeðlilegar aðstæður og í neyðartilvikum.
- r) Venjur og starfshættir við farmflutninga, þ.m.t. flutningur á hættulegum efnum.

Flugfræði

- s) Undirstöðuatriði flugfræði.

Fjarskipti

- t) Starfshættir og orðaval við notkun talstöðva í fjarskiptum.

3.3.1.3

Reynsla.

3.3.1.3.1

Umsækjandi skal hafa lokið, undir eftirliti manns sem viðurkenndur er af Flugmálastjórn, eigi færri en 100 klst. fartíma í starfi flugvélstjóra. Flugmálastjórn ákveður hvort reynsla í starfi flugvélstjóra í flughermi, viðurkenndum af henni, skuli teljast fullnægjandi sem hluti þessara 100 klst. Eigi skal meta slíka reynslu til fleiri en 50 klst.

3.3.1.3.1.1

Þegar umsækjandi hefur áunnið sér fartíma sem flugmaður ákveður Flugmálastjórn hvort hægt sé að viðurkenna slíka reynslu og, ef svo er, að hvaða marki hægt sé að slá af þeim kröfum sem lýst er í gr. 3.3.1.3.1.

3.3.1.3.2

Umsækjandi skal hafa öðlast starfsreynslu í skyldustörfum flugvélstjóra, undir eftirliti flugvélstjóra sem til þess hefur verið viðurkenndur af Flugmálastjórn, á tilteknum sviðum. Sviðin skulu a.m.k. vera þessi:

a) Venjulegir starfshættir:

- skoðun loftfars fyrir flug
- eldsneytistaka, umsjón með eldsneyti
- eftirlit með viðhaldsskjólum
- hefðbundnir starfshættir í stjórnklefa loftfars á öllum stigum flugs
- samhæfing áhafnar og aðgerðir ef hluti áhafnar verður skyndilega óhæfur til að sinna skyldustörfum sínum
- bilanatilkynningar.

b) Starfshættir við óeðlilegar aðstæður og þegar viðbúnaðar er þörf:

- að bera kennsl á að kerfi loftfars starfar óeðlilega
- beiting starfshátta við óeðlilegar aðstæður og þegar viðbúnaðar er þörf.

c) Starfshættir í neyð:

- að bera kennsl á neyðarástand
- beiting viðeigandi starfshátta í neyð.

3.3.1.4

Færni.

Umsækjandi skal sanna hæfni sína til að sinna störfum flugvélstjóra loftfars og til að beita þeim aðgerðum og starfsháttum, sem lýst er í gr. 3.3.1.3.2, að því marki sem krafist er af handhafa skírteinis flugvélstjóra, og að:

a) nota kerfi loftfars innan þeirra takmarka sem loftfarinu eru sett,

b) sýna góða dómgreind og flugmennsku,

c) beita þekkingu í flugi,

d) sinna öllum skyldustörfum sem einn af samheldinni áhöfn á þann hátt að aldrei leiki vafi á að vel hafi til tekist,

e) skilja og nota starfshætti og venjur við samhæfingu flugverja og kunna að bregðast við ef flugliði verður skyndilega vanhæfur, og

f) hafa árangursrík og góð samskipti við aðra flugliða.

3.3.1.4.1

Notkun flugþjálfna til að framkvæma einhverja þeirra aðgerða sem krafist er til að sanna færni þá, er lýst er í gr. 3.3.1.4, skal vera viðurkennd af Flugmálastjórn sem gengur úr skugga um að flugþjálfinn hafi hlutadeigandi aðgerðum.

3.3.1.5

Heilbrigði.

Umsækjandi skal vera handhafi 1. flokks heilbrigðisvottorðs sem í gildi er.

3.3.1.6

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteininu. Hann skal ekki eiga óafplánaðan dóm um missi skírteinis til stjórnar loftfara, bifreiða eða annarra vélknúinna farartækja.

3.3.1.7

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað nám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

3.3.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

3.3.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5. og 1.2.6., skulu réttindi handhafa skírteinis flugvélstjóra vera að starfa sem slíkur í þeim tegundum loftfara sem hlutaðeigandi hefur sýnt fram á að séu innan hans getu- og færnimarka, samkvæmt ákvörðun Flugmálastjórnar og kröfum þeim er lýst er í gr. 3.3.1.2 og 3.3.1.4 sem kveða á um öruggan rekstur hlutaðeigandi gerðar loftfars.

3.3.2.2

Þær gerðir loftfara, sem handhafi skírteinis flugvélstjóra hefur leyfi til að neyta í réttinda þeirra sem skírteinið gefur, skal annaðhvort skrá í skírteinið eða á hverjum þeim öðrum stað sem Flugmálastjórn tekur gildan.

3.3.2.3

Til þess að halda réttindum sínum þarf handhafi skírteinis flugvélstjóra að hafa skráðan a.m.k. 70 klst. fartíma sem flugvélstjóri á síðustu 12 mánuðum á þær tegundir loftfara sem skráðar eru í skírteinið eða hafa á sama tíma staðist próf samkvæmt gr. 3.3.1.4.

3.3.2.4

Hann skal standast hæfnipróf (PFT) fyrir flugvélstjóraskírteini ekki sjaldnar en á 12 mánaða fresti. Í stað hæfniprófs (PFT) getur umsækjandi sannað hæfni sína með prófi samkvæmt gr. 3.3.1.4. Sannreyna má áframhaldandi hæfni flugliða, sem starfa í atvinnuflutningum, með því að þeir sýni hæfni sína í samræmi við ákvæði reglugerðar um flugrekstur nr. 381/1989 með áorðnum breytingum og/eða viðbæti 6 við stofnskrá Alþjóðaflugmálastofnunarinnar, ICAO Annex 6.

3.3.2.5

Ef skírteinishafi fullnægir ekki ákvæðum í gr. 3.3.2.3 í meira en 36 mánuði skal umsækjandi, til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný, sanna að hann fullnægi kröfum sem um getur í gr. 3.3.1.2, 3.3.1.4, 3.3.1.5, 3.3.1.6 og 3.3.1.7.

3.3.2.5.1

Öll hæfnipróf skulu staðfest í flugdagbók eða réttilega skráð í samræmi við gr. 1.2.5.1.1.

V. KAFLI

SKÍRTEINI OG ÁRITANIR ANNARRA EN FLUGLIÐA**4.1****Flugvéltæknir - II. flokkur.**

Flugvéltæknir getur verið flugtæknifræðingur, flugverkfræðingur eða flugvirki. Í vissum tilvikum, sem varða rafeindabúnað loftfara, getur verið um radióvirkja eða aðilja með hliðstæða menntun að ræða. Eftirfarandi reglur gera ráð fyrir að hægt sé að gefa út skírteini flugvéltækna II. flokks sem veita réttindi sem varða viðhald loftfara í heild sinni eða réttindi takmörkuð við þá hluta loftfara sem skráð eru á skírteinið. Flugvirkjun er iðngrein á Íslandi og skírteini flugvéltækna II. flokks veita því handhöfum ekki réttindi til þess að vinna flugvirkjastörf nema þeir séu einnig flugvirkjar.

4.1.1

Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.

Umsækjandi um skírteini flugvéltækna II. flokks skal fullnægja tilteknum skilyrðum um aldur, þekkingu og menntun, reynslu, færni, reglusemi og ríkisfang. Skilyrðin eru þessi:

4.1.1.1

Aldur.

Hann skal ekki vera yngri en 18 ára.

4.1.1.2

Þekking og menntun.

4.1.1.2.1

Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- a) reglum um skyldu handhafa skírteinis flugvéltækis II. flokks,
- b) samsetningu, starfsemi, skoðun, viðhaldi og hönnun eftirtalinna hluta sem við eiga og veita á réttindi fyrir:
 - 1) loftfara í heild sinni,
 - 2) skrokka, þ.e. bola, vængja, stéla og stýra,
 - 3) hreyfla loftfara ásamt fylgihlutum þeirra,
 - 4) kerfa loftfara og eininga þeirra,
 - 5) mælitækja loftfara, og
 - 6) rafeindabúnaðar loftfara.

4.1.1.2.2

Hann skal hafa lokið:

- a) a.m.k. eins árs almennu námi að loknum grunnskóla, með fullnægjandi árangri að mati skólans, og hafa gott vald á íslensku máli,
- b) stúdentsprófi í ensku eða öðru hliðstæðu námi að mati Flugmálastjórnar. Vafaatriðum um það, hvort fyrrgreindum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

4.1.1.3

Reynsla.

Hann skal hafa eftirfarandi reynslu í skoðun og viðhaldi loftfara eða hluta þeirra:

- a) til útgáfu skírteinis, sem veitir réttindi til að undirrita viðhaldsvottorð, eigi minna en:
 - 1) 3 ár, eða
 - 2) 2 ár ef umsækjandi hefur lokið með fullnægjandi árangri viðurkenndu þjálfunarnámskeiði sem veitir samsvarandi verklega reynslu.
- b) til útgáfu skírteinis með takmörkuðum réttindum, samkvæmt gr. 4.1.2.2 b) eða c), skal hann hafa reynslutíma sem gerir mönnum kleift að öðlast sömu hæfni og krafist er samkvæmt a). Þessi tími skal ekki vera styttri en:
 - 1) 2 ár, eða
 - 2) sá tími sem Flugmálastjórn telur nauðsynlegan fyrir umsækjendur, sem lokið hafa viðurkenndu þjálfunarnámskeiði með fullnægjandi árangri, til að öðlast samsvarandi verklega reynslu.

4.1.1.4

Færni.

Hann skal hafa sannað hæfni sína til að annast þau störf sem réttindin eru veitt til.

4.1.1.5

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið.

4.1.1.6

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað nám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

4.1.2 **Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.**

4.1.2.1 Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 4.1.2.2, hefur handhafi skírteinis flugvéltækis II. flokks réttindi sem hér segir:

- a) til skírteinis sem tekur til loftfara í heild sinni
 - til að staðfesta lofthæfi loftfars eftir lítils háttar viðgerðir, heimilaðar minni háttar breytingar, ísetningu viðurkennds hreyfils, aukabúnaðar og tækja og til að undirrita viðhaldsvottorð að aflokinni skoðun og/eða venjulegu viðhaldi,
- b) til skírteinis með takmörkuðum réttindum samkvæmt gr. 4.1.2.2 b) eða c)
 - til að staðfesta lofthæfa þá hluta loftfars, sem skírteinið tekur til, eftir skoðun, lítils háttar viðgerðir eða heimilaðar minni háttar breytingar.

4.1.2.2 Réttindi handhafa skírteinis flugvéltækis II. flokks, sem tilgreind eru í gr. 4.1.2.1, gilda aðeins:

- a) um þau loftför í heild sem skráð eru á skírteinið annaðhvort nákvæmlega tilgreind eða flokkuð á breiðum grundvelli, eða
- b) um þá skrokka, hreyfla og þau kerfi eða einingar sem skráð eru á skírteinið, annaðhvort nákvæmlega tilgreind eða flokkuð á breiðum grundvelli, og eða
- c) um þau kerfi eða einingar rafeindabúnaðar loftfara sem skráð eru á skírteinið, annaðhvort nákvæmlega tilgreind eða flokkuð á breiðum grundvelli,
- d) ef hann hefur kynnt sér viðeigandi upplýsingar og fyrirmæli, sem í gildi eru, um viðhald og lofthæfi þeirrar tilteknu tegundar loftfars, sem hann undirritar viðhaldsvottorð fyrir, eða fyrir þá skrokka, hreyfla, hluta loftfara, kerfi og rafeindabúnað sem hann staðfestir lofthæfan,
- e) ef hann hefur á síðastliðnum 24 mánuðum annaðhvort nýtt viðeigandi réttinda flugvéltækis II. flokks ekki skemur en 6 mánuði eða ef hann hefur sannað Flugmálastjórn að hann fullnægi kröfum til að öðlast réttindin.

4.1.3 **Réttindi veitt viðurkenndri viðhaldsstofnun.**

Fyrirmælin í gr. 4.1.1 og 4.1.2 taka til veitingar skírteina til einstaklinga. Þegar í þess stað viðurkenndri viðhaldsstofnun eru veitt réttindi, hliðstæð þeim sem eru í gr. 4.1.2.1, skal þess gætt að með kröfum, sem gerðar eru til slíkrar stofnunar, sé tryggt að sömu hæfni sé krafist. Gæta skal þess þegar stofnun eru veitt slík réttindi að heimild til að undirrita viðhaldsvottorð sé takmörkuð við einstaklinga sem hafa þekkingu og reynslu samsvarandi því sem um getur í gr. 4.1.1.2 og 4.1.1.3.

4.2 **Flugvéltæknir – I. flokkur.**

Flugvéltæknir getur verið flugtæknifræðingur, flugverkræðingur eða flugvirki. Í vissum tilvikum, sem varða rafeindabúnað loftfara, getur verið um radióvirkja eða aðilja með hliðstæða menntun að ræða. Eftirfarandi reglur gera ráð fyrir að hægt sé að gefa út skírteini flugvéltækna I. flokks sem veita réttindi sem varða grannskóðanir, heimilaðar viðgerðir eða heimilaðar breytingar loftfara í heild sinni eða réttindi takmörkuð við þá hluta loftfara sem skráð eru á skírteinið. Flugvirkjun er iðngrein á Íslandi og skírteini flugvéltækna I. flokks veita því handhöfum ekki réttindi til þess að vinna flugvirkjastörf nema þeir séu einnig flugvirkjar.

4.2.1 **Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**

Umsækjandi um skírteini flugvéltækni I. flokks skal fullnægja tilteknum skilyrðum um aldur, þekkingu og menntun, reynslu, færni, reglusemi og ríkisfang. Skilyrðin eru þessi:

4.2.1.1 **Aldur.**

Hann skal ekki vera yngri en 21 árs.

4.2.1.2 **Þekking og menntun.**

4.2.1.2.1 Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- a) reglum um skyldur handhafa skírteinis flugvéltækni I. flokks,
- b) samsetningu, starfsemi, skoðun og hönnun þeirra hluta sem við eiga og veita á réttindi fyrir:
 - 1) loftfara í heild sinni,
 - 2) skrokka, þ.e. bola, vængja, stéla og stýra,
 - 3) hreyfla loftfara ásamt fylgihlutum þeirra,
 - 4) kerfa loftfara og eininga þeirra,
 - 5) mælitækja loftfara, og
 - 6) rafeindabúnaðar loftfara.
- c) aðferðum og tilhögun við skoðanir og hvenær samþykkja skal viðgerðir, grannskoðanir og prófanir eftirtalinna hluta sem við eiga og veita á réttindi fyrir:
 - 1) loftfara í heild sinni,
 - 2) skrokka, þ.e. bola, vængja, stéla og stýra,
 - 3) hreyfla loftfara, þar með talið videigandi einingar þeirra, búnaður, mælitæki og aðrir fylgihlutir, svo og ísetning þessara hluta,
 - 4) kerfa loftfara og eininga þeirra,
 - 5) mælitækja loftfara, og
 - 6) rafeindabúnaðar loftfara.

4.2.1.2.2 Hann skal hafa lokið:

- a) a.m.k. eins árs almennu námi að loknum grunnskóla, með fullnægjandi árangri að mati skólans, og hafa gott vald á íslensku máli,
- b) stúdentsprófi í ensku, stærðfræði og edlisfræði eða öðru hliðstæðu námi að mati Flugmálastjórnar.

Vafaatriðum um það, hvort fyrrgreindum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

4.2.1.3 **Reynsla.**

Hann skal hafa eftirfarandi reynslu í skoðunum, grannskoðunum, leyfðum viðgerðum og heimiludum breytingum á loftförum eða hlutum þeirra:

- a) til útgáfu skírteinis, sem veitir réttindi til að staðfesta loftför lofthæf, eigi minna en:
 - 1) 5 ár, eða
 - 2) 3 ár ef umsækjandi hefur lokið með fullnægjandi árangri viðurkenndu þjálfunarnámskeiði sem veitir samsvarandi verklega reynslu.
- b) til útgáfu skírteinis með takmörkuðum réttindum, samkvæmt gr. 4.2.2.2 b), skal hann hafa reynslutíma sem gerir mönnum kleift að öðlast sömu hæfni og krafist er samkvæmt a). Þessi tími skal ekki vera styttri en:
 - 1) 3 ár, eða

- 2) sá tími sem Flugmálastjórn telur nauðsynlegan fyrir umsækjendur, sem lokið hafa viðurkenndu þjálfunarnámskeiði með fullnægjandi árangri, til að öðlast samsvarandi verklega reynslu.

4.2.1.4

Færni.

Hann skal hafa sannað hæfni sína til að annast þau störf sem réttindin eru veitt til.

4.2.1.5

Reglusemi.

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið.

4.2.1.6

Ríkisfang.

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað nám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

4.2.2

Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

4.2.2.1

Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 4.2.2.2, hefur handhafi skírteinis flugvéltækis I. flokks réttindi sem hér segir:

- a) til skírteinis sem tekur til loftfara í heild sinni
 - til að staðfesta loftfar lofthæft eftir sérhverja grannskoðun, heimilaða viðgerð eða heimilaða breytingu á loftfari, skrokki eða hreyfli, að meðtöldum aukabúnaði og mælitækjum, rafeindabúnaði og öðrum búnaði, svo og ísetningu þeirra. Áskilið er að við þessar grannskodanir, viðgerðir og/eda breytingar verði eingöngu notaðir viðurkenndir varahlutir til endurnýjunar.
- b) til skírteinis með takmörkuðum réttindum samkvæmt gr. 4.2.2.2 b).
 - til að staðfesta lofthæfa þá hluta loftfars, sem skírteinið tekur til, eftir grannskoðun, heimilaða viðgerð eða heimilaða breytingu, þar með talin ísetning viðurkenndra varahluta.

Í þessu felast ekki réttindi til að undirrita viðhaldsvottorð nema í samræmi við gr. 4.2.3.

4.2.2.2

Réttindi handhafa skírteinis flugvéltækis I. flokks, sem tilgreind eru í gr. 4.2.2.1, gilda aðeins:

- a) um þau verk og þau loftför í heild sem rituð eru á skírteinið, annaðhvort nákvæmlega tilgreind eða flokkuð á breiðum grundvelli, eða
- b) um þau verk og þá skrokka loftfara, þá hreyfla, þau kerfi eða einingar og rafeindakerfi og hluta þeirra sem skráð eru á skírteinið, annaðhvort nákvæmlega tilgreind eða flokkuð á breiðum grundvelli,
- c) ef hann hefur kynnt sér allar viðeigandi upplýsingar og fyrirmæli sem í gildi eru um lofthæfi þeirrar tegundar loftfars, skrokks, hreyfils, kerfis eða hluta þess, svo og rafeindabúnaðar, sem hann staðfestir lofthæft eftir grannskoðun, heimilaða viðgerð eða heimilaða breytingu,
- d) ef hann hefur á síðastliðnum 24 mánuðum annaðhvort neytt viðeigandi réttinda flugvéltækis I. flokks ekki skemur en 6 mánuði eða ef hann hefur sannað Flugmálastjórn að hann fullnægi kröfum til að öðlast réttindin.

- 4.2.3 **Veiting og neyting sameiginlegra réttinda I. flokks og II. flokks skírteinis.**
Réttindi, sem skilgreind eru í gr. 4.1.2.1 og 4.2.2.1, má veita með einu skírteini í stað þess að gefa út sérstakt I. flokks og II. flokks skírteini enda hafi kröfum þeim, sem um getur í gr. 4.1.1 og 4.2.1, verið fullnægt. Réttinda, sem þannig eru veitt, skal neyta skv. gr. 4.1.2.2 og 4.2.2.2.
- 4.2.4 **Réttindi veitt viðurkenndri viðhaldsstofnun.**
Fyrirmælin í gr. 4.2.1 og 4.2.2 taka til veitingar skírteina til einstaklinga. Þegar í þess stað viðurkenndri viðhaldsstofnun eru veitt réttindi, hliðstæð þeim, sem eru í gr. 4.2.2.1, skal þess gætt að með kröfum, sem gerðar eru til slíkrar stofnunar, sé tryggt að sömu hæfni sé krafist.
- 4.3 **Flugumferðarstjóri.**
- 4.3.1 **Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**
Umsækjandi um skírteini flugumferðarstjóra skal fullnægja tilteknum skilyrðum um aldur, þekkingu og menntun, reynslu, færni, heilbrigði, reglusemi og ríkisfang, ásamt kröfum um a.m.k. eina flugumferðarstjórnaráritun, samkvæmt gr. 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 og 4.4.4. Flugmálastjórn er þó rétt að setja nánari reglur um töku prófa fyrir útgáfu skírteinis og áritana. Skilyrðin og kröfurnar eru þessi:
- 4.3.1.1 **Aldur.**
Hann skal ekki vera yngri en 21 árs. Skírteinishafa er eigi rétt að starfa sem flugumferðarstjóri eftir að hann hefur náð 60 ára aldri. Heimilt er þó að framlengja þennan hámarksaldur um 5 ár til 31. desember 1990, en síðan aðeins um allt að 3 ár, enda gangist hlutaðeigandi flugumferðarstjóri undir skoðun trúnaðarlækna Flugmálastjórnar ekki sjaldnar en á fjögurra mánaða fresti eftir að hann hefur náð 60 ára aldri.
- 4.3.1.2 **Þekking og menntun.**
- 4.3.1.2.1 Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:
- islensku og ensku til notkunar við flugumferðarstjórn og hæfni til að tala þau mál án hreims eða málfarslegra galla sem myndu hafa bagaleg áhrif á talstöðvarviðskipti,
 - flugreglum eins og þær eru skráðar í ritum ICAO og Flugmálastjórnar,
 - vinnu við flugumferðarstjórn eins og frá henni er greint í viðeigandi ICAO-ritum og íslenskum starfsreglum. Sérstaka áherslu skal leggja á stjórn IFR-umferðar,
 - viðeigandi köflum úr ICAO-ritum er varða fjarskiptabúnað og fjarskipta-aðferðir, þar með talin orðasambönd og venjur í talviðskiptum,
 - undirstöðuatriðum í loftsiglingafræði, þar á meðal kunnátta í notkun hæðarmæla,
 - viðeigandi gerðum flugleiðsögutækja að meðtöldum merkingum og ljósa-búnaði ásamt notkun þeirra og takmörkunum,
 - veðurkortum, veðurfréttum og veðurspám svo að hann geti metið veður og veðurhorfur eftir þeim,
 - getumörkum mismunandi tegunda loftfara, að því er varðar flugumferðarstjórn, og
 - undirstöðuatriðum ratsjártækja, notkun þeirra og takmörkunum.

4.3.1.2.2 Hann skal hafa lokið stúdentsprófi eða hafa aðra sambærilega menntun og hafa gott vald á ensku og íslensku máli.

4.3.1.3 **Reynsla.**

Hann skal hafa:

- a) starfað á fullnægjandi hátt í a.m.k. 9 mánuði við stjórn flugumferðar undir eftirliti fullgilds flugumferðarstjóra, eða
- b) lokið viðurkenndu þjálfunarnámskeiði með fullnægjandi árangri og starfað í a.m.k. 3 mánuði við stjórn flugumferðar undir eftirliti fullgilds flugumferðarstjóra.

4.3.1.4 **Heilbrigði.**

Hann skal fullnægja heilbrigðiskröfum sem gerðar eru til útgáfu 3. flokks heilbrigðisvottorðs.

4.3.1.5 **Reglusemi.**

Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið.

4.3.1.6 **Ríkisfang.**

Umsækjandi skal vera:

- a) íslenskur ríkisborgari, eða
- b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
- c) hafa stundað nám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.

4.4 Áritanir í skírteini flugumferðarstjóra.

Áritanir í skírteini flugumferðarstjóra skulu vera fyrir flugturnspjónustu, aðflugsstjórnarþjónustu, flugstjórnarsvæðisþjónustu og ratsjá. Skilyrði fyrir útgáfu áritana eru skráð í gr. 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3 og 4.4.4 og réttindi þeirra eru samkvæmt gr. 4.4.5.

4.4.1 **Skilyrði áritunar fyrir flugturnspjónustu.**

Umsækjandi um áritun skal fullnægja tilteknum kröfum um þekkingu, reynslu og færni í eftirfarandi greinum að því er varðar flugvöll þann sem sótt er um áritun fyrir. Kröfurnar eru þessar:

4.4.1.1 **Þekking.**

Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- a) reglum sem gilda um flugvöllinn,
- b) flugleiðsögutækjum sem tiltæk eru innan hringlaga svæðis með 25 sjómílna geisla frá miðju flugvallarins,
- c) skammstöfunum og öðru sem lýtur að veðurfregnum, svo og sérkennum veðurfars á flugvellinum og í nánd hans,
- d) sérkennum flugumferðar við flugvöllinn,
- e) samstarfi flugumferðarstjórnar vallarins við aðrar flugumferðarþjónustudeildir, eins og við á,
- f) umhverfi flugvallarins og kennileitum,
- g) reglum, sem gilda á staðnum, um notkun og athuganir á flugbrautarskyggni (RVR), eins og við á, og
- h) reglum, sem gilda á staðnum, um neyðarráðstafanir.

4.4.1.2

Reynsla.

- a) Hann skal hafa lokið með fullnægjandi árangri viðurkenndu þjálfunarnámskeiði og starfað á fullnægjandi hátt undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra ekki skemur en einn mánuð á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- b) ef viðurkenndu þjálfunarnámskeiði hefur ekki verið lokið skal starfsreynslan undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra hafa verið a.m.k. 6 mánuðir á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- c) ef umsækjandi hefur þegar skírteini flugumferðarstjóra með áritun fyrir aðflugsstjórnarþjónustu eða flugstjórnarsvæðisþjónustu skal starfsreynslutíminn ekki vera skemmri en 1 mánuður.

4.4.1.3

Færni.

Hann skal hafa sýnt hæfni sína í framkvæmd þeirra starfa sem honum eru veitt réttindi til.

4.4.2

Skilyrði áritunar fyrir aðflugsstjórnarþjónustu.

Umsækjandi um áritun skal fullnægja tilteknum kröfum um þekkingu, reynslu og færni í eftirfarandi greinum að því er varðar flugvöll þann eða flugvelli þá sem sótt er um áritun fyrir. Kröfurnar eru þessar:

4.4.2.1

Þekking.

Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- a) staðarreglum um aðflug að flugvöllum og um flugstjórnarsvið,
- b) flugleiðsögutækjum innan ábyrgðarsvæðis hans og í nánd við það,
- c) skammstöfunum og öðru sem lýtur að veðurfregnum, svo og sérkennum veðurfars sem líkleg eru að hafa áhrif á ábyrgðarsvæðinu,
- d) sérkennum flugumferðar í svæðinu,
- e) rafeindabúnaði sem notaður er við flugumferðarstjórn,
- f) samstarfi aðflugsstjórnarinnar við aðrar flugumferðarþjónustudeildir, eins og við á,
- g) landslagi og kennileitum,
- h) staðarreglum, sem gilda á svæðinu, um notkun og athuganir á brautar-skyggni (RVR), eins og við á,
- i) aðferðum við leitar- og björgunarþjónustu og tiltækum búnaði hennar,
- j) reglum, sem gilda á staðnum, um neyðarráðstafanir, og
- k) aðferðum við biðflug, aðflug, fráhrarfsflug og brottflug í blindflugsskilyrðum.

4.4.2.2

Reynsla.

4.4.2.2.1

- a) Hann skal hafa lokið með fullnægjandi árangri viðurkenndu þjálfunarnámskeiði og starfað á fullnægjandi hátt undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra ekki skemur en 3 mánuði á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- b) ef viðurkenndu þjálfunarnámskeiði hefur ekki verið lokið skal starfsreynslan undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra hafa verið a.m.k. 6 mánuðir á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- c) ef umsækjandi hefur þegar skírteini flugumferðarstjóra með áritun fyrir flugturnsþjónustu eða flugstjórnarsvæðisþjónustu skal starfsreynslutíminn ekki vera skemmri en 2 mánuðir.

4.4.2.2.2

Flugmálastjórn ákveður eftir aðstæðum hverju sinni hve mikil staðarreynsla er nauðsynleg til að öðlast áritun fyrir aðflugsstjórnarþjónustu á nýjum stað.

4.4.2.3

Færni.

Hann skal hafa sýnt hæfni sína í framkvæmd þeirra starfa sem honum eru veitt réttindi til.

4.4.3

Skilyrði áritunar fyrir flugstjórnarsvæðisþjónustu.

Umsækjandi um áritun skal fullnægja tilteknum kröfum um þekkingu, reynslu og færni í eftirfarandi greinum að því er varðar flugstjórnarsvæði það sem sótt er um áritun fyrir. Kröfurnar eru þessar:

4.4.3.1

Þekking.

Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- a) flugleiðsögutækjum innan flugstjórnarsvæðisins og í nánd við það,
- b) gögnum um veðurupplýsingar og sérkennum veðurfars sem líkleg eru til að hafa áhrif á ábyrgðarsvæði hans,
- c) flugvöllum og sérkennum flugumferðar,
- d) samstarfi flugstjórnarmiðstöðvarinnar við aðrar flugumferðarþjónustudeildir,
- e) videigandi atriðum um fjarskiptastöðvar, þar með talið hver tíðni þeirra og starfsemi er,
- f) landslagi og kennileitum,
- g) aðferðum við leitar- og björgunarþjónustu og tiltækum búnaði hennar, og
- h) aðferðum við biðflug, aðflug, fráhrarfsflug og brottflug í blindflugsskilyrðum.

4.4.3.2

Reynsla.

- a) Hann skal hafa lokið með fullnægjandi árangri viðurkenndu þjálfunarnám-skeiði og starfað á fullnægjandi hátt undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra ekki skemur en 3 mánuði á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- b) ef viðurkenndu þjálfunarnámsskeiði hefur ekki verið lokið skal starfsreynslan undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra hafa verið a.m.k. 6 mánuðir á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- c) ef umsækjandi hefur þegar skírteini flugumferðarstjóra með áritun fyrir flugturnsþjónustu eða aðflugsstjórnarþjónustu skal starfsreynslutíminn undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra ekki vera skemmri en 2 mánuðir.

4.4.3.3

Færni.

Hann skal hafa sýnt hæfni sína í framkvæmd þeirra starfa sem honum eru veitt réttindi til.

4.4.4

Skilyrði fyrir ratsjáráritun.

Umsækjandi skal hafa fullgilt skírteini flugumferðarstjóra, sbr. gr. 4.3.1, með þeirri áritun sem krafist er á videigandi stað. Hann skal fullnægja kröfum um þekkingu, skv. gr. 4.4.4.2, og reynslu, skv. gr. 4.4.4.3, um flugvöll þann eða flugvelli þá og flugstjórnarsvæði, sem áritunar er óskað fyrir, með hliðsjón af þeirri ratsjá sem nota skal. Þessar kröfur gera ráð fyrir að umsækjandi hafi videigandi áritun fyrir flugturnsþjónustu, aðflugsstjórnarþjónustu eða flugstjórnarsvæðisþjónustu sem ratsjárrettinda er óskað fyrir.

4.4.4.1

Ratsjáráritun skiptist í áritanir fyrir nákvæmnisratstjá (PAR), stefningarratsjá (SRE) og svæðisratsjá.

4.4.4.2

Þekking.

Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum:

- a) aðferðum til að tryggja rétta hæð yfir jörðu, þar með taldar viðeigandi flugþjónustuleiðir og lágmörk yfir hindrunum, eins og við á,
- b) sérkennum mismunandi tegunda loftfara, að því er varðar ratsjárflugstjórn,
- c) grundvallaratriðum ratsjártækni,
- d) sérkennum hlutadeigandi ratsjártækja, notkun þeirra og takmörkunum, þar með taldar takmarkanir vegna landslags, veðurskilyrða og annarra atriða sem hafa áhrif á starfsemi þeirra,
- e) samstarfi innan flugumferðarþjónustudeildarinnar og við aðrar slíkar deildir, hvort sem þær eru búnar ratsjá eða ekki,
- f) aðferðum við ratsjárauðkenningu loftfara, eins og við á, og
- g) aðferðum við ratsjárflugstjórn, við aðflug, fráhrarfsflug, brottflug og leiðarflug, eins og við á.

4.4.4.3

Reynsla.

- a) Hann skal hafa lokið með fullnægjandi árangri viðurkenndu þjálfunarnám-skeiði og starfað á fullnægjandi hátt undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra, sem hefur ratsjarréttindi, ekki skemur en 1 mánuð á síðustu 12 mánuðum fyrir umsókn, eða
- b) hann skal hafa starfað með fullnægjandi árangri undir stjórn fullgilds flugumferðarstjóra, sem hefur ratsjarréttindi, eigi skemur en 3 mánuði á síðustu 12 mánuðum, að því tilskildu að
 - i) ef umsækjandi á að starfa við nákvæmnisratsjá skal reynsla hans, skv. lið a) eða b), fela í sér a.m.k. 200 slík aðflug. Af þeim skulu ekki vera fleiri en 100 í viðurkenndu þjálfunartæki og a.m.k. 50 leyst af hendi með nákvæmnisratsjá á þeim flugvelli þar sem umsækjandi hyggst starfa,
 - ii) ef umsækjandi á að starfa við stefningarratsjá skal reynsla, samkvæmt lið a), fela í sér a.m.k. 25 aðflug með hringsjá eða skv. lið b) fela í sér a.m.k. 50 aðflug með hringsjá. Við öll aðflugin skulu hafa verið notuð sams konar ratsjártæki og það sem sótt er um réttindi fyrir.

4.4.4.4

Færni.

Hann skal hafa sýnt hæfni sína í framkvæmd þeirra starfa sem honum eru veitt réttindi til.

4.4.5

Réttindi handhafa skírteinis flugumferðarstjóra og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.

4.4.5.1

Að því tilskildu að fullnægt sé kröfum þeim, er greinir í gr. 1.2.5 og 1.2.6, eru réttindi handhafa skírteinis flugumferðarstjóra, sem hefur eina eða fleiri neðantaldra áritana, svo sem hér greinir:

4.4.5.1.1

Áritun fyrir flugturnsþjónustu.

Að annast eða hafa í sinni umsjá flugturnsþjónustu á þeim flugvelli sem hann hefur áritun fyrir, að því tilskildu að hann hafi kynnt sér allar upplýsingar sem máli skipta og í gildi eru.

4.4.5.1.2 Áritun fyrir aðflugsstjórnarþjónustu.

Að annast eða hafa í sinni umsjá aðflugsstjórnarþjónustu við flugvöll eða flugvelli þá, sem hann hefur áritun fyrir, í því loftrými eða í tilteknum hluta þess sem Flugmálastjórn hefur ákveðið að heyri undir hlutaðeigandi aðflugsstjórnarþjónustudeild enda hafi hann kynnt sér allar upplýsingar sem máli skipta og í gildi eru.

4.4.5.1.3 Áritun fyrir flugstjórnarsvæðisþjónustu.

Að annast eða hafa í sinni umsjá þjónustu á því flugstjórnarsvæði eða á tilteknum hluta þess, sem hann hefur áritun fyrir, enda hafi hann kynnt sér allar upplýsingar sem máli skipta og í gildi eru.

4.4.5.1.4 Ratsjáráritun.

Að annast eða hafa í sinni umsjá stjórn flugumferðar sem hann hefur áritun fyrir, með:

- a) notkun tilgreindrar nákvæmnisratsjár á ákveðnum flugvelli,
- b) notkun tilgreindrar stefningarratsjár til aðflugsstjórnar í loftrými tilgreindrar aðflugsstjórnardeildar,
- c) notkun tilgreindrar svæðisratsjár til umferðarstjórnar í loftrými tilgreindrar flugstjórnarmidstöðvar.

4.4.5.2 Gildistími áritana.

4.4.5.2.1 Áritun fellur úr gildi þegar flugumferðarstjóri hefur ekki starfað samkvæmt henni á 6 mánaða tímabili. Ef áritun hefur fallið úr gildi getur flugumferðarstjóri endurnýjað hana með því að standast hæfnipróf (PT) hjá Flugmálastjórn þar sem prófuð er þekking og færni umsækjanda að því er varðar hlutaðeigandi áritun.

4.4.5.2.2 Ef skírteinishafi fullnægir ekki ákvæðum í gr. 4.4.5.2.1. í meira en 36 mánuði skal umsækjandi, til þess að endurheimta réttindi skírteinisins á ný, fullnægja ákvæðum í gr. 4.3.1.2, 4.3.1.3, 4.3.1.4, 4.3.1.5, 4.3.1.6 og þar að auki ákvæðum í gr. 4.4.5.2.1.

4.4.5.2.3 Hann skal standast hæfnipróf (PT) fyrir áritun þá, sem hann starfar eftir, eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti.

4.5 Flugumsjónarmaður.**4.5.1 Skilyrði fyrir útgáfu skírteinisins.**

Umsækjandi um skírteini flugumsjónarmanns skal fullnægja tilteknum kröfum um aldur, þekkingu og menntun, reynslu, færni, reglusemi og ríkisfang. Kröfurnar eru þessar:

4.5.1.1 Aldur.

Hann skal ekki vera yngri en 21 árs.

4.5.1.2 Þekking og menntun.

4.5.1.2.1 Hann skal sanna þekkingu sína á eftirfarandi atriðum að því marki sem réttindi hans gefa tilefni til:

- a) gerð flugáætlana og leiðarflugáætlana, þar með talinn útreikningur á þyngdarpunkti, eldsneytiseyðslu og flugþoli ásamt vali á varaflugvöllum,

- b) notkun upplýsingarita um flug, svo sem flugmálahandbóka (AIP), NOTAM, táknumerka og skammstafana,
- c) reglum og reglugerðarákvæðum um loftflutninga,
- d) venjum og starfsháttum við flugumferðarstjórn sem varða starf flugumsjónarmanna,
- e) flugveðurfræði,
- f) notkun og takmörkunum hæðarmæla, einkanlega mismunandi stillingum þeirra,
- g) grundvallaratriðum um flugleiðsögu, sérstaklega á flugrekstri við blindflugsskilyrði,
- h) aðferðum við að fylgjast með flugi, og
- i) fjarskiptaaðferðum við loftför og viðeigandi farþjónustustöðvar.

4.5.1.2.2

Hann skal hafa lokið:

- a) a.m.k. eins árs almennu námi að loknum grunnskóla, með fullnægjandi árangri að mati skólans, og hafa gott vald á íslensku máli,
- b) stúdentsprófi í ensku, stærðfræði og eðlisfræði eða öðru hliðstæðu námi að mati Flugmálastjórnar.

Vafaatriðum um það, hvort fyrrgreindum menntunarkröfum er fullnægt, má vísa til menntamálaráðuneytis til úrskurðar.

4.5.1.3

Reynsla.

4.5.1.3.1

Hann skal á síðustu 3 árum fyrir umsókn hafa lokið tveggja ára starfi í einhverri einni eða fleiri en einni eftirtalinna starfsgreina enda hafi hann verið starfsmaður í einhverri þeirra ekki skemur en 1 ár:

- a) flugmaður í loftflutningum,
- b) flugleiðsögumaður í loftflutningum,
- c) flugloftskeytamaður í loftflutningum,
- d) veðurfræðingur í sambandi við flugrekstur,
- e) flugumferðarstjóri eða tæknilegur umsjónarmaður með flugumsjón flugfélags sem rekur loftflutningastarfsemi,

eða

4.5.1.3.2

hann skal hafa starfað sem aðstoðarmaður við flugumsjón í loftflutningum eigi skemur en 1 ár á síðustu 2 árum fyrir umsókn,

eða

4.5.1.3.3

hann skal hafa lokið viðurkenndu þjálfunarnámskeiði með fullnægjandi árangri.

4.5.1.3.4

Umsækjandi, sem fullnægir settum skilyrðum, samkvæmt gr. 4.5.1.3.1, 4.5.1.3.2 og 4.5.1.3.3, skal hafa starfað sem flugumsjónarmaður undir eftirliti flugumsjónarmanns með réttindum eigi skemur en 90 daga á síðustu 6 mánuðum fyrir umsókn.

4.5.1.4

Færni.

Hann skal sanna hæfni sína til að:

- a) gera á fullnægjandi hátt, á grundvelli daglegra veðurkorta og veðurfrétta, grein fyrir ríkjandi veðurfari á tiltekinni flugleið eða í námunda við hana og segja fyrir um veðurbreytingar, sem máli skipta fyrir loftflutninga, með sérstakri hliðsjón af tilteknum flugvöllum,
- b) ákvarða æskilegustu flugleið,
- c) annast flugumsjón og alla aðra aðstoð við flug í óhagstæðum skilyrðum, svo sem handhafa skírteinis flugumsjónarmanns sæmir.

- 4.5.1.5 **Reglusemi.**
Synja skal skírteinis þeim manni sem dæmdur hefur verið fyrir refsiverða hegðun er veitir ástæðu til að ætla að hann misfari með skírteinið.
- 4.5.1.6 **Ríkisfang.**
Umsækjandi skal vera:
a) íslenskur ríkisborgari, eða
b) eiga lögheimili á Íslandi, eða
c) hafa stundað nám á Íslandi til þeirra réttinda sem sótt er um.
- 4.5.2 **Réttindi handhafa skírteinisins og skilyrði sem fullnægja þarf til að neyta þeirra.**
- 4.5.2.1 Að því tilskildu að fullnægt sé skilyrðum þeim, sem um getur í gr. 1.2.5, eru réttindi handhafa skírteinis flugumsjónarmanns þau að starfa sem flugumsjónarmaður á hverju því svæði sem hann fullnægir lágmarkskröfum fyrir, að því tilskildu að hann haldi við hæfni þeirri sem um getur í ICAO, viðbæti 6 og reglugerð um flugrekstur.
- 4.5.2.2 Til þess að halda réttindum sínum skal handhafi skírteinis flugumsjónarmanns hafa starfað sem slíkur a.m.k. 6 mánuði á síðustu 24 mánuðum eða hafa staðist hæfnipróf (PT) sem Flugmálastjórn tekur gilt.

V. KAFLI GERÐ SKÍRTEINA

- 5.1 **Skírteini útgefin af Flugmálastjórn.**
Skírteini, útgefin af Flugmálastjórn samkvæmt þessari reglugerð, skulu gerð í samræmi við eftirfarandi ákvæði.
- 5.1.1 **Atriði.**
Eftirfarandi atriði skulu koma fram á skírteininu:
- I Nafn ríkisins (með feitu letri).
 - II Tegund (gerðaráritun) skírteinisins (með mjög feitu letri).
 - III Númer skírteinisins með arabískum tölustöfum.
 - IV Fullt nafn skírteinishafa.
 - V Heimilisfang skírteinishafa.
 - VI Þjóðerni skírteinishafa.
 - VII Eiginhandarundirskrift skírteinishafa.
 - VIII Útgefandi skírteinisins og, ef nauðsynlegt er, með hvaða skilyrðum skírteinið er útféið.
 - IX Ákvæði um gildistíma og réttindi skírteinishafa.
 - X Undirskrift fulltrúa Flugmálastjórnar og dagsetning útgáfu skírteinisins.
 - XI Stimpill Flugmálastjórnar.
 - XII Áritanir, þ.e. flokksáritanir, tegundaráritanir, ratsjáráritanir o.s.frv.
 - XIII Athugasemdir, þ.e. sérstakar athugasemdir um takmörkun réttinda og aukin réttindi.
 - XIV Sérhver önnur atriði er Flugmálastjórn æskir.

- 5.1.2 **Efni.**
Í skírteinin skal notaður úrvalsappír eða annað hentugt efni og atriðin, sem talin eru í 5.1.1, skulu sjást þar greinilega.
- 5.1.3 **Litur.**
- 5.1.3.1 Grunnlitur allra skírteina skal vera hvítur.
- 5.1.3.2 Sérhver tegund (gerðararitun) skírteina er einkennd ákveðnum lit, á eftirfarandi hátt:
- a) Einkaflugmaður/flugvél - ljósbrún rönd.
 - b) Atvinnuflugmaður/flugvél - ljósblá rönd.
 - c) Atvinnuflugmaður I. flokks/flugvél - dökkgræn rönd.
 - d) Einkaflugmaður/þyrla - ljósgrá rönd.
 - e) Atvinnuflugmaður/þyrla - dökkgrá rönd.
 - f) Atvinnuflugmaður I. flokks/þyrla - tvær dökkgráar rendur.
 - g) Svifflugmaður - bleik rönd.
 - h) Stjórnandi frjáls loftbelgs - fjólublá rönd.
 - i) Flugvélstjóri - brún rönd.
 - j) Flugvéltaeknir II. flokks - rauðbrún rönd.
 - k) Flugvéltaeknir I. flokks - rauðbrún rönd.
 - l) Flugumferðarstjóri - gul rönd.
 - m) Flugumsjónarmaður - ljósgræn rönd.
- 5.1.4 **Tungumál.**
Öll skírteini, nema flugnemaskírteini, skulu prentuð bæði á íslensku og ensku. Áritanir í skírteinin skulu einnig vera á þeim tungumálum.
- 5.1.5 **Niðurröðun atriða.**
Titlar atriða skulu tölusettir rómverskum tölustöfum eins og segir í gr. 5.1.1 og í samræmi við nefnda grein. Niðurröðun má vera sú er best þykir henta en samræmi skal vera milli hinna ýmsu gerða skírteina.

VI. KAFLI

ÁKVÆÐI UM HEILBRIGÐI VEGNA ÚTGÁFU SKÍRTEINA

Leiðbeiningar til afnota fyrir Flugmálastjórn og trúnaðarlækna hennar eru gefnar út sérstaklega og er þær að finna í gildandi útgáfu ICAO af „Manual of Civil Aviation Medicine“ (Doc 8984-AN/895). Ógerningur er að rekja staðla þessa í smáatriðum þannig að þeir nái yfir öll einstök tilvik. Hljóta því margar ákvarðanir, sem varða mat á heilbrigði, að vera háðar dómgreind og persónulegu mati hlutadeigandi trúnaðarlæknis. Þess vegna verður að grundvalla matið á nákvæmri læknisskoðun í samræmi við strangar og almennar kröfur lækna. Tilhlýðilega hliðsjón verður að hafa af réttindum þeim, sem skírteini það veitir, sem sótt er um eða umsækjandi hefur, og þeim skilyrðum sem hann vinnur við er hann neytir réttinda sinna við skyldustörf sín.

6.1 Heilbrigðisvottorð – almennt.

6.1.1 Flokkar heilbrigðisvottorða.

Flokkar heilbrigðisvottorða skulu vera þrír svo sem hér segir :

a) 1. flokks heilbrigðisvottorð

á við umsækjendur um eftirfarandi skírteini og handhafa þeirra :

- skírteini atvinnuflugmanns/flugvél og þyrta
- skírteini atvinnuflugmanns I. flokks/flugvél og þyrta
- skírteini flugvélstjóra
- b) 2. flokks heilbrigðisvottorð
 - á við umsækjendur um eftirfarandi skírteini og handhafa þeirra :
 - skírteini einkaflugmanns/flugvél og þyrta
 - skírteini svifflugmanns
 - skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs
- c) 3. flokks heilbrigðisvottorð
 - á við umsækjendur um eftirfarandi skírteini og handhafa þeirra :
 - skírteini flugumferðarstjóra.

- 6.1.2 Umsækjandi um heilbrigðisvottorð skal láta trúnaðarlækni í té yfirlýsingu, sem hann hefur sjálfur undirritað, um heilsufar sitt og fjölskyldu sinnar, svo og um arfgenga sjúkdóma innan fjölskyldunnar. Athygli umsækjanda skal vakin á nauðsyn þess að yfirlýsing þessi sé eins fullkomin og nákvæm og vitneskja hans leyfir og að farið verði með rangar upplýsingar í samræmi við gr. 1.2.4.5.1.
- 6.1.3 Læknir sá, sem sér um skoðunina, skal tilkynna Flugmálastjórn sérhvert tilvik þar sem umsækjandi stenst ekki að hans mati einhverjar kröfur, hvort sem þær eru tilgreindar í tölum eða á annan hátt, og mat læknisins er að þótt umsækjandi neyti réttinda skírteinis þess, sem hann sækir um eða hefur, sé ekki líklegt að það stofni flugöryggi í hættu (1.2.4.8.).
- 6.1.4 Sömu kröfur eru gerðar um endurnýjun heilbrigðisvottorða og um fyrstu útgáfu þeirra nema annað sé sérstaklega tekið fram.

6.2 Skilyrði fyrir heilbrigðisvottorði.

6.2.1 Almennt.

Umsækjandi um heilbrigðisvottorð, sem gefið er út samkvæmt ákvæðum í gr. 1.2.4.1, skal gangast undir læknisskoðun þar sem stuðst er við kröfur um eftirfarandi atriði :

- a) líkamshreysti og andlega heilbrigði,
- b) sjón- og litaskynjun, og
- c) heyrn.

6.2.2 Kröfur um líkamshreysti og andlega heilbrigði.

Umsækjendur um alla flokka heilbrigðisvottorða skulu vera lausir við :

- a) hvers konar afbrigðileika, meðfæddan eða ákominn, eða
- b) hvers konar virka, dulda, bráða eða langvinna vanhæfi, eða
- c) hvers konar sár, áverka eða eftirstöðvar aðgerða sem gætu haft í för með sér svo verulega óhæfi að líkindi væru til að truflað gæti örugga stjórn loftfars eða örugga framkvæmd skyldustarfa.

6.2.3 Kröfur um sjón.

Þær aðferðir, sem notaðar eru við mælingu sjónskerpu, geta hæglega haft í för með sér misjafnt mat. Til að ná heildarsamræmi skal gæta þess að innbyrðis samkvæmni ríki í mati á mismunandi aðferðum.

6.2.3.1 Við sjónskerpupróf skal eftirfarandi haft í huga :

- a) Til sjónskerpuprófs í upplýstu herbergi skal notaður um það bil 50 lúxa ljósstyrkleiki en hann samsvarar 30 kandelum á fermetra. Ljósstyrkleiki herbergisins ætti að vera um það bil 1/5 af þeim ljósstyrkleika sem notaður er við mælingu.

- b) Til sjónskerpuþrófs í dimmu eða rökkvuðu herbergi skal notaður 15 lúxa ljósstyrkleiki en hann samsvarar að jafnaði 10 kandelum á fermetra.
- c) Sjónskerpa er mæld með röð af sjónspjöldum Landolts eða öðrum sjónspjöldum líkum þeim. Skulu þau vera í 6 m fjarlægð frá umsækjanda, eða 5 m eftir því sem á við prófunaraðferðina.

6.2.4 **Kröfur um litaskynjun.**

Flugmálastjórn skal nota skoðunaraðferðir sem tryggja örugga prófun litaskynjunar.

- 6.2.4.1 Þess skal krafist að umsækjandi geti hæglega skynjað þá liti sem nauðsynlegt er að hann skynji til þess að geta leyst skyldustörf sín vel og örugglega af hendi.
- 6.2.4.2 Prófa skal hæfi umsækjanda til að þekkja rétta röð af samlitum plötum (töflum) í dagsljósi eða í gerviljósi sem hefur sama lithitastig og ljósgjafar „C“ og „D“ sem skilgreindir eru af „International Commission on Illumination“ (ICI).
- 6.2.4.2.1 Umsækjandi, sem stenst þær kröfur er Flugmálastjórn setur, skal teljast hæfur. Samt sem áður má telja umsækjanda hæfan þótt hann standist ekki slíkt próf ef hann getur hæglega þekkt ljósmerki notuð í flugi sem stafa frá viðurkenndum litaskynjunarlampa.

6.2.5 **Kröfur um heyrn.**

Kröfur um heyrn eru gerðar til viðbótar við þær eyrnaskoðanir sem gerðar eru við læknisskoðun samkvæmt kröfum um líkamshreysti og andlega heilbrigði.

- 6.2.5.1.1 Þess skal krafist að umsækjandi sé laus við hvers konar heyrnargalla sem mundu hamla því að hann gæti með öryggi gegnt þeim skyldustörfum sem skírteinið veitir honum rétt til.

6.3 **1. flokks heilbrigðisvottorð.**

6.3.1 **Útgáfa og endurnýjun vottorðs.**

- 6.3.1.1 Umsækjandi um skírteini atvinnuflugmanns I. flokks/flugvél eða þyrila, atvinnuflugmanns/flugvél eða þyrila og skírteini flugvélstjóra skal gangast undir læknisskoðun fyrir útgáfu 1. flokks heilbrigðisvottorðs.
- 6.3.1.2 Ef annað er ekki tekið fram í þessum kafla skulu handhafar skírteina atvinnuflugmanns I. flokks og atvinnuflugmanns/flugvél eða þyrila, skírteina flugvélstjóra eða skírteina flugleiðsögumanns endurnýja 1. flokks heilbrigðisvottorð sín ekki sjaldnar en greint er í gr. 1.2.5.2.
- 6.3.1.3 Þegar Flugmálastjórn getur sannprófað að kröfum þessa kafla og almennum ákvæðum í gr. 6.1 og 6.2 er fullnægt skal gefa út 1. flokks heilbrigðisvottorð umsækjanda til handa.

6.3.2 **Kröfur um líkamshreysti og andlega heilbrigði.**

Læknisskoðunin skal miðuð við eftirfarandi kröfur.

- 6.3.2.1 Umsækjandi má ekki þjást af nokkrum sjúkdómi eða vanhæfi til starfa sem gætu stuðlað að því að hann yrði skyndilega ófær um að stjórna loftfari örugglega eða vinna skyldustörf sín af öryggi.
- 6.3.2.2 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda má ekki koma fram :
 - a) geðveiki,
 - b) ofdrykkja,

- c) lyfjaávaní,
- d) neins konar persónuleikatrufun, sérstaklega svo alvarleg, að hún hafi hvað eftir annað haft í för með sér brotlegt athæfi af ásettu ráði,
- e) geðrænn afbrigðileiki eða taugaveiklun að nokkru ráði, þannig að það gæti gert umsækjanda óhæfan til þess að neyta af öryggi réttinda skírteinis þess, sem hann sækir um eða hefur, nema viðurkennt læknisfræðilegt mat bendi til þess, að þótt umsækjandi fullnægi ekki kröfunum, þá sé ekki líklegt að það stofni, við vissar aðstæður, flugöryggi í hættu þótt hann neyti réttinda skírteinisins.
- 6.3.2.2.1 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda má ekki koma fram neins konar geðrænn afbrigðileiki, persónuleikatrufun né taugaveiklun sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati gæti bent til að umsækjandi verði innan tveggja ára frá læknisskoðun óhæfur til þess að neyta á öruggan hátt þeirra réttinda sem skírteini það eða áritun veita sem sótt er um eða þegar eru fengin.
- 6.3.2.2.1.1 Umsækjanda, sem hefur fengið bráðan geðsjúkdóm af völdum eitrunar, þarf ekki að telja óhæfan ef hann hefur ekki orðið fyrir neinum varanlegum skaða.
- 6.3.2.3 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda mega ekki koma fram eftirfarandi atriði :
- a) sjúkdómur í taugakerfinu, sem kann að ágerast og/eða er óbreyttur og að viðurkenndu læknisfræðilegu mati gæti truflað öryggi í störfum miðað við réttindi þau sem skírteini og áritanir umsækjanda veita,
- b) flogaveiki,
- c) hvers konar trufun meðvitundar án fullnægjandi læknisfræðilegrar skýringar á orsök hennar.
- 6.3.2.4 Umsækjandi, sem hlotið hefur höfuðmeiðsli sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati eru líkleg til að geta truflað öryggi í störfum, miðað við réttindi þau sem skírteini hans og áritanir veita, skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.5 Umsækjandi má ekki þjást af neinum meðfæddum né ákomnum hjartagalla sem er líklegur til að geta truflað öryggi í störfum, miðað við réttindi þau sem skírteini hans og áritanir veita. Ef umsækjandi hefur þjást af kransæðastíflu skal hann ekki talinn hæfur. Algengt óregluástand, svo sem mishraðan hjartslátt við andardrátt, tilfallandi aukaslög hjartans, sem hverfa við áreynslu, aukinn hjartsláttarhraða, sem stafar af geðshræringu eða áreynslu, eða hægan hjartslátt án misræmis milli slaga fram- og afturhólfa (auriculoventricular dissociation), má telja innan takmarka þess sem eðlilegt er.
- 6.3.2.5.1 Hjartalínuritun skal vera hluti hjartarannsóknar við fyrstu útgáfu skírteinis og skal endurtekin við síðari skoðanir umsækjanda á aldrinum 30 til 40 ára a.m.k. á tveggja ára fresti og eftir það ekki sjaldnar en árlega. Tilgangur venjulegrar hjartalínuritunar er að greina sjúkdómstilfelli. Hún veitir þó engan veginn næga vitneskju til að réttlæta það að umsækjandi sé talinn óhæfur án frekari nákvæmrar rannsóknar á æðakerfi hjartans.
- 6.3.2.6 Blóðþrýstingur (efra og neðra mark) skal vera eðlilegur. Ef umsækjandi notar lyf gegn háum blóðþrýstingi telst hann ekki hæfur nema ef um er að ræða lyf sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati trufla ekki öryggi í störfum miðað við þau réttindi sem skírteini hans og áritanir veita.
- 6.3.2.7 Ekki mega vera neinar starfrænar né vefrænar veilar í æðakerfinu.
- 6.3.2.8 Ekki má vera um neina bráða sjúkdóma í lungum, miðmæti (mediastinum) né brjósthimnu (pleura) að ræða. Röntgenmyndataka skal vera hluti læknisskoðunar í þeim tilvikum þar sem vafi leikur á um sjúkdómsgreiningu.

- 6.3.2.8.1 Röntgenmyndataka skal vera hluti fyrstu rannsóknar á brjóstholi og skal endurtaka hana með vissu millibili eftir það.
- 6.3.2.9 Umsækjandi með meiri háttar skemmdir á brjóstvegg ásamt innföllum brjóstkassa og afleiðingar uppskurðar, sem hefur í för með sér minnkun á öndunarhæfi í mikilli hæð, skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.10 Umsækjandi með lungnaþembu, sem er á því stigi að einkenni koma í ljós, skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.11 Umsækjandi með virka lungnaberkla telst ekki hæfur. Ef um óvirk eða læknuð mein er að ræða, sem greina má sem berkla eða ætla má að séu berklakyns, má telja umsækjanda hæfan.
- 6.3.2.12 Umsækjandi með sjúkdóm, sem veldur vanhæfi og er samfara verulegum truflunum í meltingarfærum eða líffærum, sem þeim eru tengd (adnexae), skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.13 Þess skal krafist að umsækjandi hafi ekki þess konar kviðslit sem gæti haft í för með sér sjúkdómseinkenni sem valda óhæfi.
- 6.3.2.14 Umsækjandi með hvers konar afleiðingar sjúkdóms eða uppskurðar á meltingarvegi eða líffærum, sem honum eru tengd (adnexae), sérstaklega lokun líffæris vegna þrængsla eða þrýstings, sem gætu valdið óhæfi skírteinishafa á flugi, skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.14.1 Umsækjandi, sem hefur gengist undir meiri háttar skurðaðgerð á gallgangi eða á meltingarvegi og þeim líffærum, sem honum eru tengd, og haft hefur í för með brotnám að hluta eða öllu leyti eða breytingu á einhverjum hluta líffæra þessara, skal ekki talinn hæfur þar til trúnaðarlæknir Flugmálastjórnar hefur kynnt sér öll gögn, sem lúta að aðgerðinni, og að því loknu metið afleiðingar og áhrif skurðaðgerðarinnar ólíkleg til þess að valda óhæfi á flugi.
- 6.3.2.15 Umsækjandi með efnaskipta-, næringar- og innrennslikirtlatruflanir, sem gætu truflað öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini hans og áritanir veita, skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.16 Umsækjanda með sykursýki, sem hægt er að meðhöndla á fullnægjandi hátt án sykursýkislyfja, má telja hæfan.
- 6.3.2.17 Umsækjandi með svo mikla miltisstækkun, að miltið nær stöðugt niður fyrir brún rifjahylkis, skal ekki talinn hæfur.
- 6.3.2.18 Umsækjandi með greinilega stækkun á einstökum eitlum eða eitlakerfi líkamans í heild, og umsækjandi með blóðsjúkdóm, skal ekki talinn hæfur nema ef viðurkennt læknisfræðilegt mat bendir til þess að ástandið sé ekki líklegt til þess að hafa áhrif á öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita.
- 6.3.2.18.1 Þótt umsækjandi hafi sigðfrumusjúkdóm (sickle cell trait) ætti það ekki að valda því að hann sé talinn óhæfur nema hið gagnstæða sé læknisfræðilega staðfest.
- 6.3.2.18.2 Ef í grein 6.3.2.18 er um að ræða skammvinnan sjúkdóm skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma.
- 6.3.2.19 Umsækjandi með merki um vefræna sjúkdóma í nýrum skal ekki talinn hæfur. Ef aðeins er um skammvinnan sjúkdóm að ræða skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma. Í þvagi má ekki vera neitt óeðlilegt sem trúnaðarlæknir telur greinilega sjúklegt. Umsækjandi með hvers konar einkenni um sjúkdóma í þvagvegum og kynfærum skal ekki talinn hæfur. Ef um skammvinnt ástand er að ræða skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma.

- 6.3.2.20 Ef um er að ræða einhvers konar afleiðingar sjúkdóms eða uppskurðar á nýrum eða þvagevgum, sérstaklega lokun líffæris, sem stafar af þrengslum eða þrýstingi, líkleg til að valda óhæfi, skal umsækjandi ekki talinn hæfur. Ef annað nýrað hefur verið numið burt en hitt starfar eðlilega, án hækkaðs blóðþrýstings eða þvageitrunar, má telja umsækjanda hæfan.
- 6.3.2.20.1 Umsækjandi, sem hefur gengist undir meiri háttar skurðaðgerð á þvafærum, sem haft hefur í för með sér brottnám að hluta eða öllu leyti eða breytingu á einhverjum hluta líffæra þessara, skal ekki talinn hæfur þar til trúnaðarlæknir Flugmálastjórnar hefur kynnt sér öll gögn, sem lúta að aðgerðinni, og að því loknu metið afleiðingar og áhrif skurðaðgerðarinnar ólíkleg til þess að valda óhæfi við flugstörf.
- 6.3.2.21 Umsækjandi, sem haft hefur sárasótt og sækir um skírteini í fyrsta sinn, skal krafinn um að láta trúnaðarlækni í té sönnunargögn um að hann hafi gengist undir fullnægjandi meðferð.
- 6.3.2.22 Kona, sem haft hefur alvarlega óreglu á tíðum sem ekki hefur lagast við viðeigandi meðferð og líklegt er að truflni öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita, skal ekki talin hæf.
- 6.3.2.22.1 Umsækjendur, sem gengist hafa undir skurðaðgerð við kvensjúkdómi, skal meta í hverju einstöku tilviki.
- 6.3.2.23 Pungun veldur tímabundinni óhæfi.
- 6.3.2.23.1 Ef engin meiri háttar óeðlileg einkenni gera vart við sig má telja hlutaðeigandi hæfan á miðmánuðum meðgöngu að viðurkenndu læknisfræðilegu mati.
- 6.3.2.24 Eftir að sængurlegu eða meðgöngu lýkur skal konu ekki leyft að neyta réttinda skírteinis síns fyrir en hún hefur gengist undir nýja lækni skoðun og verið metin hæf.
- 6.3.2.25 Ef um er að ræða einhvers konar virkan sjúkdóm í beinum, liðamótum, vöðvum eða sinum, eða einhvers konar alvarlegar starfrænar afleiðingar af meðfæddum eða ákomnum sjúkdómi, skal umsækjandi ekki talinn hæfur. Ef um er að ræða starfrænar afleiðingar löskunar á beinum, liðamótum, vöðvum eða sinum og tiltekna líffæragalla, sem ekki myndu trufla öryggi í störfum miðað við réttindi, sem skírteini og áritanir umsækjanda veita, má telja hann hæfan.
- 6.3.2.26 Ekki má vera:
- a) neitt sjúklegt ástand, brátt eða langvinnt, í innra eyra eða miðeyra,
 - b) neitt ógróið gat á hljóðhimnu. Eitt gat án útferðar þarf ekki að gera umsækjanda óhæfan. Við þessar aðstæður skal skírteini hvorki gefið út né endurnýjað nema viðeigandi kröfum um heyrn í gr. 6.3.4 sé fullnægt,
 - c) nein varanleg stífla í kokhlustum,
 - d) nein varanleg truflun í völundarhúsi. Ef um skammvinnt ástand er að ræða má telja umsækjanda óhæfan um tíma.
- 6.3.2.27 Nasagöng skulu vera vel opin fyrir loftstraumi báðum megin. Engin veruleg vansköpun né alvarlegur, bráður eða langvinnur kvilli má vera í koki eða efri öndunarvegi. Ef umsækjandi er málhatur eða stamar skal hann ekki talinn hæfur.
- 6.3.3 **Kröfur um sjón.**
- Lækni skoðun skal miðuð við eftirfarandi kröfur.
- 6.3.3.1 Starfsemi augnanna og þeirra líffæra, sem þeim eru tengd (adnexae), skal vera eðlileg. Í hvorugu auga né þeim líffærum, sem þeim eru tengd, má vera neitt

virkt sjúkdómsástand, brátt eða langvinnt, þannig að það sé líklegt til að hindra eðlilega starfsemi augnanna að því marki að það truflí öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita.

6.3.3.2 Umsækjandi skal hafa eðlilegt sjónsvið.

6.3.3.3 Þess skal krafist að umsækjandi hafi fjarsýniskerpu sem ekki er minni en 6/9 (20/30, 0.7) á hvoru auga um sig með eða án sjónglers. Ef þessum kröfum um sjónskerpu er aðeins fullnægt með því að nota sjóngler má telja umsækjanda hæfan, ef :

- a) umsækjandi hefur sjónskerpu ekki minni en 6/60 (20/200, 0.1) á hvoru auga um sig án þess að nota sjóngler, eða ljósbrotsgalli er innan - 3 ljósbrotseininga (diopter) eða samsvarandi kúpuglersskekkju,
- b) slík sjóngler eru notuð við þau störf sem skírteinið eða áritun sú, sem sótt er um eða veitt hefur verið, veita rétt til, og
- c) umsækjandi hefur tiltæk videigandi varasjóngler þegar hann rækir störf í samræmi við þau réttindi sem skírteini hans veitir.

6.3.3.3.1 Umsækjandi, sem viðurkennt er að fullnægi þeim kröfum í gr. 6.3.3.3 a), sem fjalla um skekkju í ljósbroti, er talinn gera það áfram, nema ástæða sé til að ætla að svo sé ekki, en þá er augnskoðun endurtekin samkvæmt ákvörðun Flugmálastjórnar. Sjónskerpan er mæld án glers og skráð við hverja endurrannsókn. Ástand, sem gefur tilefni til að mæla ljósbrotsgalla aftur, er m.a.: ljósbrotshæfi sem nálgast þau mörk sem viðurkennd eru, veruleg minnkun á sjónskerpu án glers og ef um augnsjúkdóm, augnmeiðslu eða uppskurð á augum er að ræða.

6.3.3.4 Þess skal krafist að umsækjandi geti lesið N5 kortið eða kort, sem samsvarar því, úr fjarlægð sem hann velur sér sjálfur á milli 30–50 cm, og geti lesið N14 kortið eða kort, sem samsvarar því, úr 100 cm fjarlægð. Ef kröfum þessum er ekki fullnægt nema með notkun sjónglers má telja umsækjanda hæfan að því tilskildu að sjóngler séu alltaf og þegar í stað til taks við þau störf sem skírteinið veitir rétt til. Ekki skulu notuð nema ein sjóngler þegar prófað er eftir sjónkröfum þessum. Ekki má nota lestrargleraugu (single vision near correction). Umsækjandi, sem nota þarf sjóngler til að standast þessar kröfur, verður að hafa „hálfmánagler“, tvískipt eða jafnvel þrískipt gler, til að geta lesið á mælitæki og kort eða handbók, sem hann heldur á í hendinni, og einnig til að geta séð fjær sér í gegnum gluggarúðuna án þess að taka af sér glerin. Lestrargleraugu (óskipt gler, hæfileg til lestrar), draga verulega úr fjarsýniskerpu. Þegar þörf er á að fá eða endurnýja sjóngler er þess vænst að umsækjandi skýri augnlækni frá lestrarfjarlægðum í stjórnklefa við flugstörf í loftförum þeim sem líklegt er að hann starfi við.

6.3.3.4.1 Umsækjandi skal sjá vel í 30 cm fjarlægð þegar hann notar sjóngler sem krafist er í gr. 6.3.3.3. Umsækjandi, sem stenst ekki þessar kröfur, getur samt sem áður talist hæfur að því tilskildu að hann leggi fram gögn, sem Flugmálastjórn tekur gild, þess efnis að umsækjandi hafi fengið sjóngler fyrir stuttar vegalengdir og millivegalengdir eða að hann þarfnist ekki slíks sjónglers um tíma. Þess skal krafist að slíkur umsækjandi noti þau sjóngler, sem þörf er á fyrir stuttar vegalengdir og millivegalengdir, í viðbót við hvers konar gler sem krafist er samkvæmt gr. 6.3.3.3, við störf þau sem skírteini hans veitir réttindi til.

6.3.4 Kröfur um heyrn.

Læknisskoðun skal miðuð við eftirfarandi kröfur.

6.3.4.1 Umsækjandi, sem prófaður er með hreintónsheyrnarmæli við fyrstu útgáfu skírteinis og að minnsta kosti á fimm ára fresti þar til 40 ára aldri er náð, og eftir það að minnsta kosti á þriggja ára fresti, má ekki vera haldinn heyrnardeyfð á hvoru eyra um sig meiri en 35 dB á neinni tíðni sem er 500, 1000 eða 2000 Hz, eða meiri en 50 dB við tíðnina 3000 Hz. Ef heyrnardeyfð umsækjanda er meiri en að ofan greinir má samt sem áður telja hann hæfan, að því tilskildu að:

a) umsækjandi hafi heyrn á hvoru eyra sem samsvarar heyrn venjulegs manns við svipaðan umhverfishávaða og er í flugstjórnarklefa og stafar af fjar-skíptum með tali og vitamerkjum,

b) umsækjandi geti heyrt með báðum eyrum venjulega rödd manns sem stendur í tveggja metra fjarlægð fyrir aftan hann í hljóðlátu herbergi.

6.3.4.1.1 Ef aðrar aðferðir eru notaðar skulu þær fullnægja sömu skilyrðum og greint er frá í gr. 6.3.4.1.

6.4 2. flokks heilbrigðisvottorð.**6.4.1 Útgáfa og endurnýjun vottorðs.**

6.4.1.1 Umsækjandi um skírteini einkaflugmanns/flugvél eða þyrila, skírteini svifflugmanns og skírteini stjórnanda frjáls loftbelgs skal fyrst gangast undir læknisskoðun fyrir útgáfu 2. flokks heilbrigðisvottorðs.

6.4.1.2 Ef annað er ekki tekið fram í þessum kafla skulu handhafar skírteina einkaflugmanns/flugvél eða þyrila, skírteina svifflugmanns og skírteina stjórnanda frjáls loftbelgs endurnýja 2. flokks heilbrigðisvottorð sitt ekki sjaldnar en greint er í gr. 1.2.5.2.

6.4.1.3 Þegar Flugmálastjórn hefur sannprófað að kröfum þessa kafla og almennum ákvæðum í gr. 6.1. og 6.2. er fullnægt skal gefa út 2. flokks heilbrigðisvottorð umsækjanda til handa.

6.4.2 Kröfur um líkamshreysti og andlega heilbrigði.

Læknisskoðunin skal miðuð við eftirfarandi kröfur.

6.4.2.1 Umsækjandi má ekki þjást af nokkrum sjúkdómi eða vanhæfi til starfa sem gætu stuðlað að því að hann yrði skyndilega ófær um að stjórna loftfari örugglega eða vinna skyldustörf sín af öryggi.

6.4.2.2 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda má ekki koma fram:

a) geðveiki,

b) ofdrykkja,

c) lyfjaávani,

d) neins konar persónuleikatruflun, sérstaklega svo alvarleg, að hún hafi hvað eftir annað haft í för með sér brotlegt athæfi af ásettu ráði,

e) geðrænn afbrigðileiki eða taugaveiklun að nokkru ráði,

þannig að það gæti gert umsækjanda óhæfan til þess að neyta af öryggi réttinda skírteinis þess, sem hann sækir um eða hefur, nema viðurkennt læknisfræðilegt mat bendi til þess að þótt umsækjandi fullnægi ekki kröfunum þá sé ekki líklegt að það stofni, við vissar aðstæður, flugöryggi í hættu þótt hann neyti réttinda skírteinisins.

- 6.4.2.2.1 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda má ekki koma fram neins konar geðrænn afbrigðileiki, persónuleikatruflun né taugaveiklun sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati gæti bent til að umsækjandi verði innan tveggja ára frá læknisskoðun óhæfur til þess að neyta á öruggan hátt þeirra réttinda sem skírteini það eða áritun veita sem sótt er um eða þegar eru fengin.
- 6.4.2.2.1.1 Umsækjanda, sem hefur fengið bráðan geðsjúkdóm af völdum eitrunar, þarf ekki að telja óhæfan ef hann hefur ekki orðið fyrir neinum varanlegum skaða.
- 6.4.2.3 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda mega ekki koma fram eftirfarandi atriði:
- a) sjúkdómur í taugakerfinu, sem kann að ágerast og/eða er óbreyttur, og að viðurkenndu læknisfræðilegu mati gæti truflað öryggi í störfum miðað við réttindi þau sem skírteini og áritanir umsækjanda veita,
 - b) flogaveiki,
 - c) hvers konar truflun meðvitundar án fullnægjandi læknisfræðilegrar skýringar á orsök hennar.
- 6.4.2.4 Umsækjandi sem hlotið hefur höfuðmeiðsli sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati eru líkleg til að geta truflað öryggi í störfum, miðað við réttindi þau sem skírteini hans og áritanir veita, skal ekki talinn hæfur.
- 6.4.2.5 Umsækjandi má ekki þjást af neinum meðfæddum né ákomnum hjartagalla sem er líklegur til að geta truflað öryggi í störfum, miðað við réttindi þau sem skírteini hans og áritanir veita. Ef umsækjandi hefur þjást af kransæðastíflu skal hann ekki talinn hæfur. Algengt óregluástand, svo sem mishraðan hjartslátt við andardrátt, tilfallandi aukaslög hjartans, sem hverfa við áreynslu, aukinn hjartsláttarhraða, sem stafar af geðshreringu eða áreynslu, eða hægan hjartslátt án misræmis milli slaga fram- og afturhólfa (auriculoventricular dissociation), má telja innan takmarka þess sem eðlilegt er.
- 6.4.2.5.1 Hjartalínuritun skal vera hluti hjartarannsóknar við fyrstu útgáfu skírteinis, við fyrstu endurrannsókn eftir að 40 ára aldri er náð og eftir það eigi sjaldnar en á 5 ára fresti og einnig í endurrannsóknnum almennt ef um vafatilvik er að ræða. Tilgangur venjulegrar hjartalínuritunar er að greina sjúkdómstilfelli. Hún veitir þó engan veginn næga vitneskju til að réttlæta það að umsækjandi sé talinn óhæfur án frekari nákvæmrar rannsóknar á æðakerfi hjartans.
- 6.4.2.6 Blóðþrýstingur (efra og neðra mark) skal vera eðlilegur. Ef umsækjandi notar lyf gegn háum blóðþrýstingi telst hann ekki hæfur nema ef um er að ræða lyf sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati trufla ekki öryggi í störfum miðað við þau réttindi sem skírteini hans og áritanir veita.
- 6.4.2.7 Ekki mega vera neinar starfrænar né vefrænar veilur í æðakerfinu. Umsækjandi með æðahnúta telst ekki skilyrðislaust óhæfur.
- 6.4.2.8 Ekki má vera um neina bráða sjúkdóma í lungum, miðmati (mediastinum) né brjósthimnu (pleura) að ræða. Röntgenmyndataka skal vera hluti læknisskoðunar í þeim tilvikum þar sem vafi leikur á um sjúkdómsgreiningu.
- 6.4.2.8.1 Röntgenmyndataka skal vera hluti fyrstu rannsóknar á brjóstholi og skal endurtaka hana með vissu millibili eftir það.
- 6.4.2.9 Umsækjandi með meiri háttar skemmdir á brjóstvegg ásamt innföllnum brjóstkassa og afleiðingar uppskurðar, sem hefur í för með sér minnkun á öndunarhæfi í mikilli hæð, skal ekki talinn hæfur.
- 6.4.2.10 Umsækjandi með lungnaþembu, sem er á því stigi að einkenni koma í ljós, skal ekki talinn hæfur.

- 6.4.2.11 Umsækjandi með virka lungnaberkla telst ekki hæfur. Ef um óvirk eða læknuð mein er að ræða, sem greina má sem berkla eða ætla má að séu berklakyns, má telja umsækjanda hæfan.
- 6.4.2.12 Umsækjandi með sjúkdóm, sem veldur vanhæfi og er samfara verulegum truflunum í meltingarfærum eða líffærum, sem þeim eru tengd (adnexae), skal ekki talinn hæfur.
- 6.4.2.13 Þess skal krafist að umsækjandi hafi ekki þess konar kviðslit sem gæti haft í för með sér sjúkdómseinkenni sem valda óhæfi.
- 6.4.2.14 Umsækjandi með hvers konar afleiðingar sjúkdóms eða uppskurðar á meltingarvegi eða líffærum, sem honum eru tengd (adnexae), sérstaklega lokun líffæris vegna þrengsla eða þrýstings, sem gætu valdið óhæfi skírteinishafa á flugi, skal ekki talinn hæfur.
- 6.4.2.14.1 Umsækjandi, sem hefur gengist undir meiri háttar skurðaðgerð á gallgangi eða á meltingarvegi og þeim líffærum, sem honum eru tengd, og haft hefur í för með sér brott nám að hluta eða öllu leyti eða breytingu á einhverjum hluta líffæra þessara, skal ekki talinn hæfur þar til trúnaðarlæknir Flugmálastjórnar hefur kynnt sér öll gögn, sem lúta að aðgerðinni, og að því loknu metið afleiðingar og áhrif skurðaðgerðarinnar ólíkleg til þess að valda óhæfi á flugi.
- 6.4.2.15 Umsækjandi með efnaskipta-, næringar- og innrennisliskirtlatruflanir, sem gætu truflað öryggi í störfum, miðað við þau réttindi, sem skírteini hans og áritanir veita, skal ekki talinn hæfur.
- 6.4.2.16 Umsækjanda með sykursýki, sem hægt er að meðhöndla á fullnægjandi hátt án sykursýkislyfja, má telja hæfan. Notandi sykursýkislyfja telst ekki hæfur nema ef um lyf er að ræða sem tekin eru inn (gleypilyf) við skilyrði sem gera viðeigandi lækniseftirlit kleift og að viðurkenndu læknisfræðilegu mati trufla ekki öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita.
- 6.4.2.17 Umsækjandi með greinilega stækkun á einstökum eitlum eða eitlakerfi líkamans í heild, og umsækjandi með blóðsjúkdóm, skal ekki talinn hæfur nema ef viðurkennt læknisfræðilegt mat bendir til þess að ástandið sé ekki líklegt til þess að hafa áhrif á öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita.
- 6.4.2.17.1 Þótt umsækjandi hafi sigðfrumusjúkdóm (sickle cell trait) ætti það ekki að valda því að hann sé talinn óhæfur nema hið gagnstæða sé læknisfræðilega staðfest.
- 6.4.2.17.2 Ef í gr. 6.4.2.17 er um að ræða skammvinnan sjúkdóm skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma.
- 6.4.2.18 Umsækjandi með merki um vefræna sjúkdóma í nýrum skal ekki talinn hæfur. Ef aðeins er um skammvinnan sjúkdóm að ræða skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma. Í þvagi má ekki vera neitt óeðlilegt sem trúnaðarlæknir telur greinilega sjúklegt. Umsækjandi með hvers konar einkenni um sjúkdóma í þvagevgum og kynfærum skal ekki talinn hæfur. Ef um skammvinnt ástand er að ræða skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma.
- 6.4.2.19 Ef um er að ræða einhvers konar afleiðingar sjúkdóms eða uppskurðar á nýrum eða þvagevgum, sérstaklega lokun líffæris, sem stafar af þrengslum eða þrýstingi, líkleg til að valda óhæfi, skal umsækjandi ekki talinn hæfur. Ef annað nýrað hefur verið numið burt en hitt starfar eðlilega, án hækkads blóðþrýstings eða þvageitrunar má telja umsækjanda hæfan.

- 6.4.2.19.1 Umsækjandi, sem hefur gengist undir meiri háttar skurðaðgerð á þvagfærum, sem haft hefur í för með sér brott nám að hluta eða öllu leyti eða breytingu á einhverjum hluta líffæra þessara, skal ekki talinn hæfur þar til trúnaðarlæknir Flugmálastjórnar hefur kynnt sér öll gögn, sem lúta að aðgerðinni, og að því loknu metið afleiðingar og áhrif skurðaðgerðarinnar ólíkleg til þess að valda óhæfi við flugstörf.
- 6.4.2.20 Umsækjandi, sem haft hefur sárasótt og sækir um skírteini í fyrsta sinn, skal krafinn um að láta trúnaðarlækni í té sönnunargögn um að hann hafi gengist undir fullnægjandi meðferð.
- 6.4.2.21 Kona, sem haft hefur alvarlega óreglu á tíðum sem ekki hefur lagast við viðeigandi meðferð og líklegt er að truflri öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita, skal ekki talin hæf.
- 6.4.2.21.1 Umsækjendur, sem gengist hafa undir skurðaðgerð við kvensjúkdómi, skal meta í hverju einstöku tilviki.
- 6.4.2.22 Þungun veldur tímabundinni óhæfi.
- 6.4.2.22.1 Ef engin meiri háttar óeðlileg einkenni gera vart við sig má telja hlutaðeigandi hæfan á miðmánuðum meðgöngu að viðurkenndu læknisfræðilegu mati.
- 6.4.2.23 Eftir að sængurlegu eða meðgöngu lýkur skal konu ekki leyft að neyta réttinda skírteinis síns fyrr en hún hefur gengist undir nýja lækni skoðun og verið metin hæf.
- 6.4.2.24 Ef um er að ræða einhvers konar virkan sjúkdóm í beinum, liðamótum, vöðvum eða sinum, eða einhvers konar alvarlegar starfrænar afleiðingar af meðfæddum eða ákomnum sjúkdómi, skal umsækjandi ekki talinn hæfur. Ef um er að ræða starfrænar afleiðingar löskunar á beinum, liðamótum, vöðvum eða sinum og tiltekna líffæragalla, sem ekki myndu trufla öryggi í störfum miðað við réttindi, sem skírteini og áritanir umsækjanda veita, má telja hann hæfan.
- 6.4.2.25 Ekki má vera:
- a) neitt sjúklegt ástand, brátt eða langvinnt, í innra eyra eða miðeyra,
 - b) nein varanleg truflun í vöndarhúsi. Ef um skammvinnt ástand er að ræða má telja umsækjanda óhæfan um tíma.
- 6.4.2.26 Engin veruleg vansköpun né alvarlegur, bráður eða langvinnur kvilli má vera í koki eða efri öndunarvegi.
- 6.4.3 **Kröfur um sjón.**
Lækni skoðun skal miðuð við eftirfarandi kröfur.
- 6.4.3.1 Starfsemi augnanna og þeirra líffæra, sem þeim eru tengd (adnexae), skal vera eðlileg. Í hvorugu auga né þeim líffærum, sem þeim eru tengd, má vera neitt virkt sjúkdómsástand, brátt eða langvinnt, þannig að það sé líklegt til að hindra eðlilega starfsemi augnanna að því marki að það truflri öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini og áritanir umsækjanda veita.
- 6.4.3.2 Umsækjandi skal hafa eðlilegt sjónsvið.
- 6.4.3.3 Þess skal krafist að umsækjandi hafi fjarsýnis kerpu sem ekki er minni en 6/12 (20/40, 0.5) á hvoru auga um sig með eða án sjónglers. Ef þessum kröfum um sjónskerpu er aðeins fullnægt með því að nota sjóngler má telja umsækjanda hæfan, ef:
- a) slík sjóngler eru notuð við þau störf sem skírteinið eða áritun sú, sem sótt er um eða veitt hefur verið, veita rétt til, og
 - b) umsækjandi hefur tiltæk viðeigandi varasjóngler þegar hann rækir störf í samræmi við þau réttindi sem skírteini hans veitir.

- 6.4.3.3.1 Ef sjónskerpa sú, sem krafist er í gr. 6.4.3.3, næst aðeins með notkun sjónglers og sjónskerpan án sjónglers á hvoru auga er minni en $6/60$ ($20/200$, 0.1) má telja umsækjanda hæfan, ef ljósbrotsgalli hans er innan ± 5 ljósbrotseininga (diopters) eða samsvarandi kúpuglersskekkju. Umsækjandi með ljósbrotsgalla á öðru hvoru auga, sem er meiri en ± 5 ljósbrotseiningar eða samsvarandi kúpuglersskekkju, má samt sem áður telja hæfan að viðurkenndu læknisfræðilegu mati.
- 6.4.3.3.1.1 Umsækjandi, sem viðurkennt er að fullnægi þessum kröfum er talinn gera það áfram nema ástæða sé til að ætla að svo sé ekki en þá er augnskoðun endurtekin samkvæmt ákvörðun Flugmálstjórnar. Sjónskerpan er mæld án glers og skráð við hverja endurrannsókn. Ástand, sem gefur tilefni til að mæla ljósbrotsgalla aftur, er m.a.: ljósbrotshæfi sem nálgast þau mörk sem viðurkennd eru, veruleg minnkun á sjónskerpu án glers og ef um augnsjúkdóm, augnmeiðsli eða uppskurð á augum er að ræða.
- 6.4.3.4 Þess skal krafist að umsækjandi geti lesið N5 kortið eða kort, sem samsvarar því, úr fjarlægð sem hann velur sér sjálfur á milli 30–50 cm. Ef kröfum þessum er ekki fullnægt nema með notkun sjónglers má telja umsækjanda hæfan að því tilskildu að sjóngler séu alltaf og þegar í stað til taks við þau störf sem skírteinið veitir rétt til. Ekki skulu notuð nema ein sjóngler þegar prófað er eftir sjónkröfum þessum. Ekki má nota lestrargleraugu (single vision near correction).
- 6.4.4 **Kröfur um heyrn.**
Læknisskoðun skal miðuð við eftirfarandi kröfur.
- 6.4.4.1 Umsækjandi á að geta heyrt með báðum eyrum venjulega rödd manns sem stendur í tveggja metra fjarlægð fyrir aftan hann í hljóðlátu herbergi.
- 6.5 3. flokks heilbrigðisvottorð.**
- 6.5.1 **Útgáfa og endurnýjun vottorðs.**
- 6.5.1.1 Umsækjandi um skírteini flugumferðarstjóra skal gangast undir læknisskoðun fyrir útgáfu 3. flokks heilbrigðisvottorðs.
- 6.5.1.2 Ef annað er ekki tekið fram í þessum kafla skulu handhafar skírteina flugumferðarstjóra endurnýja 3. flokks heilbrigðisvottorð sitt ekki sjaldnar en greint er í gr. 1.2.5.2.
- 6.5.1.3 Þegar Flugmálastjórn getur sannprófað að kröfum þessa kafla og almennum ákvæðum í gr. 6.1 og 6.2 er fullnægt skal gefa út 3. flokks heilbrigðisvottorð umsækjanda til handa.
- 6.5.2 **Kröfur um líkamshreysti og andlega heilbrigði.**
- Læknisskoðunin skal miðuð við eftirfarandi kröfur.
- 6.5.2.1 Umsækjandi má ekki þjást af nokkrum sjúkdómi eða vanhæfi til starfa sem gætu stuðlað að því að hann yrði skyndilega ófær um að vinna skyldustörf sín af öryggi.
- 6.5.2.2 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda má ekki koma fram :
- a) gedveiki,
 - b) ofdrykkja,
 - c) lyfjaávani,

- d) neins konar persónuleikatrúflun, sérstaklega svo alvarleg, að hún hafi hvað eftir annað haft í för með sér brotlegt athæfi af ásettu ráði,
- e) geðrænn afbrigðileiki eða taugaveiklun að nokkru ráði, þannig að það gæti gert umsækjanda óhæfan til þess að neyta af öryggi réttinda skírteinis þess, sem hann sækir um eða hefur, nema viðurkennt læknisfræðilegt mat bendi til þess að þótt umsækjandi fullnægi ekki kröfunum þá sé ekki líklegt að það stofni, við vissar aðstæður, flugöryggi í hættu þótt hann neyti réttinda skírteinisins.
- 6.5.2.2.1 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda má ekki koma fram neins konar geðrænn afbrigðileiki, persónuleikatrúflun né taugaveiklun sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati gæti bent til að umsækjandi verði innan tveggja ára frá læknisskoðun óhæfur til þess að neyta á öruggan hátt þeirra réttinda sem skírteini það eða áritun veita sem sótt er um eða þegar eru fengin.
- 6.5.2.2.1.1 Umsækjanda, sem hefur fengið bráðan geðsjúkdóm af völdum eitrunar, þarf ekki að telja óhæfan ef hann hefur ekki orðið fyrir neinum varanlegum skaða.
- 6.5.2.3 Í sjúkrasögu eða við læknisskoðun umsækjanda mega ekki koma fram eftirfarandi atriði:
- a) sjúkdómur í taugakerfinu, sem kann að ágerast og/eða er óbreyttur, og að viðurkenndu læknisfræðilegu mati gæti truflað öryggi í störfum miðað við réttindi þau sem skírteini og áritanir umsækjanda veita,
- b) flogaveiki,
- c) hvers konar trúflun meðvitundar án fullnægjandi læknisfræðilegrar skýringar á orsök hennar.
- 6.5.2.4 Umsækjandi sem hlotið hefur höfuðmeiðsli sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati eru líkleg til að geta truflað öryggi í störfum, miðað við réttindi þau sem skírteinið veitir honum, skal ekki talinn hæfur.
- 6.5.2.5 Umsækjandi má ekki þjást af neinum meðfæddum né ákomnum hjartagalla sem er líklegur til að geta truflað öryggi í störfum, miðað við réttindi þau sem skírteini hans veitir. Ef umsækjandi, sem þjáðst hefur af kransæðastíflu, hefur að viðurkenndu læknisfræðilegu mati náð viðunandi bata má telja hann hæfan. Algengt óregluástand, svo sem mishraðan hjartslátt við andardrátt, tilfallandi aukaslög hjartans, sem hverfa við áreynslu, aukinn hjartsláttarhraða, sem stafar af geðshræringu eða áreynslu, eða hægan hjartslátt án misræmis milli slaga fram- og afturhólfa (auriculoventricular dissociation), má telja innan takmarka þess sem eðlilegt er.
- 6.5.2.5.1 Hjartalínuritun skal vera hluti hjartarannsóknar við fyrstu útgáfu skírteinis, við fyrstu endurrannsókn eftir að 40 ári aldri er náð og eftir það eigi sjaldnar en á fimm ára fresti og einnig í endurrannsóknum almennt ef um vafatilvik er að ræða. Tilgangur venjulegrar hjartalínuritunar er að greina sjúkdómstilfelli. Hún veitir þó engan veginn næga vitneskju til að réttlæta það að umsækjandi sé talinn óhæfur án frekari nákvæmrar rannsóknar á æðakerfi hjartans.
- 6.5.2.6 Blóðþrýstingur (efra og neðra mark) skal vera eðlilegur. Ef umsækjandi notar lyf gegn háum blóðþrýstingi telst hann ekki hæfur nema ef um er að ræða lyf sem að viðurkenndu læknisfræðilegu mati trufla ekki öryggi í störfum miðað við þau réttindi sem skírteini hans og áritanir veita.
- 6.5.2.7 Ekki mega vera neinar starfrænar né vefrænar veilur í æðakerfinu. Umsækjandi með æðahnúta telst ekki skilyrðislaust óhæfur.
- 6.5.2.8 Ekki má vera um neina bráða sjúkdóma í lungum, miðmæti (mediastinum) né brjósthimnu (pleura) að ræða. Röntgenmyndataka skal vera hluti læknisskoðunar í þeim tilvikum þar sem vafi leikur á um sjúkdómsgreiningu.

- 6.5.2.8.1 Röntgenmyndataka skal vera hluti fyrstu rannsóknar á brjóstholi og skal endurtaka hana með vissu millibili eftir það.
- 6.5.2.9 Umsækjandi með lungnaþembu, sem er á því stigi að einkenni koma í ljós, skal ekki talinn hæfur.
- 6.5.2.10 Umsækjandi með virka lungnaberkla telst ekki hæfur. Ef um óvirk eða læknuð mein er að ræða, sem greina má sem berkla eða ætla má að séu berklakyns, má telja umsækjanda hæfan.
- 6.5.2.11 Umsækjandi með sjúkdóm, sem veldur vanhæfi og er samfara verulegum truflunum í meltingarfærum eða líffærum, sem þeim eru tengd (adnexae), skal ekki talinn hæfur.
- 6.5.2.12 Þess skal krafist að umsækjandi hafi ekki þess konar kviðslit sem gæti haft í för með sér sjúkdómseinkenni sem valda óhæfi.
- 6.5.2.13 Umsækjandi með hvers konar afleiðingar sjúkdóms eða uppskurðar á meltingarvegi eða líffærum, sem honum eru tengd (adnexae), sérstaklega lokun líffæris vegna þrengsla eða þrýstings, sem gætu valdið óhæfi, skal ekki talinn hæfur.
- 6.5.2.14 Umsækjandi með efnaskipta-, næringar- og innrennisliskirtlatruflanir, sem gætu truflað öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini hans veita, skal ekki talinn hæfur.
- 6.5.2.15 Umsækjanda með sykursýki, sem hægt er að meðhöndla á fullnægjandi hátt án sykursýkislyfja, má telja hæfan. Notandi sykursýkislyfja telst ekki hæfur nema ef um lyf er að ræða, sem tekin eru inn (gleypilyf) við skilyrði sem gera viðeigandi lækniseftirlit kleift og að viðurkenndu læknisfræðilegu mati trufla ekki öryggi í störfum miðað við þau réttindi sem skírteini umsækjanda veita.
- 6.5.2.16 Umsækjandi með greinilega stækkun á einstökum eitlum eða eitlakerfi líkamans í heild, og umsækjandi með blóðsjúkdóm, skal ekki talinn hæfur nema ef viðurkennt læknisfræðilegt mat bendir til þess að ástandið sé ekki líklegt til þess að hafa áhrif á öryggi í störfum miðað við þau réttindi sem skírteini umsækjanda veita.
- 6.5.2.16.1 Ef í grein 6.5.2.16 er um að ræða skammvinnan sjúkdóm skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma.
- 6.5.2.17 Umsækjandi með merki um vefræna sjúkdóma í nýrum skal ekki talinn hæfur. Ef aðeins er um skammvinnan sjúkdóm að ræða skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma. Í þvagi má ekki vera neitt óeðlilegt sem trúnaðarlæknir telur greinilega sjúklegt. Umsækjandi með hvers konar einkenni um sjúkdóma í þvagvegum og kynfærum skal ekki talinn hæfur. Ef um skammvinnt ástand er að ræða skal umsækjandi ekki talinn hæfur um tíma.
- 6.5.2.18 Ef um er að ræða einhvers konar afleiðingar sjúkdóms eða uppskurðar á nýrum eða þvagvegum, sérstaklega lokun líffæris, sem stafar af þrengslum eða þrýstingi, líklegt til að valda óhæfi, skal umsækjandi ekki talinn hæfur. Ef annað nýráð hefur verið numið burt en hitt starfar eðlilega, án hækkads blóðþrýstings eða þvageitrunar, má telja umsækjanda hæfan.
- 6.5.2.19 Umsækjandi, sem haft hefur sárásótt og sækir um skírteini í fyrsta sinn, skal krafinn um að láta trúnaðarlækni í té sönnunargögn um að hann hafi gengist undir fullnægjandi meðferð.
- 6.5.2.20 Kona, sem haft hefur alvarlega óreglu á tíðum sem ekki hefur lagast við viðeigandi meðferð og líklegt er að trufla öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini umsækjanda veita, skal ekki talin hæf.

- 6.5.2.21 Ef um er að ræða einhvers konar virkan sjúkdóm í beinum, liðamótum, vöðvum eða sinum, eða einhvers konar alvarlegar starfrænar afleiðingar af meðfæddum eða ákomnum sjúkdómi, skal umsækjandi ekki talinn hæfur. Ef um er að ræða starfrænar afleiðingar löskunar á beinum, liðamótum, vöðvum eða sinum og tiltekna líffæragalla, sem ekki myndu trufla öryggi í störfum miðað við réttindi, sem skírteini umsækjanda veita, má telja hann hæfan.
- 6.5.2.22 Ekki má vera:
- a) neitt sjúklegt ástand, brátt eða langvinnt, í innra eyra eða miðeyra,
 - b) nein varanleg truflun í vöndurhúsi. Ef um skammvinnt ástand er að ræða má telja umsækjanda óhæfan um tíma.
- 6.5.2.23 Engin veruleg vansköpun né alvarlegur, bráður eða langvinnur kvilli má vera í koki eða efri öndunarvegi. Ef umsækjandi er málhaltur eða stamar skal hann ekki talinn hæfur.
- 6.5.3 **Kröfur um sjón.**
- Læknisskoðun skal miðuð við eftirfarandi kröfur.
- 6.5.3.1 Starfsemi augnanna og þeirra líffæra, sem þeim eru tengd (adnexae), skal vera eðlileg. Í hvorugu auga né þeim líffærum, sem þeim eru tengd, má vera neitt virkt sjúkdómsástand, brátt eða langvinnt, þannig að það sé líklegt til að hindra eðlilega starfsemi augnanna að því marki að það trufla öryggi í störfum, miðað við þau réttindi sem skírteini umsækjanda veita.
- 6.5.3.2 Umsækjandi skal hafa eðlilegt sjónsvið.
- 6.5.3.3 Þess skal krafist að umsækjandi hafi fjarsýnisskerpu sem ekki er minni en 6/9 (20/30, 0.7) á hvoru auga um sig með eða án sjónglers. Ef þessum kröfum um sjónskerpu er aðeins fullnægt með því að nota sjóngler má telja umsækjanda hæfan, ef:
- a) umsækjandi hefur sjónskerpu ekki minni en 6/60 (20/200, 0.1) á hvoru auga um sig án þess að nota sjóngler eða ljósbrotsgalli er innan ± 3 ljósbrotsein-inga (dioptr) eða samsvarandi kúpuglersskekkju, og
 - b) slík sjóngler eru notuð við þau störf sem skírteinið eða áritun sú, sem sótt er um eða veitt hefur verið, veita rétt til,
 - c) umsækjandi hefur tiltæk viðeigandi varasjóngler þegar hann rækir störf í samræmi við þau réttindi sem skírteini hans veitir.
- 6.5.3.3.1 Umsækjandi, sem viðurkennt er að fullnægi þeim kröfum í gr. 6.5.3.3a), sem fjalla um ljósbrotsgalla, er talinn gera það áfram, nema ástæða sé til að ætla að svo sé ekki, en þá er augnskoðun endurtekin samkvæmt ákvörðun Flugmála-stjórnar. Sjónskerpan er mæld án glers og skráð við hverja endurrannsókn. Ástand, sem gefur tilefni til að mæla ljósbrotsgalla aftur, er m.a.: ljósbrotshæfi sem nálgast þau mörk sem viðurkennd eru, veruleg minnkun á sjónskerpu án glers og ef um augnsjúkdóm, augnmeiðsli eða uppskurð á augum er að ræða.
- 6.5.3.4 Þess skal krafist að umsækjandi geti lesið N5 kortið eða kort, sem samsvarar því, úr fjarlægð sem hann velur sér sjálfur á milli 30–50 cm, og geti lesið N14 kortið eða kort, sem samsvarar því, úr 100 cm fjarlægð. Ef kröfum þessum er ekki fullnægt nema með notkun sjónglers má telja umsækjanda hæfan að því tilskildu að sjóngler séu alltaf og þegar í stað til taks við þau störf sem skírteinið veitir rétt til. Ekki skulu notuð nema ein sjóngler þegar prófað er eftir sjónkröfum þessum. Lestrargleraugu (single-vision near correction) má telja nægileg við viss skyldustörf er varða flugumferðarstjórn. Hins vegar ber að gæta þess að venjuleg lestrargleraugu (óskipt gler, hæfileg til lestrar) draga

verulega úr fjarsýniskerpu. Þegar þörf er á að fá eða endurnýja sjóngler er þess vænst að umsækjandi skýri augnlækni frá lestrarfjarlægðum við flugumferðarstjórnarstörf þau sem líklegt er að hann starfi við.

- 6.5.3.4.1 Umsækjandi skal sjá vel í 30 cm fjarlægð þegar hann notar sjóngler sem krafist er í gr. 6.5.3.3. Umsækjandi, sem stenst ekki þessar kröfur, getur samt sem áður talist hæfur að því tilskildu að hann leggi fram gögn, sem Flugmálastjórn tekur gild, þess efnis að umsækjandi hafi fengið sjóngler fyrir stuttar vegalengdir og millivegalengdir eða að hann þarfnist ekki slíks sjónglers um tíma. Þess skal krafist að slíkur umsækjandi noti þau sjóngler, sem þörf er á fyrir stuttar vegalengdir og millivegalengdir, í viðbót við hvers konar gler sem krafist er samkvæmt gr. 6.5.3.3 við störf þau sem skírteini hans veitir réttindi til.

6.5.4 **Kröfur um heyrn.**

Læknisskóðun skal miðuð við eftirfarandi kröfur.

- 6.5.4.1 Umsækjandi, sem prófaður er með hreintónsheyrnarmæli við fyrstu útgáfu skírteinis og að minnsta kosti á fimm ára fresti þar til 40 ára aldri er náð og eftir það að minnsta kosti á þriggja ára fresti, má ekki vera haldinn heyrnardeyfð á hvoru eyra um sig meiri en 35 dB á neinni tíðni sem er 500, 1000 eða 2000 Hz, eða meiri en 50 dB við tíðnina 3000 Hz. Ef heyrnardeyfð umsækjanda er meiri en að ofan greinir má samt sem áður telja hann hæfan, að því tilskildu að :
- a) umsækjandi hafi heyrn á hvoru eyra sem samsvarar heyrn venjulegs manns við svipaðan umhverfishávaða og er á venjulegum vinnustað flugumferðarstjóra, og
 - b) umsækjandi geti heyrt með báðum eyrum venjulega rödd manns sem stendur í tveggja metra fjarlægð fyrir aftan hann í hljóðlátu herbergi.
- 6.5.4.1.1 Ef aðrar aðferðir eru notaðar skulu þær fullnægja sömu skilyrðum og greint er frá í gr. 6.5.4.1.

VII. KAFLI VIÐBÓTARÁKVÆÐI

7.1 **Umsókn um skírteini eða áritun.**

- 7.1.1 Umsókn um skírteini eða áritun skal senda til Flugmálastjórnar á sérstökum eyðublöðum sem hún leggur til.

Umsókn skal fylgja :

- a) Skírnar- og/eða fæðingarvottorð við fyrstu útgáfu skírteinis umsækjanda.
- b) Sakavottorð, þegar kröfur um reglusemi eru gerðar til veitingar skírteinis eða áritunar samkvæmt þessari reglugerð.
- c) Læknisvottorð um það að umsækjandi fullnægi þeim skilyrðum sem sett eru í VI. kafla um heilbrigði, eftir því sem við á hverju sinni.
- d) Greinargerð um fræðilega og verklega menntun umsækjanda, sem hann hefur aflað sér til þess að öðlast skírteini það sem hann sækir um, og þau gögn sem krefjast verður henni til sönnunar.
- e) Tvær lausar ljósmyndir (3,5 x 4,5 cm).
- f) Skírteini Póst- og símamálastofnunar, sbr. gr. 1.2.8.2, ef við á.

7.1.2 Eftir að Flugmálastjórn hefur athugað umsóknina og vottorð þau, sem henni fylgja, og prófað, eftir því sem við á, hæfi umsækjanda til þess að öðlast skírteini það eða áritun, sem hann sækir um, skal skírteinið gefið út eða áritað enda fullnægi umsækjandinn skilyrðum reglugerðar þessarar.

7.2 Almenn ákvæði um próf.

7.2.1 Öll próf og athuganir á hæfni og færni samkvæmt reglugerð þessari skulu fara fram undir umsjón Flugmálastjórnar eða eftirlitsmanna og/eða prófdómenda, sem hún skipar, á þeim tíma og stað sem hún tiltekur.

7.2.1.1 Bóklegum prófum skal lokið með fullnægjandi árangri áður en verkleg próf eru þreytt.

7.2.2 Umsækjandi skal áður en hann þreytir ofangreind próf hafa staðist þær kröfur sem gerðar eru um heilbrigði og læknisskoðun samkv. VI. kafla.

7.2.3 Umsækjandi skal leggja til loftfar fyrir öll nauðsynleg flugpróf, sem hann kann að taka, og skal loftfar þetta fullnægja þeim skilyrðum sem Flugmálastjórn setur hverju sinni með hlidsjón af lofthæfi o.fl.

7.2.4 Til að standast skriflegt eða verklegt próf skal umsækjandi a.m.k. hljóta 70 stig í meðaleinkunn (miðað við hæst 100 stig), þó þannig að einkunn í einstakri grein sé eigi lægri en 60 stig.

7.2.5 Ef umsækjandi um flugmannsskírteini hefur ekki lokið öllum prófum né fullnægt að öðru leyti skilyrðum samkvæmt reglugerð þessari innan tveggja ára frá því að hann tók fyrsta prófið til þess að öðlast viðkomandi skírteini skal hann sanna hæfni sína á ný í þeim greinum og að því marki sem Flugmálastjórn ákveður.

7.2.6 Umsækjanda, sem hefur ekki staðist próf í bóklegum námsgreinum, skal leyfilegt að endurtaka slíkt próf einu sinni eftir því sem næst 6 vikur, eða á næstu auglýstu prófdögum Flugmálastjórnar, og skal það vera í öllum námsgreinum sem hann hlaut undir 70 stig í einkunn. Þær einkunnir sem umsækjandi fær þá gilda sem lokaeinkunnir í hlutaðeigandi greinum. Skilyrði þess að fá að endurtaka próf er að Flugmálastjórn telji hann hafa fengið nægilega kennslu í hlutaðeigandi námsgreinum til að þreyta próf að nýju. Ef hann stenst ekki prófið skal hann sitja aftur viðurkennt námskeið í hlutaðeigandi námsgreinum og taka próf á auglýstum prófdögum Flugmálastjórnar.

7.2.7 Umsækjanda um skírteini einkaflugmanns eða atvinnuflugmanns, sem hefur ekki staðist það verklega flugpróf sem með þarf, skal leyfilegt að endurtaka slíkt próf þegar hann hefur flogið í að minnsta kosti 4 klukkustundir, þar af að minnsta kosti 2 klst. með flugkennara. Skal flugkennarinn votta í flugdagbók umsækjanda að hann telji hann hæfan til þess að þreyta próf að nýju.

7.2.8 Umsækjanda um atvinnuflugmannsskírteini I. flokks, sem hefur ekki staðist það verklega próf sem með þarf, skal leyfilegt að endurtaka slíkt próf eftir einn mánuð ef hann hefur flogið að minnsta kosti 10 klst. til viðbótar og þar af að minnsta kosti 5 klst. blindflug.

7.2.9 Nú hefur umsækjandi stundað nám við viðurkenndan erlendan skóla eða stofnun og lokið þaðan prófi og skal hann þá senda Flugmálastjórn öll prófskírteini sín þar að lútandi svo og gögn um námsefni og námstíma. Flugmálastjórn getur þá að athuguðu máli veitt skírteini það eða réttindi, sem sótt var um, án þess að nýtt próf komi til, enda hafi námið verið fyllilega sambærilegt við nám á Íslandi, m.a. að því er varðar námsefni og námstíma, að

mati Flugmálastjórnar. Að öðrum kosti getur Flugmálastjórn krafist þess að umsækjandi sanni þátttöku í námi með vottorði og þekkingu með prófi í þeim greinum, sem þurfa þykir, á þeim stað og tíma er hún ákveður.

7.2.10 Flugmálastjórn felur viðurkenndum skólum stjórn bóklegs atvinnuflugnáms og hefur eftirlit með framkvæmd þess. Námið skal stundað samkvæmt staðfestri kennsluáætlun frá Flugmálastjórn. Rétt til bóklegs atvinnuflugnáms hefur hver sá, sem náð hefur 17 ára aldri, lokið stúdentsprófi eða sambærilegu námi, bóklegu og verklegu einkaflugnámi og er handhafi einkaflugmannskírteinis. Atvinnuflugpróf, samkvæmt þessum kafla, veitir bókleg réttindi fyrir atvinnuflugmannsskírteini I. flokks samkvæmt reglugerð þessari.

7.2.11 Flugmálastjórn getur ákveðið að:

- a) bóklegt flugkennaranám sé stundað á sérstöku námskeiði sem hún viðurkennir,
- b) áritun í skírteini flugliða fyrir fjölhreyfla flugvélar sé háð því að umsækjandi hafi áður sótt námskeið um notkun og getumörk viðeigandi flugvélategunda og staðist próf að því loknu hjá Flugmálastjórn eða aðilja sem Flugmálastjórn viðurkennir.

7.2.12 Flugmálastjórn getur veitt umsækjanda undanþágu frá prófi í einstökum greinum ef hann hefur lokið slíku prófi til þess að öðlast annað skírteini.

7.3 Framlenging og endurnýjun skírteinis.

7.3.1 Ef óskað er framlenging eða endurnýjunar á gildistíma skírteinis skal senda Flugmálastjórn umsókn um það á nákvæmlega útfylltu eyðublaði, sem gert er í því skyni, ásamt:

- a) skírteininu,
- b) læknisvottorði um að handhafi fullnægi áfram þeim heilbrigðisskýrðum sem gerð eru til hlutaðeigandi starfs, samkvæmt VI. kafla, og
- c) flugdagbók ef við á.

7.3.2 Að lokinni athugun framlengir Flugmálastjórn síðan skírteinið, áritar með takmörkuðum réttindum eða synjar erindinu, allt eftir því sem við á.

7.4 Gildisaukning skírteinis.

7.4.1 Ef handhafi skírteinis óskar eftir viðbótarréttindum í skírteini sitt skal hann senda Flugmálastjórn skriflega umsókn um þetta ásamt skírteininu sjálfu og nákvæmri greinargerð um það hvernig hann hefur öðlast þá hæfni, fræðilega og/eða verklega, sem til viðbótar þarf.

7.4.2 Ef talið er, eftir nákvæma athugun, að hægt sé að verða við umsókninni skráir Flugmálastjórn viðbótarréttindin í skírteinið eða gefur út nýtt skírteini

7.5 Skráningu fartíma.

7.5.1 Um skráningu fartíma skal farið eftir reglugerð um það efni, eins og hún er á hverjum tíma.

7.6 Svipting eða ógilding skírteinis.

7.6.1 Handhafi skal ekki, hvernig sem á kann að standa, lána eða gefa skírteini sitt né láta öðrum það í té til afnota og skal það varða sviptingu réttinda ef ekki liggur þyngrri hegning við að lögum.

- 7.6.2 Handhafar skírteina samkvæmt reglugerð þessari mega ekki neyta áfengis síðustu 18 klukkustundir áður en störf eru hafin né heldur meðan þeir eru að starfi. Varðar það að jafnaði missi skírteinisins um stundarsakir, þó eigi skemur en 3 mánuði, eða að fullu og öllu ef sakir eru miklar eða brot ítrekað. Sá, sem starfað hefur í loftfari, má eigi neyta áfengis, örvandi eða deyfandi lyfja næstu 6 klukkutíma eftir að starfa hans í loftfari lauk ef svo stendur á að hann hafi ástæðu til að ætla að opinber rannsókn verði hafin um atferli hans við starfann.
- 7.6.3 Nú kemur í ljós að rangar eða villandi upplýsingar hafa verið gefnar, þegar skírteini var gefið út, því gefið aukið gildi eða það verið endurnýjað og skal þá skírteinið, gildisaukningin eða endurnýjun skírteinis, sem vegna rangra eða villandi upplýsinga hafa verið veitt, talin ógild og afturkölluð nema eigandi skírteinis geti sannað að ekki sé hægt að gefa honum sök á hinum röngu eða villandi upplýsingum og að gefnar upplýsingar hafi ekki skipt máli fyrir útgáfu skírteinisins, gildisaukningu eða endurnýjun þess.
- 7.6.4 Skylt er hverjum handhafa skírteinis að tilkynna Flugmálastjórn eða trúnaðarlæknum hennar tafarlaust ef nokkur vafi leikur á að hann vegna veikinda, slysa eða af öðrum ástæðum fullnægi áfram tilskildum heilbrigðisskilyrðum. Ávallt skal tilkynna um eftirfarandi:
- a) Fjarvist frá störfum vegna sjúkdóms lengur en 20 daga.
 - b) Innlögn á sjúkrahús eða aðra heilbrigðis- eða meðferðarstofnun.
 - c) Þungun.
 - d) Sérhvern sjúkdóm eða ástand sem veldur því að hlutadeigandi þarf að nota hjálpartæki að því er varðar sjónskyn eða hvers konar vélræn hjálpartæki.
 - e) Sérhvern sjúkóm eða ástand sem krefst reglubundinnar eða ítrekaðrar lyfjameðferðar.
- 7.6.5 Ef Flugmálastjórn telur vafa leika á að handhafi skírteinis hafi áfram nægilega verklega eða líkamlega hæfni eða fræðilega þekkingu getur hún afturkallað skírteinið þar til gengið hefur verið úr skugga um óskerta hæfni hans með lækniSSkodun og/eða nýju prófi, ef með þarf. Flugmálastjórn getur, hvenær sem er, krafist nýs lækniSVottorðs ef grunur leikur á að skírteinishafi fullnægi ekki lengur tilskildum heilbrigðisskilyrðum.
- 7.6.6 Flugmálastjórn getur fyrirvaralaust afturkallað skírteini um tiltekinn tíma ef handhafi hefur, að mati Flugmálastjórnar, sýnt ábyrgðarleysi, skort á dómgreind og reynslu, vanrækslu eða gerst brotlegur á annan hátt er hann neytti réttinda skírteinis síns eða áritana.
- 7.6.7 Ef skírteini hefur verið afturkallað eða hlutadeigandi fyrirgert réttindum, sem í því felast, skal hann tafarlaust afhenda það Flugmálastjórn eða trúnaðarmanni hennar.

VIII. KAFLI GILDISTAKA O.FL.

8.1 Undanþágur.

Samgönguráðuneytið getur veitt heimild til að víkja frá reglugerð þessari þegar sérstökum ástæðum er til að dreifa.

- 8.2 Ágreiningur.**
Ágreiningi, sem rísa kann vegna reglugerðar þessarar, má vísa til samgöngu-ráðuneytis til úrskurðar.
- 8.3 Refsiákvæði.**
Brot gegn ákvæðum reglugerðar þessarar varða refsingu samkvæmt XIII. kafla laga nr. 34, 21. maí 1964.
- 8.4 Gildistaka.**
Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt lögum nr. 34, 21. maí 1964, um loftferðir, staðfestist hér með til að öðlast gildi 1. september 1990. Jafnframt fellur úr gildi reglugerð um skirteini gefin út af Flugmálastjórn, nr. 329/1986, ásamt breytingu nr. 240/1989.

Samgönguráðuneytið, 17. júlí 1990.

Steingrímur J. Sigfússon.

Halldór S. Kristjánsson.

SAMÞYKKT

**um breyting á gjaldskrá fyrir heilbrigðiseftirlit á Norðurlandssvæði
eystra nr. 24/1988, með breytingu nr. 491/1989.**

1. gr.

3. mgr. 1. gr. orðist svo:

Af eftirlitsskyldri starfsemi skv. 7., 8., 12., 13., 14., 15., 16., 17., tl. 2. gr. laga nr. 81/1988, skal árlega greiða eftirlitsgjöld sem hér greinir:

1. flokkur	kr. 9 000	3. flokkur	kr. 36 000
2. flokkur	kr. 18 000	4. flokkur	kr. 54 000

2. gr.

Upphæðir leyfisgjalda skv. 2. gr. verða sem hér segir:

1. flokkur	kr. 1 000	3. flokkur	kr. 3 000
2. flokkur	kr. 2 000	4. flokkur	kr. 4 000

3. gr.

Ofangreind gjaldskrá sveitarfélaga á heilbrigðiseftirlitssvæði Norðurlands eystra, sbr. 6. gr. 8. tl. laga nr. 81/1988, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, staðfestist hér með skv. 5. gr. 3. tl. sömu laga til þess að öðlast gildi þegar við birtingu.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið, 16. ágúst 1990.

Guðmundur Bjarnason.

Ingimar Sigurðsson.